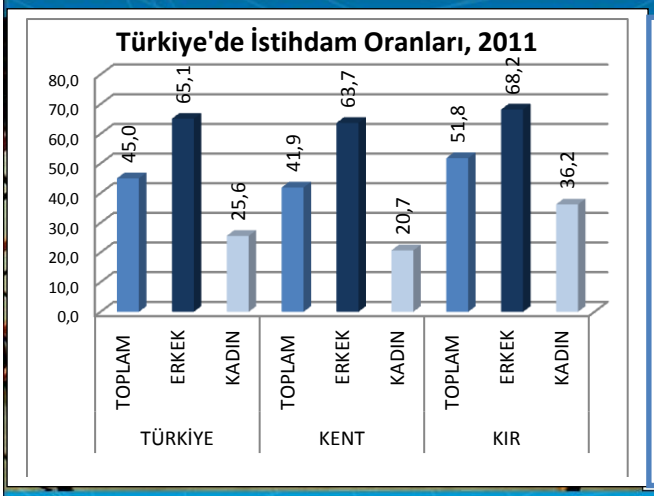

2012

YALOVA

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

YALOVA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2012)

SUNUŞ

Yalova, geçiş yolları üzerinde bulunması, giderek gelişen sanayisi, sahip olduğu turizm potansiyeli ve bulunduğu coğrafi konum itibariyle bölgede bir cazibe merkezi konumundadır. Bununla birlikte Ülkemizde tarım kesiminde istihdamın azalması ve kırdan-kente göçün artması ile birlikte işsizlik önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Yalova'da bu süreçten yoğun olarak etkilenmekte ve işsizlik ülke ortalamasının üzerinde seyretmektedir.

Günümüz işgücü piyasası çok hızlı değişmekte ve iş piyasasının ihtiyaç duyduğu gereksinmeler de bu hızlı değişimden etkilenmektedir. Dünyadaki teknolojik gelişmeler ve yaşanan global dönüşümle birlikte işgücü ve istihdama ilişkin sorunlar da giderek artmaktadır. Gelişen ve değişen koşullardan haberdar olmak ve geleceğe dair planlar yapabilmek adına bu çalışmalar bizlere yol gösterici olmaktadır.

Yalova İli verilerini içeren bu çalışmada ilimizin işgücü piyasası değişik yönleri ile ele alınmış olup sektörel ve mesleksel bazda beklenen değişimler ortaya konulmaya çalışılmıştır. Açık işlerin kapatılabilmesi ve işverenler ile işsizlerin ortak bir noktada buluşabilmesi açısından işgücü piyasasının doğru analiz edilerek gerekli adımların önceden atılabilmesi gereklidir. Elde edilen veriler ışığında Yalova'nın mevcut ekonomik potansiyeli harekete geçirildiği takdirde işsizliğin azaltılması ve işgücünün, piyasa ihtiyaçlarına uygun olarak yönlendirilmesi mümkün hale gelebilecektir.

Çalışma sürecinde işverenlerimiz başta olmak üzere, Anket'in uygulanması ve raporun hazırlanmasında emeği geçen Yalova Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü çalışanlarına ve bu çalışmaya katkı sağlayan tüm kişi ve kuruluşlara teşekkür ederim. Araştırmanın Yalova'daki kamu ve özel sektör kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve diğer ilgililer için işgücü piyasası, mesleki eğitim ve istihdam alanında yararlanılması gereken bir kaynak olacağını düşünüyor, ilimizin işsizlik sorununun çözümünde faydalı olmasını diliyorum.

Esengül CİVELEK
Yalova Valisi

ÖNSÖZ

4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununda "İşgücü piyasası verilerini, yerel ve ulusal bazda derlemek, analiz etmek, yorumlamak ve yayınlamak, İşgücü Piyasası Bilgi Danışma Kurulunu oluşturmak ve Kurul çalışmalarını koordine etmek, işgücü arz ve talebinin belirlenmesine yönelik işgücü analizlerini yapmak, yaptırmak" Kurumumuzun görevleri arasında sayılmıştır. Bu maddeye dayanarak gerek Genel Müdürlüğümüz gerekse İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik uyarınca İl Müdürlüğümüzce işgücü piyasası araştırmaları yapılmakta veya yaptırılabilmektedir.

Günümüzde işgücü piyasasının doğru analiz edilerek doğru yönetilip yönlendirilmesi, ülkemizin en önemli sorunlarından biri durumundaki işsizliğin azaltılması yolunda etkin stratejiler geliştirilmesinde büyük önem arz etmektedir. Şüphesiz bunun için; günümüzün karmaşık işgücü piyasasının doğru analiz edilmesi gerekmektedir. Bu maksatla İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu Başkanı Sayın Valimiz ve değerli kurul üyelerinin aldıkları karar ve Genel Müdürlüğümüz talimatı ile ilimiz işgücü piyasası araştırması çalışmaları başlatılmıştır.

Bu doğrultuda Yalova Çalışma ve İş Kurumu olarak 10 Eylül 2012 - 31 Ekim 2012 tarihleri arasında farklı sektörlerde faaliyet gösteren 386 işyerine yönelik "2012 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması" düzenlenmiş olup, ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmıştır. Aynı zamanda gelecek dönemlere ilişkin işgücü piyasasındaki mesleki değişim eğilimleri ortaya konulmaya çalışılmış ve elde edilen veriler tablo ve şekillere aktarılarak yayımlanmıştır.

Bu çalışmanın, bundan sonraki süreçte işgücü piyasamızın ihtiyaç duyduğu personel istihdamına yönelik düzenlenecek eğitim ve kursların planlanmasında, özellikle makro düzeyde oluşturulacak işgücü strateji ve politikalarının doğru oluşturulması noktasında önemli ve güncel bir kaynak olarak büyük faydalar sağlanmasını temenni eder, çalışmalarda emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunarım.

Erhan DEDE
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 5
BİRİNCİ BÖLÜM 6
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 6
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 6
EKONOMİK VERİLER 7
NÜFUS GÖSTERGELERİ 10
EĞiTiM GÖSTERGELERİ 12
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 14
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 24
İKİNCİ BÖLÜM 31
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 31
AMAÇ VE YÖNTEM 31
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 33
AÇIK İŞLER 40
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 46
2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR 49
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 50
İstihdam Artışı Beklenen Meslekler 51
İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler 52
SONUÇ 53
KAYNAKÇA 57
EKLER 58
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 58
Ek 2a: Araştırma Yöntemi 62
Ek 2b: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 63
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 64
Ek 4- Ek Tablolar 70

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Ana Sektörlerin gayri safi katma değer içindeki payları, TR42 - (2004-2008)..... 7
Tablo 2: Kişi başına gayrisafi katma değer (GSKD) 8
Tablo 3: Yalova ilinin almış olduğu teşvikler, (2008-2012)..... 8
Tablo 4: 2012 yılına göre yatırım teşvik belgelerinin sabit yatırımlara ve istihdama göre dağılımı..... 8
Tablo 5: Yalova İlinin Kamu Yatırımları, Bin.TL (2008-2012) 9
Tablo 6: Kurulan, kapanan şirket istatistikleri 9
Tablo 7: İl/ilçe merkezi ve belde/köy nüfusu yapısı - 2011 10
Tablo 8: Yalova İli, yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus yapısı – 2011 10
Tablo 9: Bitirilen eğitim düzeyi ve cinsiyete göre nüfus (15 +yaş) - 2011 11
Tablo 10: 2011/2012 öğretim yılı başı Yalova ili ortaöğretimde okuyan toplam öğrenci sayısı 12
Tablo 11: 2011/2012 öğretim yılı başı Yalova ili ilk ve orta öğretimde yeni kayıt ve mezun öğrenci sayısı 13
Tablo 12: Eğitim durumuna göre nüfus, istihdam ve işsizlik oranları, TR42,(bin),2011 (15+ yaş) 14
Tablo 13: Eğitim durumuna ve iktisadi faaliyet koluna göre istihdam edilenler, TR 42, (Bin), (15 + yaş), 2011..... 17
Tablo 14: Daha önce çalışılan faaliyete göre işsizlerin eğitim durumu,TR42, bin kişi, 2012 22
Tablo 15: Kayıtlı işsizlerin yaş grupları ve cinsiyete göre dağılımı, (Bin)¸ 2012 24
Tablo 16: Kayıtlı işsizlerin eğitim durumu ve cinsiyete göre dağılımı, (Bin)¸ 2012 25
Tablo 17: Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı, (İlk On Meslek) 2012..... 25
Tablo 18: Kayıtlı işsizlerin bekleme sürelerine göre dağılımı, %, 2012..... 26
Tablo 19: Eğitim durumuna cinsiyete göre işsizlik ödeneği alanlar, (Bin)¸ 2012 26
Tablo 20: İşe Yerleştirilenlerin mesleklere göre dağılım oranı,(İlk On Meslek), 2012..... 28
Tablo 21: Sosyal duruma göre işe yerleştirilenlerin dağılım oranı,%,2012 29
Tablo 22: Yaş gruplarına göre işe yerleştirmeler, (Bin). 2012 29
Tablo 23: Eğitim durumlarına göre işe yerleştirmeler, (Bin)¸ 2012 30
Tablo 24: Düzenlenen kurs ve katılımcı sayısı, (Bin)¸ 2012..... 30
Tablo 25: İŞKUR işgücü piyasası araştırmaları (2007-2012) 32
Tablo 26: Sektörlere göre işyeri sayıları 33
Tablo 27: Sektörlere göre çalışan sayıları..... 35
Tablo 28: Sektörlere göre çalışan oranları ,%,2012..... 36
Tablo 29: Meslek gruplarına göre çalışan sayıları 38
Tablo 30: Çalışanların mesleklere göre dağılımı..... 39
Tablo 31: Sektörlere göre açık işler 40
Tablo 32: Mesleklere göre açık iş sayıları..... 43
Tablo 33: Açık işler için talep edilen eğitim düzeyleri,% 44
Tablo 34:Sektörlere göre temininde güçlük çekilen meslekler 46
Tablo 35: 2012 Yılı aralık ayı ve 2013 yılı haziran ayı itibariyle net istihdam değişim oranı (%) 50
Tablo 36: Mesleklere göre 31 Aralık 2012 itibariyle beklenen istihdam artışı 51
Tablo 37: Mesleklere göre 30 Haziran 2013 itibariyle beklenen istihdam artışı..... 51
Tablo 38: Mesleklere göre 31 Aralık 2012 itibariyle beklenen istihdam azalışı 52
Tablo 39: Mesleklere göre 30 Haziran 2013 itibariyle beklenen istihdam azalışı 52

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Ana sektörlerin gayri safi katma değer içindeki payları, TR42 - (2004-2008) 7
Şekil 2: Bitirilen eğitim düzeyi ve cinsiyete göre nüfus (15 +yaş) – 2011 11
Şekil 3: İşgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranları, 2010 14
Şekil 4: Cinsiyet ve yaşa göre istihdam (Bin), TR42 bölgesi, 2011. 15
Şekil 5: Eğitim durumuna göre istihdam oranı, TR42,%,2011 15
Şekil 6: İstihdamın cinsiyete göre tarım ve tarım dışı dağılımı,TR42,%,2011 16
Şekil 7: İşteki duruma ve iktisadi faaliyet koluna göre istihdam edilenler (Bin), TR42, 2011..... 16
Şekil 8: Geniş yaş grubuna ve yıllara göre işgücüne katılma oranı (%) (15 + yaş) 17
Şekil 9: İktisadi faaliyet koluna ve Sosyal Güvenlik Kurumuna kayıtlılığa göre istihdam edilenler,TR42 (2011) 18
Şekil 10: Eğitim seviyesine göre istihdamda kayıtlılık durumu, Türkiye ve TR42, (2011)..... 19
Şekil 11: İşteki duruma göre kayıtdışılık oranı,TR42,%,2011..... 19
Şekil 12: Gençlerin çalıştıkları sektörler, TR42,%,2011..... 20
Şekil 13: Eğitim durumuna göre işsizlik oranı,TR42,%,2011..... 20
Şekil 14: Yaş gruplarına göre işsizlik oranı,TR42,%,2011..... 21
Şekil 15: Bekleme sürelerine göre işsizler (bin), TR42 bölgesi, 2011..... 22
Şekil 16: Eğitim durumuna göre işgücü dışında bulunma oranı,(Bin),15+ Yaş, TR42,%,2011 23
Şekil 17: Nedene ve cinsiyete göre işgücü dışında bulunma oranı, TR42,(Bin)¸2011..... 23
Şekil 18: Yaş gruplarına göre işsizlik ve işsizlik ödeneği oranları, Yalova,%,2012..... 26
Şekil 19: Açık işlerin sektörel dağılımı, 2012..... 27
Şekil 20: İşe yerleştirilenlerin sektörler göre dağılım oranı, 2012 28
Şekil 21: İşe yerleştirilenlerin meslek gruplarına göre dağılım oranı,%, (Bin)¸ 2012 29
Şekil 22: Yalova ve Türkiye'deki işyerlerinin sektörel dağılımı, %, 2012 34
Şekil 23: Sektörlere göre toplam çalışanların dağılımı,%, 2012 37
Şekil 24: Ana meslek gruplarına göre cinsiyet oranları,%..... 39
Şekil 25: Sektörlere göre açık iş oranı,%, 2012..... 41
Şekil 26: Ana meslek gruplarına göre açık işlerin dağılımı,%,2012..... 42
Şekil 27: Ana meslek gruplarına göre açık iş oranları,%,2012 42
Şekil 28: Açık işler için istenen eğitim düzeyler,%,2012 43
Şekil 29: Açık işler için talep edilen beceri düzeyleri 45
Şekil 30: Mesleklere göre açık işlerin karşılanma yolları 45
Şekil 31: Meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen meslekler 47
Şekil 32: Temininde güçlük çekilen meslekler (İlk On Meslek),%..... 47
Şekil 33: Mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenleri 48
Şekil 35: Sektörlere göre 2012 yılı içerisinde işe alınanlar ve işten çıkarılanlar 49

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bknz.*:* Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

GSKD: Gayri Safi Katma Değer

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

MYO: Meslek Yüksek Okulu

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

TR42: (Kocaeli, Sakarya, Bolu, Düzce, Yalova)

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

UMEM: Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri

YÖK: Yükseköğretim Kurulu

YÖNETİCİ ÖZETİ

Yalova ilinin yer aldığı bölgede 2008 yılı Gayri Safi Katma Değer[1] içerisinde hâkim sektör %55,6 pay ile hizmetler sektörüdür. İkinci sırada %38,3 ile sanayi yer almaktadır. Tarım sektörü, %6,1 ile en az paya sahiptir. Tarım sektörü Türkiye ortalamasında da olduğu gibi GSKD içinde en düşük ağırlığa sahiptir. TR42 bölgesinde sanayi sektörünün ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde olmasına rağmen hizmetler sektöründe ise Türkiye ortalamasının altındadır.

Bölgede 2008 yılında kişi başı gerçekleşen katma değer 16,990 liradır. Türkiye ortalamasında ise kişi başı katma değer 12,020 liradır. Bu değer ile bölge, 2008 yılında kişi başına Türkiye'de kişi başı ortalama katma değerden %41,3 daha fazla katma değer gerçekleştirmiştir.

2011 yılı sonuçlarına göre Yalova ilinin nüfusu 206.535 olup[2] bu oranla Yalova ili Türkiye toplam nüfusunun %0.28'ini oluşturmaktadır. 2011 yılı sonuçlarına göre 15+ yaş çalışabilir nüfus Toplam nüfusun % 79,4'üne denk gelen 164.101 bin kişidir. Yalova ilinde nüfusun yerleşim yerlerinin dağılımı Türkiye ortalaması ile benzerlik göstermektedir. 2011 yılı sonunda Türkiye ortalamasında nüfusun %77'si il/ilçe merkezlerinde ikamet ederken, Yalova'da da nüfusun %69'u gibi büyük bir bölümü il ve ilçe merkezlerinde ikamet etmektedir.

Yalova göç alan bir ildir. Net göç hızı binde 2,35'tir ve il, net göç hızı sıralamasına göre göç alan 22 il içinde 15. sıradadır. İl'in 15-64 yaş arası aldığı göç oranı %73 iken verdiği göç oranı %76'dır. 50-65+ yaş grubunda İlin aldığı göç %22.9 iken aynı yaş grubunda verdiği göç %15,3'tür. Özellikle 50 ve üzeri yaş grubundan itibaren Yalova'ya geri dönüş yaşandığı görülmektedir.

Yalova iline ait yaş dağılımı Türkiye ortalamasına yakındır. Yalova'da 0-14 yaş grubu toplam nüfusun %20.5'ini oluştururken Türkiye'de % 25.2 'sini oluşturmaktadır. Yalova'da yaş bağımlılık oranları Türkiye ortalamasından farklıdır. Çocuk bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 7,9 puan altında seyrederken, yaşlı bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 3,5 puan üzerindedir. Bunun sonucunda da Yalova ili toplam yaş bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 4,4 puan altında seyretmektedir.

15+yaş nüfusun %3,2 si okuryazar değildir. Nüfusun % 3,8'i ise sadece okuryazar olup bunların ilkokul diploması dahi yoktur. Yalova ilinde çalışma yaşı nüfusuna ilişkin eğitim istatistiklerine bakıldığında, en çarpıcı nokta bu grup nüfusun büyük bölümünün (%50,8) lise altı eğitimlilerden oluşmasıdır. Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Okuryazar olmayan nüfusun % 83,6'sı, diploması olmayanların da %68,3'ü kadın nüfustur. Nüfusun %24,2'si lise ve dengi okul mezunu, %11,6'sı ise yüksek eğitimlidir.

Yalova'da 2009/2010 öğretim yılı başında genel orta öğretim ve mesleki ve teknik orta öğretimde okuyan öğrenci sayısı birbirine çok yakın iken 2011/2012 öğretim döneminde öğrenci sayısı genel orta öğretimde ciddi bir artış göstermezken mesleki ve teknik orta öğretim lehine artma göstermiştir. Yıllık ortalama artış hızları dikkate alındığında Yalova ilinde genel orta öğretim artış hızı Türkiye artış hızından daha düşük iken, mesleki ve teknik orta öğretim hızı Türkiye'den daha yüksektir.

Yalova'da İlköğretimden mezun olan öğrencilerin tamamının eğitim hayatına devam ettiği görülmekte olup, İlköğretimden ayrılma oranı % 15,3 olan Türkiye oranı göz önüne alındığında Yalova'daki bu oran dikkat çekmektedir. Bu sonuca kısmen ilin nüfus artış hızının ve göç alan bir il olmasının etkisi olduğu söylenebilir.

---

[1] İl ekonomisinin en önemli göstergesi olan İllerin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla değerleri 2001 yılından itibaren hesaplanmamaktadır. Bu serinin yerine üretilen Gayri Safi Katma Değer İstatistiklerinin en son yayınlanma yılı 2011 yılı olup, 2008 yılı değerlerini içermektedir. 2009 yılı değerlerine ilişkin veri seti henüz yayınlanmamıştır. Serinin başlangıç yılı 2004 yılıdır.

[2] TÜİK; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları

İl bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığında Yalova ilinde dikkati çeken önemli husus işsizlik oranının yüksekliğidir. İşsizlik oranı 2010 yılı itibariyle %14,4'tür. Bu oran ile Yalova en yüksek işsizlik oranına sahip 7. ildir. Yalova ili işgücüne katılım oranı %49,6 ile Türkiye ortalamasından yüksek, %42,5 olan İstihdam oranı ile %43 olan Türkiye ortalamasının biraz altındadır.

İşgücüne katılım oranının Türkiye ortalamasının üstünde ve istihdam oranının da Türkiye ortalamasının altında olması, Yalova için işsizlik oranının arttıran bir unsurdur. 2008 yılı sonuçlarına göre istihdam oranı %39,6, işsizlik oranı %12,1'dir. 2009 yılı için ise işsizlik oranı %17,8, istihdam oranı ise %38,6 olarak gerçekleşmiştir.

Kalkınma Bakanlığı'nca yayımlanan ''2011 yılı İllerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralaması araştırması sonuçlarına göre daha önce sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında ilk on da yer alan Yalova 13. sıraya gerilemiştir. Yalova yatırım Teşvik Belgelerinin Sabit Yatırımlara ve 2012 yılına göre dağılımı içerisinde 81 il içinde 373 milyon ile 67. sırada yer alırken Yatırım Teşvik Belgelerinin İstihdama ve 2012 yılına göre dağılımı içerisinde ise 81 il içinde 346 kişi ile 57. sırada yer almaktadır. İlin kamu yatırımlarından aldığı pay gittikçe düşmektedir. Yalova, toplam kamu yatırımlarından en yüksek payı %0,67 ile 2008 yılında alırken, 2012 yılı itibariyle kamu yatırımlarından aldığı pay %0,16'ya gerilemiştir.

Kendi kaynakları ile yatırım teşviklerinden ve kamu yatırımlarından aldıkları paylar illerin ekonomik gelişimlerini birlikte etkilemektedir. Yalova ilinde kurulan ve kapanan firma istatistiklerine bakıldığında 2012 yılı ilk 11 ayında, 2011 yılına göre şu tür değişimler izlenmektedir; Kurulan şirket sayısı % 51,2 azalmıştır. Kapanan şirket sayısı % 38,1 azalmıştır. Kurulan kooperatif sayısı % 100 artarken, kapanan kooperatif sayısı % 66,7 azalmıştır. Kurulan gerçek kişi işletme sayısı % 5 artarken, kapanan gerçek kişi işletme sayısı % 29,7 azalmıştır. Tasfiyeye giren şirket sayısı % 8,8, tasfiyeye giren kooperatif sayısı % 41,7 azalmıştır. Şirket kurulma oranlarında artış görülürken kapanma oranlarında ise azalma olduğu ve kooperatif işletmelerinin iki katına çıktığı görülmektedir. Değişimin en az yaşandığı firmalar ise kapanma ve kurulma oranlarının en az olduğu, gerçek kişi işletmeleridir.

İşgücü Talebine ilişkin olarak 2012 yılı için yapılan araştırma sonuçlarına göre işyerleri en çok İmalat sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 28'i İmalat sektöründedir. Bu sektörü %24'lük bir orana sahip olan Toptan ve Perakende Ticaret ve %10,4 ile üçüncü sırada yer alan İnşaat sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri araştırmada cevap veren işyerlerinin yaklaşık üçte ikisini oluşturmaktadır.

Araştırma kapsamında Yalova'da 334 işyerinde toplam 11.422 çalışan istihdam edilmektedir ve erkeklerin istihdam oranı %74, kadınların ise %26'dır. İşletme başına düşen ortalama çalışan sayısı ise 34,1'dir. Araştırma sonuçlarına göre çalışanların %61,7'si İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti sektöründe yer almaktadır. İmalat sektörünü %15,8 ile Toptan ve Perakende Ticaret ve %7,7 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeti sektörleri takip etmektedir.

Yalova'da erkeklerin ağırlıkta çalıştığı üç sektör İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat iken, kadınların ağırlıklı olarak çalıştığı ilk iki sektör erkekler ile aynı iken kadınlarda üçüncü olarak en fazla çalışılan sektör İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet faaliyetleridir.

Türkiye genelinde meslek gruplarına göre çalışan sayılarına göre ilk sırada nitelik gerektirmeyen meslekler yer alırken il genelinde meslek gruplarına göre çalışan sayılarına bakıldığında Yalova'da tesis ve makine operatörleri ve montajcılar %19,8 ile ilk sırada yer almaktadır. Türkiye genelinde profesyonel meslek mensupları ikinci sırada yer alırken Yalova'da nitelik gerektirmeyen meslekler %15 ile ikinci sırada bulunmaktadır. Türkiye ortalamasında büro hizmetlerinde çalışanlar üçüncü sıradayken Yalova'da %14,6 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar bulunmaktadır.

İl bazında kadınların çalıştığı ilk üç meslek grubuna baktığımızda; %17,9'u ile büro ve hizmet işleri ilk sırayı alırken %17,5 ile nitelik gerektirmeyen meslekler ikinci sırada, tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu ise %17,1 ile üçüncü sırada yer almaktadır. Buna karşılık yöneticilerin sadece %3,5'i kadındır. İl genelinde erkelerin en fazla çalıştığı meslek gruplarına göre bakıldığında; birinci sırada

%20,9 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, ikinci sırada %19 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve üçüncü sırada ise %14 ile nitelik gerektirmeyen meslekler gelmektedir.

Yalova ilinde işyerlerine yapılan ziyaretler neticesinde, referans dönemi (10 Eylül-31 Ekim 2012) esas alınmak üzere, var olduğu öğrenilen açık iş sayısı 433'tür. Yalova ilinde özel sektör işyerlerinde hem işyeri sayısı hem de çalışanlar itibariyle lokomotif sektör imalat sanayidir. Bu husus açık işlerde de kendini göstermektedir. Araştırma kapsamında en fazla açık iş bulunan ilk üç sektör sırasıyla imalat, inşaat ve toptan ve perakende ticaret sektörleridir. İşyeri büyüklüğüne göre bakıldığında açık işlerin %62'si 10-49 çalışanı olan işyerlerinde bulunmaktadır.

Bilgi ve İletişim, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ve Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri ile Kültür, Sanat ve Eğlence sektörlerinde ise hiç açık iş bulunmamaktadır.

İl %3,6 olan açık iş oranı ile %3,3 olan Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu %27 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar %26 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar olup bunu %13 ile hizmet ve satış elemanları takip etmektedir

Meslek grupları itibariyle Yalova'da en yüksek açık iş oranı; yüzde 6,5 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubundadır. Açık iş oranının yüksek olduğu diğer ana meslek grupları ise yüzde 5,7 ile nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları ile yüzde 4,8 tesis ve makine operatörleri ve montajcılarıdır.

Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslekler; metal mamuller montaj işçisi ve makineci (dikiş)' dir. Açık işlerin %9,2'sini metal mamuller montaj işçisi oluşturmaktadır. Metal mamuller montaj işçilerini %7,6 ile makineci (dikiş) takip etmektedir ve her iki mesleğe olan ihtiyaç birbirine yakın olmakla birlikte diğer mesleklerle aralarında çok büyük fark vardır.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde herhangi bir eğitim düzeyinin istenmemiş olmasıdır. İşverenlerin çoğu talep edilen eğitim düzeyine fark etmez cevabını vermiştir. İlde açık işlerde istenen eğitim düzeyinin fark etmez ve lise altı eğitim oranının %60,2 olması; işverenlerin eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmayı tercih ettiklerini göstermektedir.

Açık işlerde eğitim düzeyi olarak genel lise ve meslek lisesi %23,4, lisans eğitimi %11,6, MYO %4,1, yüksek lisans mezunları ise 0,72 oranında talep edilmektedir. Çıraklık eğitimi seviyesini talep eden hiçbir işyeri olmamıştır. Yalova ve Türkiye sonucunda meslek lisesi mezunlarının MYO mezunlarına tercih edildiği görülmektedir.

Açık işler için talep edilen beceri düzeylerine bakıldığında Yalova işgücü piyasasında işverenlerin en çok talep ettikleri beceri; meslekte yeterli bilgiye sahip olmaktır. Bu beceriyi fiziki güç ve takım çalışmasına uygunluk takip etmektedir.

Yalova ilinde temininde güçlük çekilen meslekler kaynakçı (oksijen ve elektrik), temizlik görevlisi, makineci (dikiş), metal mamuller montaj işçisi, garson(servis elemanı) şeklinde sıralanmaktadır.

Açık işlerin karşılanma yollarına baktığımızda İlk sırada akraba, eş-dost vasıtası ile karşılama ikinci sırada İŞKUR, üçüncü sırada internet siteleri dördüncü sırada ise gazete çıkmıştır.

İşverenler tarafından sağlanan bilgilere göre eleman temininde güçlük çekilme nedenleri değerlendirilmiştir. Genel olarak bakıldığında İşverenler eleman temininde güçlük çekmede en önemli nedenlerini iş tecrübesine ve gerekli beceriye sahip eleman bulunmaması olarak sıralamışlardır.

Yalova genelinde işverenler tarafından sağlanan bildirimler neticesinde temininde güçlük çekilen meslekler ile beraber nedenleri de incelenmiştir. Buna göre, temininde güçlük çekilen mesleklerden beden işçilerinin önerilen ücreti az bulması ve sunulan çalışma ortamından memnun olmaması bu mesleğin temininde önemli rol oynamaktadır. Makineci (dikiş), metal mamuller montaj işçisi, temizlik

görevlisi mesleklerinde ise önerilen ücretin az bulunması nedeniyle eleman temininde güçlük çekme oranı diğer mesleklere göre daha fazladır.

Araştırmanın uygulandığı tarihe kadar Yalova ili 10+özel yerel birim işyerlerinde alınan eleman sayısı çıkartılan eleman sayısından fazladır. İşten çıkışın, işe alımdan daha fazla olduğu, yani istihdamın azaldığı üç sektör vardır. Bunlar, Gayrimenkul Faaliyetleri, Ulaştırma ve Depolama ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti sektörleridir. Mevsimsellik göz önünde bulundurulduğunda özellikle Konaklama ve Yiyecek Hizmeti sektöründeki hareketlilik olağandır.

Yalova'da 2012 yılında en fazla net istihdam artışı olan ilk üç sektöre baktığımızda; birinciliğin İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Bunu İmalat sektörü takip etmektedir. Üçüncü sırada toptan ve perakende ticaret sektörü gelirken ilk üç sektör toplam istihdam artışının %59'unu içermektedir.

Yalova ili işgücü piyasası talep araştırması sonuçlarına göre 2012 yılının aralık ayı sonu itibarıyla net istihdam artışı beklentisi yüzde 4,20 iken bu beklenti 2013 yılı haziran ayı sonunda 1,60 puan artış göstererek yüzde 5.80'e yükselmiştir.

2012 yılı sonu itibariyle oransal olarak en yüksek istihdam artışı beklenen üç sektör; yüzde 14,2 ile İnşaat yüzde 7,8 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri ve yüzde 7,0 ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörüdür.

2013 yılı haziran ayı sonu itibariyle oransal olarak en yüksek istihdam artışı beklenen üç sektör; yüzde 47,1 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, yüzde 16,9 ile Kültür, Sanat, Eğlence Dinlence ve Spor Faaliyetleri ve yüzde 15,4 ile İnşaat sektörüdür.

GİRİŞ

Bu araştırma sonuçlarının, özellikle işgücünün talep yönünün ve gelecek kısa dönemde işgücünün eğilimlerinin ölçülmesi, ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin hangi koşullarda ortadan kalkabileceğinin belirlenmesi ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak politika ve önerilerin geliştirilmesi için önemli bir kaynak ve rehber olacağı düşünülmektedir. Kapsam dahilindeki sektörler bazında İl ve Türkiye tahmini verilmektedir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir. Geri kalan 66 ilde ise 10+işyerlerinde tam sayım uygulanmıştır. Yalova ili de tam sayım uygulanan illerden bir tanesidir. "Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

İşgücü Piyasası Araştırması işveren veya temsilcisi ile yüz yüze görüşme yöntemi ile yapılmıştır. Çalışmalar sırasında istatistiksel veriler büyük oranda ankete dayalı verilerden oluşturulmakla birlikte, İlin özellikle kalkınma ve ekonomik gelişim boyutunu ortaya koyan ve işgücü bileşenlerini etkileyen ekonomik veriler için TÜİK, Kalkınma Bakanlığı ve TOBB, kaynakları kullanılmıştır. İşgücü Piyasasının temel verilerinin başında gelen nüfus verileri için; TÜİK tarafından yıllık olarak yayınlanan Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verileri kullanılmıştır. İşgücü arzının eğitim seviyesini ve eğitim politikalarının talebe cevap verecek şekilde yeniden düzenlenmesi konusunda öncü olan eğitim verileri; MEB, YÖK ve TÜİK tarafından yıllık olarak yayınlanan verilerden derlenmiştir. Nüfusun işgücü arz yapısını en ayrıntılı şekilde ortaya koyan ve istihdam, işsizlik verilerini kapsayan genel işgücü göstergelerinde ise TÜİK ve İŞKUR kaynakları kullanılmıştır.

TÜİK tarafından Hanehalkı İşgücü Anketi ile derlenen işgücü istatistikleri istatistiki bölgeler bazında hazırlanmakta ve MEB, YÖK 81 il, 26 istatistik bölgesi altında toplanmaktadır. TÜİK İşgücü İstatistikleri il bazında olmadığından veri setinin bir kısmında kaçınılmaz olarak bölge istatistikleri kullanılmıştır. İŞKUR İşgücü Göstergeleri ise, İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığı, İŞKUR İstatistik Yıllığı ve Aylık İstatistik Bülteni kaynakları kullanılarak hazırlanmıştır. İşgücü piyasasının arz ve talep boyutunu içeren analiz raporu iki bölüm olarak ele alınmış olup;

Birinci bölümde, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus, eğitim, genel işgücü göstergeleri ve İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası analiz edilmiştir. İkinci bölümde ise**,** Yalova işgücü piyasası arz ve talep yapılarını birlikte ele alınmakta ve özellikle talep araştırması sonuçlarından yola çıkarak, İşgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimler izlenmektedir. Sonuç kısmında ise elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü piyasası, ekonomik ve demografik faktörlerden çok yakından etkilenir. Örneğin ekonomik gelişmeler, yatırımlar, nüfus ve nüfus artış hızı, göçü, eğitimi, istihdamı ve dolayısıyla işsizliği doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle, birinci bölümde işgücü piyasasının arka planını oluşturması açısından, Yalova ilinin genel ekonomik durumu, demografik yapısı ve nüfusunun eğitim durumu ele alınacaktır.

İşgücü arz analizlerinde kullanılan veri setlerinden nüfus ve eğitim göstergelerini iller itibariyle ve yıllık bazda bulmak mümkün iken ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel (İBBS 2 bölgeleri)[3] veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bölgesel göstergelerin, kapsadığı illeri temsil ettiğini söylemek her bölge için geçerli olmayabilmektedir ve bölge istatistikleri kullanılarak yapılan yorumlarda bu hususa dikkat edilmelidir.

Bu durum Yalova ilinin yer aldığı TR42 (Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova illerini içeren bölge) için de geçerlidir. Kalkınma Bakanlığı'nca, yayımlanan ''2011 yılı İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması" araştırması sonuçlarına göre daha önce sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında ilk on da yer alan Yalova 13. Sıraya gerilemiş olup aynı bölge sınıflama illerinden olan Kocaeli ise sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 4. sırada bulunmaktadır.

Arka plan veri setlerinin diğer bir problemi de verilerin güncel olmaması ve daha önce üretilen bazı veri setlerinin de artık üretilmemesidir. Örneğin illerin işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranları en son 2010 yılında yayınlanmış ve raporda bu veriler kullanılmıştır. TÜİK sayfasında Haziran 2012 tarihinde yayınlanacağı belirtilen İl Bazında İşgücü Göstergeleri, raporun yazıldığı tarihe kadar henüz yayınlanmamıştır.

[3] Bölgesel sınıflama üç düzeyden oluşmaktadır. İlk aşamada idari yapıya uygun olarak 81 il, 3.düzeyde bölge birimleri olarak tanımlanmıştır. Ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi yönlerden benzer illerin belirli bir nüfus büyüklüğü de dikkate alınarak gruplanması ile 26 birim 2. Düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır. Yine aynı kritere göre 2. düzey bölge birimlerinin gruplanması sonucu 12 birim 1. düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır.

EKONOMİK VERİLER

İlin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektör yatırımları gibi ekonomik değişkenler ilin sosyo-ekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurların başında gelmektedir.

Tablo 1: Ana Sektörlerin gayri safi katma değer içindeki payları, TR42 - (2004-2008)

	TARIM		SANAYİ		HİZMETLER	
YILLAR	TR42 BÖLGESİ	TÜRKİYE	TR42 BÖLGESİ	TÜRKİYE	TR42 BÖLGESİ	TÜRKİYE
2004	8,2	10,7	41,5	28	50,3	61,3
2005	8	10,6	39,9	28	52,1	61,3
2006	7,2	9,4	39,6	28,2	53,2	62,4
2007	5,6	8,5	39,6	27,8	54,8	63,7
2008	6,1	8,5	38,3	27,2	55,6	64,3

Kaynak: TÜİK

Şekil 1: Ana sektörlerin gayri safi katma değer içindeki payları, TR42 - (2004-2008)

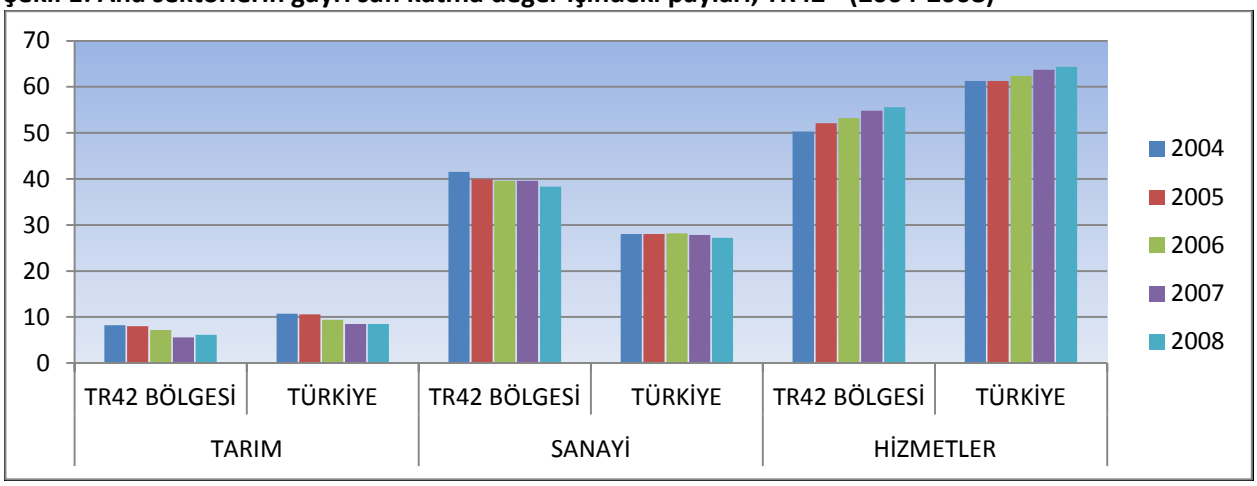

Kaynak: TÜİK

Yalova ilinin yer aldığı bölgede 2008 yılı itibariyle Gayri Safi Katma Değer[4] içerisinde hâkim sektör %55,6 pay ile hizmetler sektörüdür. İkinci sırada %38,3 ile sanayi yer almaktadır. Tarım sektörü, %6,1 ile en az paya sahiptir. Tarım sektörü Türkiye ortalamasında da olduğu gibi GSKD içinde en düşük ağırlığa sahip ve %8,5 olan Türkiye oranının altındadır. TR42 bölgesinde sanayi sektörünün ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde olmasına rağmen hizmetler sektöründe ise Türkiye ortalamasının altındadır.

Bölgede sanayi ve tarım sektörü gerileme gösterirken en fazla gelişen sektör ise hizmetler sektörü olmuştur. Bunun sonucunda bölgede 2004 yılında %8,2 olan tarımın payı 2008 yılında %6,1'e, %41,5 olan sanayinin payı %27,2'ye gerilemiş %50,3 olan hizmetler sektörünün payı ise %55,6'ya yükselmiştir.

[4] İl ekonomisinin en önemli göstergesi olan İllerin Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla değerleri 2001 yılından itibaren hesaplanmamaktadır. Bu serinin yerine üretilen Gayri Safi Katma Değer İstatistiklerinin en son yayınlanma yılı 2011 yılı olup, 2008 yılı değerlerini içermektedir. 2009 yılı değerlerine ilişkin veri seti henüz yayınlanmamıştır. Serinin başlangıç yılı 2004 yılıdır.

Tablo 2: Kişi başına gayrisafi katma değer (GSKD)

Yıl	İBBS2	Kişi başına GSKD (TL)	Kişi başına GSKD ($)
2004	TR42,Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	10.286	7.183
2005	TR42,Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	11.758	8.725
2006	TR42, Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	13.847	9.612
2007	TR42, Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	15.029	11.563
2008	TR42, Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	16.990	13.265

Kaynak: TÜİK

Bölgede 2008 yılında kişi başı yaratılan katma değer 16,990 liradır. Türkiye ortalamasına göre kişi başı yaratılan katma değer 12,020 liradır. Bu değer ile bölge, 2008 yılında kişi başına Türkiye'de yaratılan katma değerden %41,3 daha fazla katma değer yaratmıştır.

Tablo 3: Yalova ilinin almış olduğu teşvikler, (2008-2012)

Yıllar	Belge Sayısı (Adet)	Sabit Yatırım (milyonTL)	İstihdam (Kişi)
2008	55	770	2.876
2009	10	231	208
2010	19	173	415
2011	18	321	345
2012	17	459	463

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Yalova ilinin yatırım teşviklerinden aldığı paya yıllar bazında bakıldığında inişli çıkışlı bir tablo belirmektedir. Sabit yatırımın 770 milyon TL ile en yüksek miktara çıktığı yıl 2008'dir. Bu, Yalova ilinin toplam yatırım teşviklerinden oransal olarak da aldığı en yüksek paydır. 2012 yılı itibariyle 459 milyon TL' ile Yalova yatırım teşvikleri içerisinde %1'lik bir pay almıştır.

Tablo 4: 2012 yılına göre yatırım teşvik belgelerinin sabit yatırımlara ve istihdama göre dağılımı

	Yatırım Teşvik Belgelerinin Sabit Yatırımlara ve 2012 yılına göre dağılımı (MİLYON) TL	Yatırım Teşvik Belgelerinin İstihdama ve 2012 yılına göre dağılımı (KİŞİ)
YALOVA	373	346
TÜRKİYE	20.117	40.536

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Yalova Yatırım Teşvik Belgelerinin Sabit Yatırımlara ve 2012 yılına göre dağılımı içerisinde 81 il içinde373 milyon ile 67. sırada yer almaktadır. Yalova Yatırım Teşvik Belgelerinin İstihdama ve 2012 yılına göre dağılımı içerisinde 81 il içinde 346 kişi ile 57. sırada yer almaktadır

Tablo 5: Yalova İlinin Kamu Yatırımları, Bin.TL (2008-2012)

YILLAR	TARIM	MADENCİLİK	TURİZM	EĞİTİM	ENERJİ	ULAŞTIRMA	KONUT	DİĞ. KAMU HİZ.	SAĞLIK	İL TOPLAMI	TÜRKİYE TOPLAMI
2008	1.750	74	70	2.150	0	3.247	165	84.368	0	91.824	**13.687.532**
2009	2.000	182	100	8.449	1.100	960	290	45.608	0	58.689	**15.452.499**
2010	3.400	98	50	10.810	600	1.002	0	25.370	5.150	46.480	**18.517.995**
2011	1.204	227	50	19.634	12	2.195	0	10.093	4.950	38.365	**19.509.693**
2012	400	0	550	28.363	1.680	1.042	0	4.678	365	37.078	**22.844.247**

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Yalova ili için en yüksek kamu yatırımı "Eğitim" alanında gerçekleşmiş olup bunu alanı diğer kamu hizmetleri izlemektedir. İlin kamu yatırımlarından aldığı pay gittikçe düşmektedir. Yalova, toplam kamu yatırımlarından en yüksek payı %0,67 ile 2008 yılında alırken, 2012 yılı itibariyle kamu yatırımlarından aldığı pay %0,16'ya gerilemiştir. Kamu yatırımları açısından bakıldığında 2011 yılında Yalova ili toplam 37.078 bin TL'lik bu pay ile 81 il içinde 80. sırada yer almaktadır.

Tablo 6: Kurulan, kapanan şirket istatistikleri

YIL	YALOVA İLİ KURULAN/KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ							
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
2010	140	4	175	40	7	14	5	48
2011	166	3	202	34	12	21	12	64
2012-11 AYLIK	81	6	212	31	7	13	4	45

Kaynak: TOBB

Yatırım teşvikleri altyapı, işgücü ve coğrafi avantaj gibi pek çok faktöre bağlıdır. Teşvikler, tüm illerde aynı etkiyi yaratmasa da; illerin ekonomik gelişimlerini değerlendirmek için yatırım teşviklerinden ve kamu yatırımlarından aldıkları paylar ile kendi kaynaklarını birlikte düşünmek gerekmektedir. Bu anlamda ilde kurulan ve kapanan firma istatistiklerine bakmak ilin genel ekonomik faaliyetleri anlamında bir fikir vermektedir.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verileri ışığında, Yalova ilinde kurulan ve kapanan firma istatistiklerine bakıldığında 2012 yılı ilk 11 ayında, 2011 yılına göre şu tür değişimler izlenmektedir:

- Kurulan şirket sayısı % 51,2 azalmıştır.
- Kapanan şirket sayısı % 38,1 azalmıştır.
- Kurulan kooperatif sayısı % 100 artarken, kapanan kooperatif sayısı % 66,7 azalmıştır.
- Kurulan gerçek kişi işletme sayısı % 5 artarken, kapanan gerçek kişi işletme sayısı % 29,7 azalmıştır.
- Tasfiyeye giren şirket sayısı % 8,8, tasfiyeye giren kooperatif sayısı % 41,7 azalmıştır.

Şirket kurulma oranlarında artış görülürken kapanma oranlarında ise azalma olduğu ve kooperatif işletmelerinin iki katına çıktığı görülmektedir. Değişimin en az yaşandığı firmaların ise kapanma ve kurulma oranlarının en az olduğu, gerçek kişi işletmeleri olduğunu söylemek mümkündür.

NÜFUS GÖSTERGELERİ

İlin demografik yapısı, yani çalışma yaşı nüfusun yaş ve eğitim dağılımı, aldığı ve verdiği göç gibi veriler işgücü piyasasını şekillendiren en önemli unsurlardandır. 2011 yılı sonuçlarına göre Yalova ilinin nüfusu 206.535 olup[5] bu oranla Yalova ili Türkiye toplam nüfusunun %0.27'sini oluşturmakta ve 81 il içerisinde 70. Sırada yer almaktadır. 2011 yılı Yalova ili nüfus artış hızı ‰13,6 ile ‰ 13,49 değerini alan Türkiye değerine yakındır. İlde 102.935 erkek, 103.600 kadın yaşamaktadır. İlin nüfusu içerisinde kadın-erkek oranı birbirine çok yakındır: Nüfusun %49,8'i erkek, %50,2'si kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 7: İl/ilçe merkezi ve belde/köy nüfusu yapısı - 2011

	İl/İlçe merkezi			Belde/Köy			Toplam		
Yalova	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Merkez	100.863	49.982	50.881	18.135	9.041	9.094	118.998	59.023	59.975
Altınova	4.634	2.573	2.061	18.052	9.059	8.993	22.686	11.632	11.054
Armutlu	5.197	2.592	2.605	2.626	1.334	1.292	7.823	3.926	3.897
Çınarcık	11.567	5.585	5.982	12.921	6.569	6.352	24.488	12.154	12.334
Çiftlikköy	18.538	9.160	9.378	9.102	4.581	4.521	27.640	13.741	13.899
Termal	2.082	1.028	1.054	2.818	1.431	1.387	4.900	2.459	2.441
Toplam	**142.881**	**70.920**	**71.961**	**63.654**	**32.015**	**31.639**	**206.535**	**102.935**	**103.600**

Kaynak: TÜİK

Yalova ilinde nüfusun yerleşim yerlerinin dağılımına bakıldığında Türkiye'de nüfusun %77'si il/ilçe merkezlerinde ikamet ederken Yalova'da da nüfusun %69'u il ve ilçe merkezlerinde %31'i ise Belde ve Köylerde ikamet etmektedir.

Tablo 8: Yalova İli, yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus yapısı – 2011

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
15-19	15.814	8.080	7.734
20-24	15.007	7.590	7.417
25-29	15.791	8.054	7.737
30-34	17.075	8.374	8.701
35-39	16.080	7.915	8.165
40-44	14.570	7.292	7.278
45-49	14.744	7.289	7.455
50-54	13.250	6.702	6.548
55-59	11.945	5.955	5.990
60-64	9.129	4.430	4.699
65-69	7.092	3.366	3.726
70-74	5.492	2.599	2.893
75-79	4.275	1.972	2.303
80-84	2.521	1.015	1.506
85-89	1.042	380	662
90+	274	76	198
Toplam	**164.101**	**81.089**	**83.012**

Kaynak: TÜİK

[5] TÜİK; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus (15+yaş) 164.101 bin kişi olmakla birlikte, çalışabilir yaştaki nüfus[6] (15-64) ise Toplam nüfusun % 65'ine denk gelen 134.276 bin kişidir. Bunun %50.08'i erkek, %49.92'si ise kadın nüfustur. 25-65 yaş arası nüfus toplam nüfusun %55'ini 65 yaş üstü nüfus ise toplam nüfusun %10'unu oluşturmaktadır.

Tablo 9: Bitirilen eğitim düzeyi ve cinsiyete göre nüfus (15 +yaş) - 2011

Bitirilen eğitim düzeyi	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	5.253	859	4.394
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	6.305	1.993	4.312
İlkokul mezunu	43.229	17.779	25.450
İlköğretim mezunu	28.740	15.794	12.946
Ortaokul veya dengi okul mezunu	10.974	6.180	4.794
Lise veya dengi okul mezunu	39.538	21.670	17.868
Yüksekokul veya fakülte mezunu	17.583	10.326	7.257
Yüksek lisans mezunu	1.177	747	430
Doktora mezunu	223	151	72
Bilinmeyen	9.995	5.121	4.874
Toplam	**163.017**	**80.620**	**82.397**

Kaynak: TÜİK

Şekil 2: Bitirilen eğitim düzeyi ve cinsiyete göre nüfus (15 +yaş) – 2011

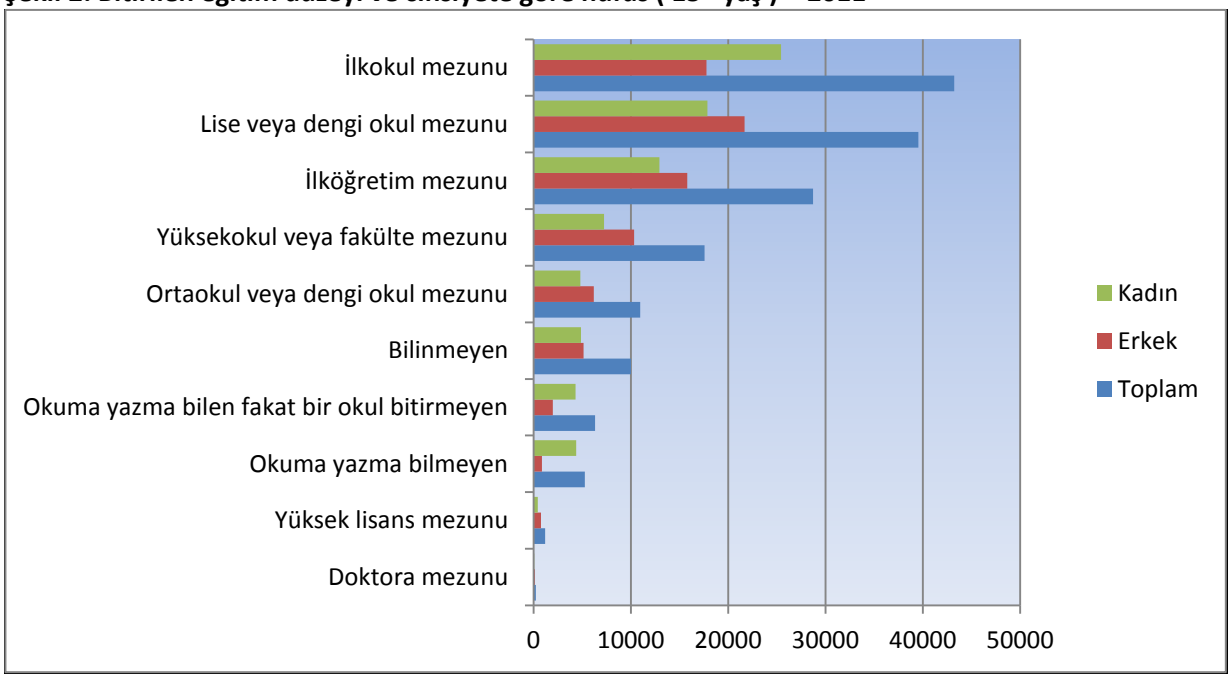

Kaynak: TÜİK

15+yaş nüfusun %3,2 si okuryazar değildir. Nüfusun %3,8'i sadece okuryazar olup, ilkokul diploması yoktur. Yalova ilinde çalışma yaşındaki nüfusa ilişkin eğitim istatistiklerine bakıldığında, en çarpıcı nokta bu grup nüfusun büyük bölümünün (%50,8)[7] lise altı eğitimlilerden oluşmasıdır. İlde 6 yaş ve üzeri için okuryazarlık oranı ise %97,06'dır. Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok

[6] 15-64 yaş grubu
[7] Lise altı eğitimliler ilkokul, orta okul ve dengi ile ilköğretim mezunlarını kapsamaktadır.

daha yaygındır. Okuryazar olmayan nüfusun %83,6'sı, diploması olmayanların da %68,3'ü kadın nüfustur. Nüfusun %24,2'si lise ve dengi okul mezunu, %11,6'sı ise yüksek eğitimlidir.

Yalova'da 0-14 yaş grubu toplam nüfusun %20,5'ini oluştururken Türkiye'de %25.2 'sini oluşturmaktadır. Bu dağılım sonucu yaş bağımlılık oranları[8] da Türkiye ortalamasından farklıdır. 15-64 yaş grubundaki her 100 kişi için Yalova'da 44 kişi vardır. Çocuk bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 7,9 puan altında seyrederken, yaşlı bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 3,5 puan üzerindedir. Bunun sonucunda da Yalova ili toplam yaş bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 4,4 puan altında seyretmektedir.

Yalova göç alan bir ildir. Net göç hızı ‰2,35'tir ve il, net göç hızı sıralamasına göre göç alan 22 il içinde 15. sıradadır. İl'in 15-64 yaş arası aldığı göç oranı %73 iken verdiği göç oranı %76'dır. 50 ve üzeri yaş grubunda İlin aldığı göç %22.9 iken aynı yaş grubunda verdiği göç %15,3'tür. Özellikle 50 ve üzeri yaş grubundan itibaren Yalova'ya geri dönüş yaşandığı görülmektedir.

EĞiTiM GÖSTERGELERİ

İlin istihdam göstergeleri açısından ilköğretimden ortaokula ve ortaokuldan yükseköğretime geçişte görülen okuldan ayrılmalar çok önemlidir. Okuldan ayrılan genç nüfus potansiyel işgücüdür. Bu kesim ilk kez iş arayan kesim olarak öncelikle potansiyel işsiz olarak işgücü piyasasına giriş yapacak, iş bulan kesim de istihdamda yer alacaktır. Bir kısmı ise işgücü piyasası dışında yer alacaktır.

Tablo 10: 2011/2012 öğretim yılı başı Yalova ili ortaöğretimde okuyan toplam öğrenci sayısı

Dönemi	YALOVA							TÜRKİYE						
	Genel Orta Öğretim			Mesleki ve Teknik Orta Öğretim			Genel Toplam	Genel Orta Öğretim			Mesleki ve Teknik Orta Öğretim			Genel Toplam
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam		Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	
2009/2010	3134	3.215	6.349	3.317	2.722	6.039	12.388	1.268.098	1.152.593	2.420.691	1.034.443	785.005	1.819.448	4.240.139
2010/2011	3207	3.357	6.564	3.955	3.253	7.208	13.772	1.408.446	1.267.677	2.676.123	1.177.725	894.762	2.072.487	4.748.610
2011/2012	3237	3.366	6.603	3.935	3.441	7.376	13.979	1.375.231	1.290.835	2.666.066	1.151.197	939.023	2.090.220	4.756.286

Kaynak: MEB Resmi İstatistik Yayını verilerinden derlenmiştir.

Orta öğretime kayıt olanlar sayısı yıllar itibariyle incelendiğinde hem Yalova hem de Türkiye için dikkat çeken husus mesleki ve teknik ortaöğretime kayıtlı olan öğrenci sayısındaki artıştır. Genel orta öğretime kayıtlı olan öğrenci sayısı yıllar itibariyle düşük bir artış seyri izlerken, mesleki ve teknik orta öğretimde daha fazla bir oranda yükseliş vardır. Yalova'da 2009/2010 öğretim yılı başında genel orta öğretim ve mesleki ve teknik orta öğretimde okuyan öğrenci sayısı birbirine çok yakın iken 2011/2012 öğretim döneminde öğrenci sayısı genel orta öğretimde ciddi bir artış göstermezken mesleki ve teknik orta öğretim lehine artma göstermiştir. Yıllık ortalama artış hızları dikkate alındığında Yalova ilinde genel orta

[8] Yaş bağımlılık oranı: Çalışan (15-64) her 100 kişinin bakmakla yükümlü olduğu çalışmayan (0-14 ile 65+) kişi sayısıdır.

öğretim artış hızı Türkiye artış hızından daha düşük iken, mesleki ve teknik orta öğretim hızı Türkiye'den daha yüksektir.

Tablo 11: 2011/2012 öğretim yılı başı Yalova ili ilk ve orta öğretimde yeni kayıt ve mezun öğrenci sayısı

		Yalova						Türkiye					
		2010/11			2011/12			2010/11			2011/12		
		Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
İlköğretim	Yeni Kayıt	1361	1343	2704	1414	1298	2712	647.302	610.155	1.257.457	663.219	622.331	1.285.550
	Mezun	1666	1441	3107	1635	1499	3134	627.637	558.301	1.185.938	643.872	582.601	1.226.473
Genel Orta Öğretim	Yeni Kayıt	561	614	1175	594	600	1194	270.950	256.325	525.275	260.515	253.381	513.896
	Mezun	585	613	1198	1361	1343	2704	193.784	205.694	399.478	188.269	203.795	392.064
Mesleki ve Teknik Orta Öğretim	Yeni Kayıt	1052	833	1885	1067	875	1942	264.501	206.281	470.782	290.779	234.290	525.069
	Mezun	458	390	848	491	438	929	148.233	115.183	263.416	172.514	141.934	314.448

Kaynak: MEB Resmi İstatistik Yayını verilerinden derlenmiştir.

Yalova ilinde 2010/2011 döneminde ilköğretimden 3.107 öğrenci mezun olmuş, 2011/2012 döneminde ise genel ve mesleki ve teknik orta öğretime 3.136 öğrenci yeni kayıt yaptırmıştır. Yalova'da İlköğretimden mezun olan öğrencilerin tamamının eğitim hayatına devam ettiği görülmekte olup, İlköğretimden ayrılma oranı %15,3 olan Türkiye oranı göz önüne alındığında Yalova'daki bu oran dikkat çekmektedir. Bu sonuca kısmen ilin nüfus artış hızının ve göç alan bir il olmasının etkisi olduğu söylenebilir.

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasının genel bir resmini çıkartabilmek için işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranlarına cinsiyet eşitliği, eğitim durumu, sektörler arası dağılım gibi göstergeler ışığında bakmak gerekmektedir. Bu tür bir analiz için gerekli verilerin çoğu TÜİK Hane halkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Ancak bu verilerin büyük bölümü Yalova iline özel değildir; Yalova, Kocaeli, Bolu, Sakarya ve Düzce illerini kapsayan TR42 bölgesi bütününde mevcuttur. Dolayısıyla bu bölümde sunulacak analiz Yalova ili özelinden ziyade, bölgesel özellikleri yansıtmaktadır. Ancak bu analiz mümkün olduğu ölçüde Yalova iline ait verilerle de zenginleştirilmeye çalışacaktır.

Şekil 3: İşgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranları, 2010

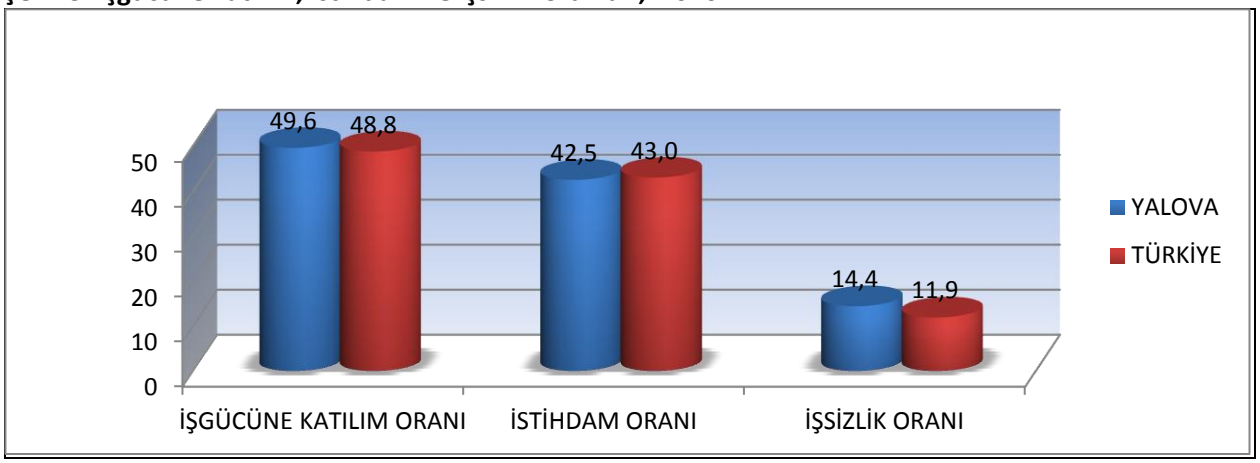

Kaynak: TÜİK

İl bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığında Yalova ilinde dikkati çeken önemli husus işsizlik oranının yüksekliğidir. İşsizlik oranı 2010[9] yılı itibariyle %14,4'tür. Bu oran ile Yalova en yüksek işsizlik oranına sahip 7. ildir. Yalova ili İşgücüne katılım oranı %49,6 ile Türkiye ortalamasından yüksek, %42,5 İstihdam oranı ile %43 olan Türkiye ortalamasının biraz altındadır. İşgücüne katılım oranının Türkiye ortalamasının üstünde ve istihdam oranın da Türkiye ortalamasının altında olması, Yalova için işsizlik oranının arttıran bir unsurdur. 2008 yılı sonuçlarına göre istihdam oranı %39,6, işsizlik oranı %12,1'dir. 2009 yılı için ise işsizlik oranı %17,8, istihdam oranı ise %38,6 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 12: Eğitim durumuna göre nüfus, istihdam ve işsizlik oranları, TR42,(bin),2011 (15+ yaş)

TR42 BÖLGESİ	Nüfus	İşgücüne Katılım	İstihdam Edilenler	İşsiz	İşgücü Dışı	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	5.253	36	33	2	134	5.458
Lise altı	5.253	802	716	86	782	7.639
Lise ve dengi meslek okulu	39.538	310	265	44	180	40.337
Yükseköğretim	18.983	226	195	31	40	19.475
Toplam	**69.027**	**1373**	**1210**	**163**	**1136**	**72.909**

Kaynak : TÜİK

2011 yılı itibariyle, TR42 bölgesindeki istihdamın %2,8'ini okuma-yazma bilmeyenler, %16,1'ini yüksek

[9] TÜİK il düzeyinde temel işgücü göstergelerini 2008 yılından itibaren yayınlamaktadır. En son haber bülteni 24/06/2011 tarihinde yayınlanmıştır ve 2010 sonuçlarını içermektedir. 2011 yılı için henüz yayınlanmamıştır.

eğitimliler, %21,9'unu lise ve dengi okul mezunları, %59,1'ini ise lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Bölge nüfusunun %57,2' si Lise ve dengi meslek okul %27,5'i ise Yükseköğretim mezunudur.

İstihdam

Şekil 4: Cinsiyet ve yaşa göre istihdam (Bin), TR42 bölgesi, 2011.

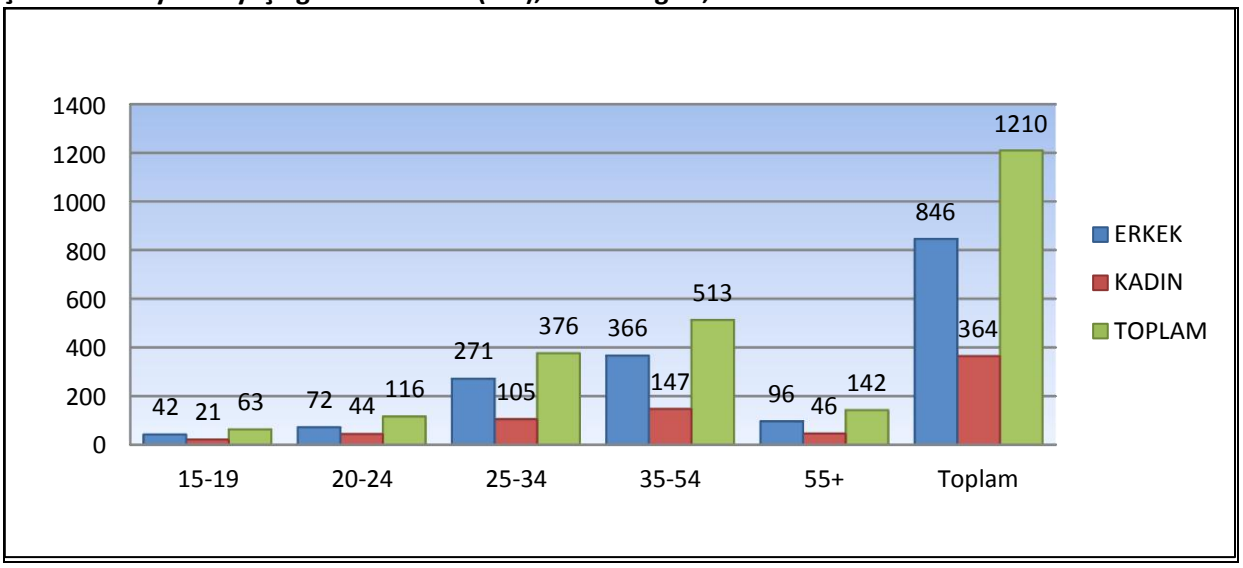

Kaynak: TÜİK

2011 itibariyle Yalova ilinin de içinde yer aldığı TR42 bölgesinin istihdam oranı %48,2'dir. Bölgede yaşayan erkeklerin %67,7'i, kadınların ise sadece %28,8'i çalışmaktadır. Erkek istihdamı oranı %65,1 olan Türkiye ortalamasından 2,6 puan yüksek iken, kadın istihdam oranı Türkiye ortalamasından (%25,6) 3,2 puan yüksektir. Yaş gruplarına göre en fazla işgücüne katılım oranı 25-34 yaş grubunda yer almaktadır. İstihdamın en yüksek olduğu yaş grubu ise hem erkekler, hem de kadınlarda %42,4 oranı ile 35-54 yaş grubundadır. Bunu % 31,1 ile 25-34 yaş grubu izlemektedir.

Şekil 5: Eğitim durumuna göre istihdam oranı, TR42,%,2011

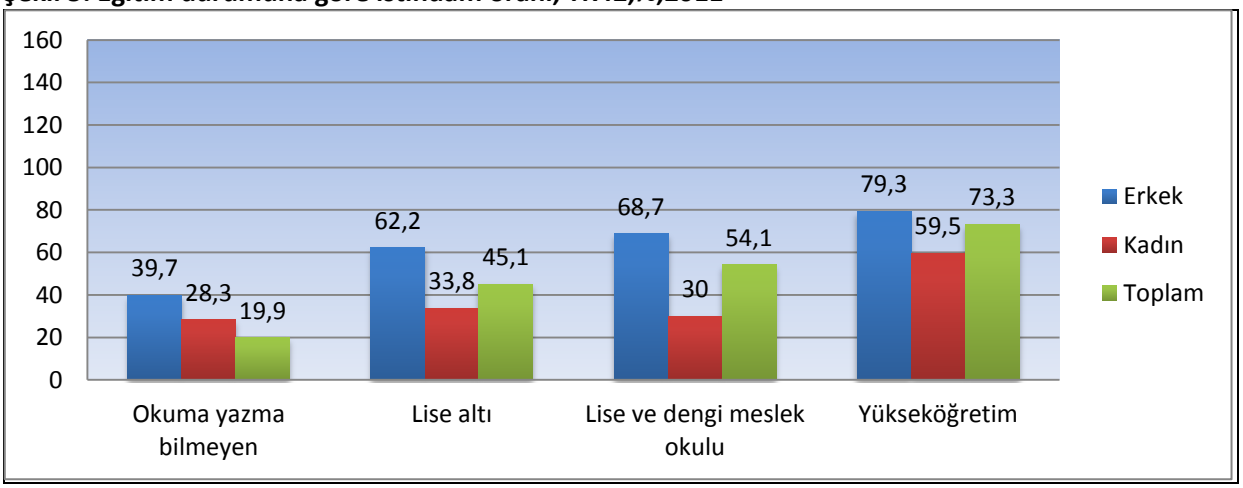

Kaynak: TÜİK

Eğitim seviyesi ile istihdam arasında pozitif bir ilişki vardır. Eğitim seviyesi yükseldikçe istihdam oranları bölgede de yükselmektedir. Eğitim düzeyi ve istihdam arasındaki pozitif ilişki özellikle kadınlarda daha belirgindir. Okuryazar olmayanlarda %19,9 olan istihdam oranı, lise altı eğitimlilerde %45,1'e, lise ve dengi

okul mezunlarında %54,1'e yüksekokul mezunlarında %73,3'e yükselmektedir. Kadınlarda lise altı eğitimlilerde %45,1 olan istihdam oranı 28,2 puan artarak yüksek eğitimlilerde %59,5'e, erkeklerde 17,1 puan artarak %79,3'e yükselmektedir.

Şekil 6: İstihdamın cinsiyete göre tarım ve tarım dışı dağılımı,TR42,%,2011

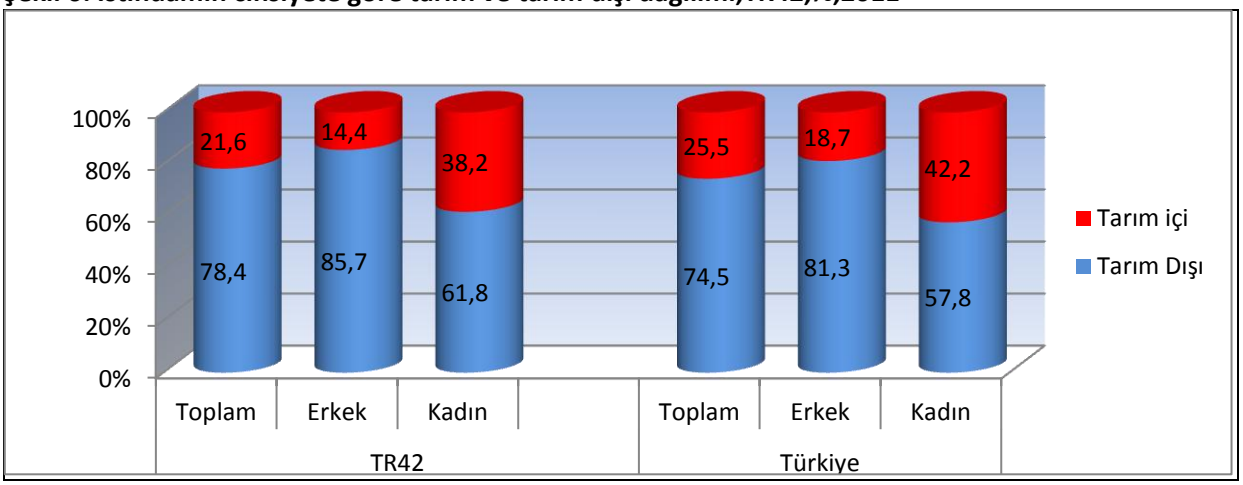

Kaynak : TÜİK

Türkiye ortalamasında kadınların %57,8'si Erkeklerin ise 81,3'ü tarım dışı sektörlerde çalışırken, bölgede erkeklerin ve kadınlar tarım dışı sektörlerde çalışma oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir. Bölge istihdamında Tarımın ağırlığı %21.6 ile Türkiye ortalamasın (%25,5) altındadır.

Şekil 7: İşteki duruma ve iktisadi faaliyet koluna göre istihdam edilenler (Bin), TR42, 2011

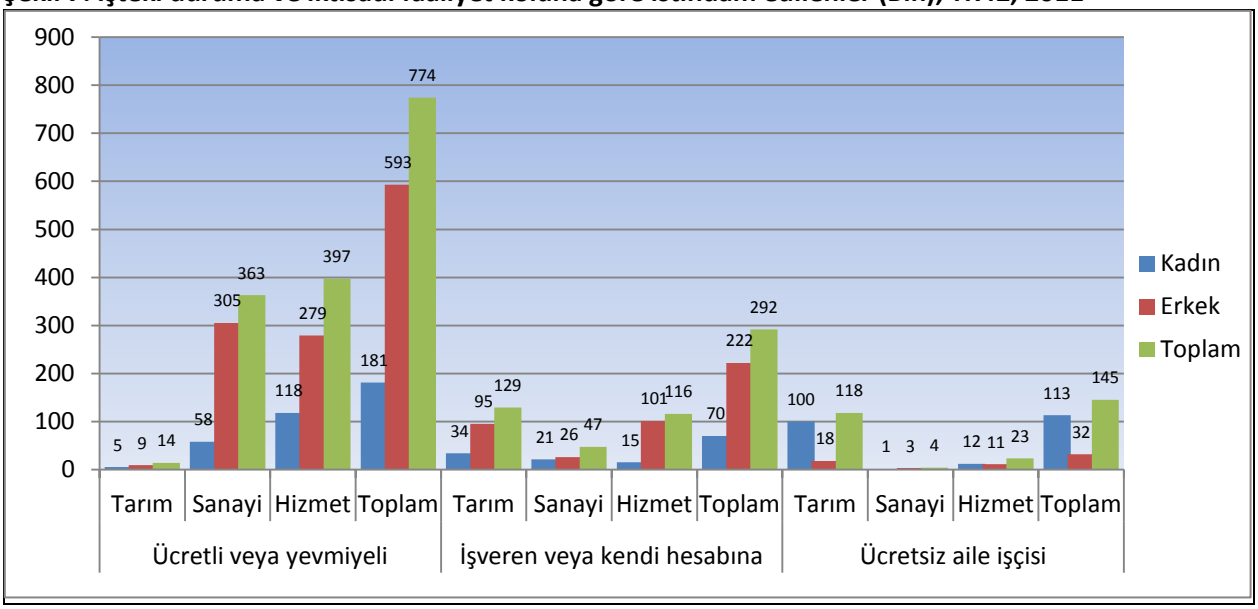

Kaynak: TÜİK

TR42 bölgesinde toplam çalışanların %64'ü ücretli veya yevmiyelidir ve bu oran, %62 olan Türkiye ortalamasının 2 puan üzerindedir. İstihdamın %24'ü kendi hesabına veya işveren olarak çalışmaktadır. Bölgede çalışanların %12'si ücretsiz aile işçisi iken bu oran Türkiye'de %14' tür. Tarım ve tarım dışı sektörler olarak işteki duruma bakıldığında, tarım sektörüne ücretsiz aile işçiliğinin hâkim olduğu görülmektedir. Bu durum sadece TR42 bölgesi için geçerli olmayıp Türkiye'ye genelinde görülen bir durumdur.

İşgücüne Katılım

Türkiye geneline bakıldığında işgücü piyasasının en büyük sorunlarından bir tanesi çalışma yaşı nüfusun, işgücüne katılım oranının düşük olmasıdır. Bu sorun her yıl Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan İlerleme Raporlarında da dile getirilmektedir. Özellikle de kadınların işgücüne katılma oranlarındaki düşüklük, her ne kadar son bir kaç yılda az miktarda artmış ve 2011'de %28,8'e ulaşmış olsa da hala Avrupa Birliği ortalamalarının çok altındadır.

Şekil 8: Geniş yaş grubuna ve yıllara göre işgücüne katılma oranı (%) (15 + yaş)

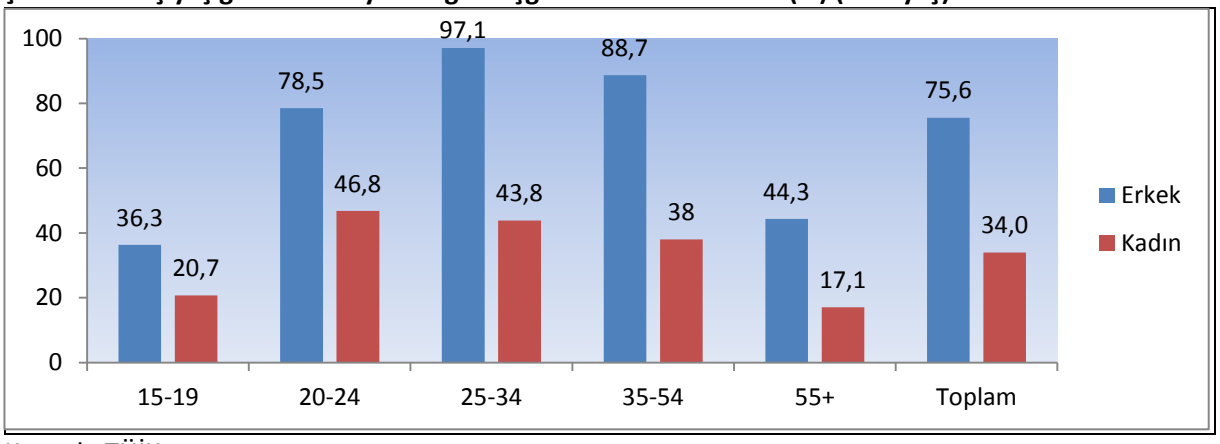

Kaynak: TÜİK

Geniş yaş grubuna (15-55+ yaş) göre sivil nüfusa bakıldığında TR42 bölgesi için sivil nüfusun %54,7'si işgücüne katılmaktadır. Bu oranla bölge 2011 yılı için %49,9 olan Türkiye ortalamasından 4,8 puan yüksek bir görünüm vermektedir.

TR42 bölgesinde işgücüne katılım oranları cinsiyete göre incelendiğinde, kadınların işgücüne katılım oranı %34 iken, bu oran erkekler için %75,6'dır. Bu bölgede kadınların işgücüne katılımı 2011 yılında Türkiye'de %28,8 olan kadınların işgücüne katılım oranından yüksek seviyede bulunmasına rağmen, yine de erkeklerle kadınlar arasında işgücüne katılım anlamında ciddi bir eşitsizliğe işaret etmektedir. Bölgenin yoğun göç alması ve kente gelen kadınların yeterli eğitime sahip olmaması, çocuk sayısının fazlalığı ve çocuk bakımı ile ilgili sıkıntılar kadınların işgücüne katılımının az olma nedenlerindendir.

Bölgede işgücüne katılıma yaş açısından bakıldığında ise işgücüne katılımın 25-54 arası yaş gruplarında ağırlık kazandığı görülmektedir. Erkeklerde katılımın en yüksek olduğu yaş aralığı 25-34 kadınlarda işgücüne katılımın en yüksek olduğu yaş aralığı ise 20-24'tür.

Tablo 13: Eğitim durumuna ve iktisadi faaliyet koluna göre istihdam edilenler, TR 42, (Bin), (15 + yaş), 2011

TR42 (Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova)	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
Tarım	28	216	11	5	261
Sanayi	3	245	116	49	414
Hizmet	2	254	139	141	536
Toplam	33	716	265	195	1.210

Kaynak: TÜİK

Bölgede düşük eğitim seviyesinde olanlar ağırlıklı olarak tarım sektöründe çalışmaktadır. Okuma yazma bilmeyen işgücünün %84,4'ü tarım sektöründe çalışırken, lise altı eğitimlilerin de %30,1'i tarım

sektöründe çalışmaktadır. Buna karşın lise ve dengi eğitimlilerin tercih ettiği sektör sanayi ve hizmet sektörü iken, yüksek eğitimlilerin tercih ettikleri sektör ağırlıklı olarak hizmetler sektörüdür. Lise ve dengi eğitimlilerin %52,4'ü hizmet %43,7'si sanayi sektöründe çalışırken, yüksek eğitimlilerin %72,3'ü hizmetler sektöründe çalışmaktadır.

Kayıtdışı İstihdam

Kayıt dışı istihdam hem TR42 bölgesinde hem de Türkiye genelinde en önemli işgücü piyasası sorunlarından biridir. Türkiye genelinde yıllar içerisinde kayıt dışı istihdamda ufak düşüşe rağmen toplam istihdamın yaklaşık yarısı kayıt dışı çalışmakta iken Bölgede istihdamının %37,9'u kayıt dışındadır. Kayıt dışı istihdamda kadınlarla erkekler arasında büyük farklar vardır. TR42 bölgesindeki kadınların %56,3'ü, erkeklerin ise %29,9'u kayıt dışı çalışmaktadır.

Şekil 9: İktisadi faaliyet koluna ve Sosyal Güvenlik Kurumuna kayıtlılığa göre istihdam edilenler,TR42 (2011)

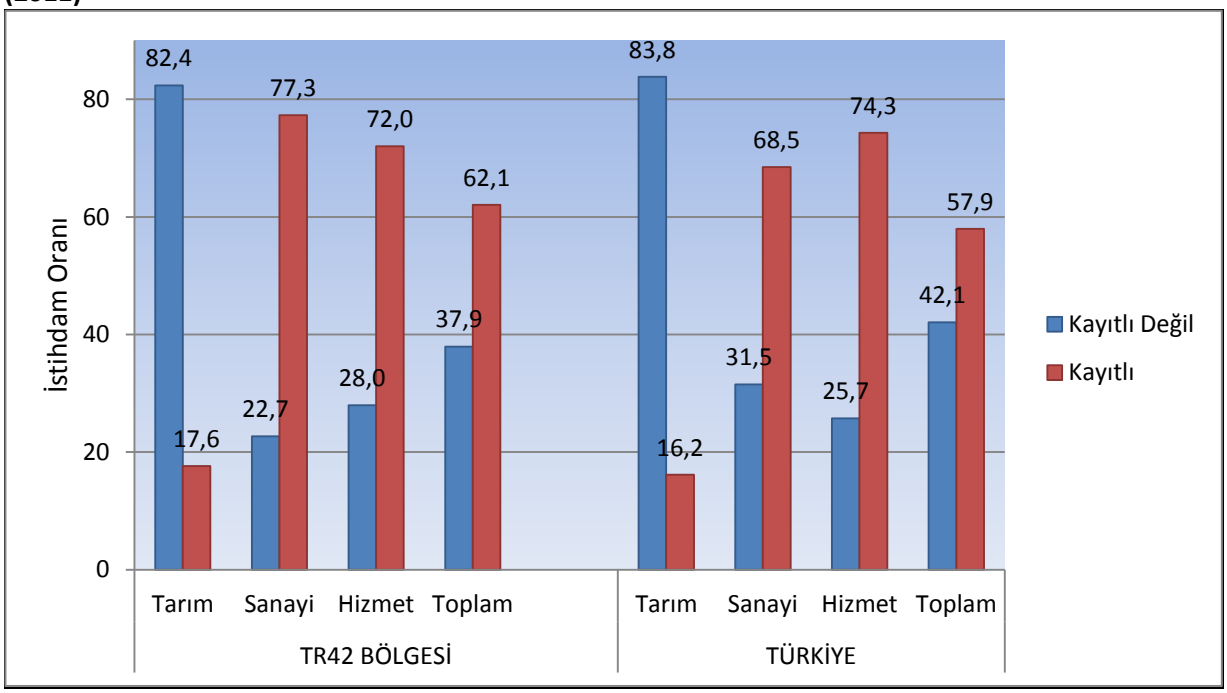

Kaynak: TÜİK

İktisadi faaliyet koluna göre kayıtlılık durumuna bakıldığında hem Türkiye, hem de bölgede kayıt dışı istihdam oranının en fazla olduğu sektörün tarım olduğu görünmektedir. Türkiye geneline kıyasla bölgede tarımın istihdamdaki payı daha düşüktür. TR42 bölgesinde bu sektörde çalışanların %82,4'ü kayıt dışı çalışmaktadır. Bölgede sanayi sektörü kayıt dışı istihdam oranı Türkiye ortalamasının altında olmasına rağmen, hizmet sektöründe kayıt dışı istihdam oranı Türkiye ortalamasından daha yüksektir. Tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma oranı %38'dir.

Şekil 10: Eğitim seviyesine göre istihdamda kayıtlılık durumu, Türkiye ve TR42, (2011)

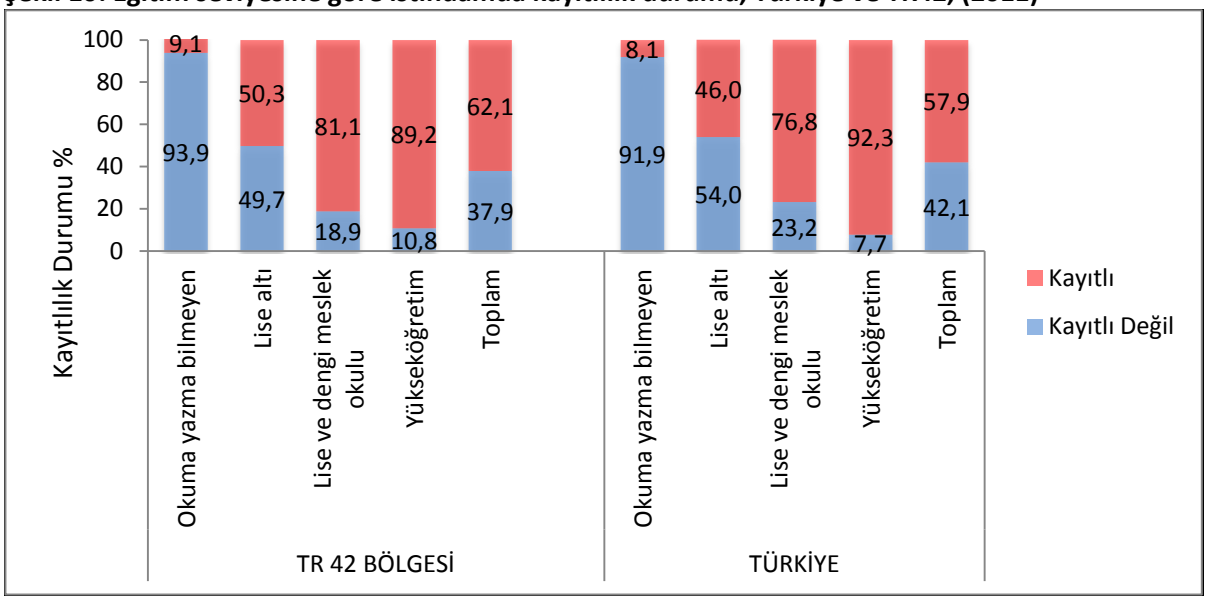

Kaynak: TÜİK

Eğitim seviyesine göre istihdamda kayıtlılık durumuna bakıldığında Türkiye genelinde olduğu gibi toplam okuma yazma bilmeyenlerin %90'ından fazlası kayıt dışı çalışmaktadır. Bunu sırasıyla lise altı eğitimliler (%49,7), lise ve dengi meslek okulları mezunları (%18,9) ve yükseköğretim mezunları (%10,8) izlemektedir. Yani eğitim seviyesi yükseldikçe kayıt dışı çalışma da azalmaktadır.

Şekil 11: İşteki duruma göre kayıtdışılık oranı,TR42,%,2011

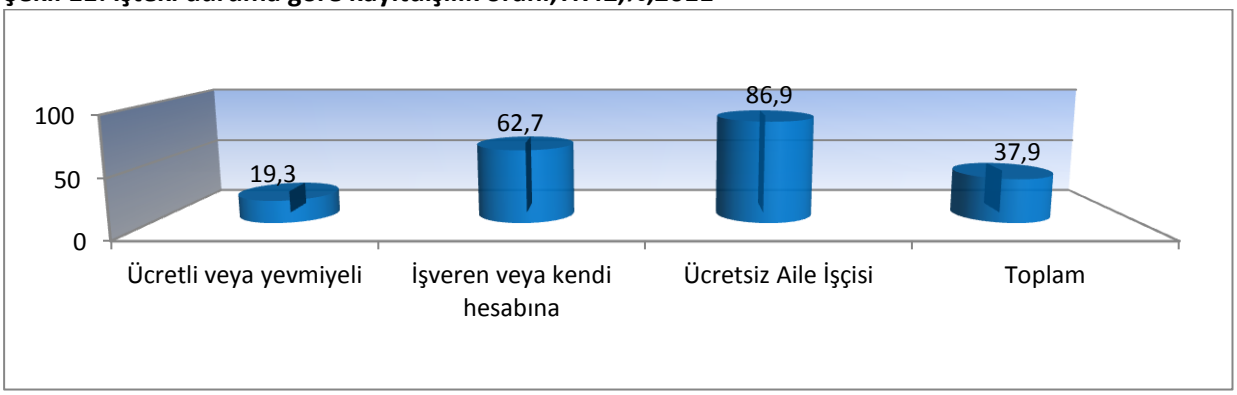

Kaynak: TÜİK

En düşük kayıt dışı istihdam oranı ücretli ve yevmiyeli olarak çalışanlardadır. Ücretli veya yevmiyeli çalışanların %19,3'ü kayıt dışı istihdam edilmektedir. İşveren ve kendi hesabına çalışanlarda kayıt dışı çalışma oranı %62,7'dir.Ücretsiz aile işçileri ise %86,9'luk kayıtdışı çalışma oranı ile ilk sıradadır.

Genç İstihdamı

Bölgede 261 bin kadın, 257 bin erkek olmak üzere 518 bin genç[10] bulunmaktadır. Gençlerin 179 bini istihdamda yer almaktadır. Gençlerin istihdam oranı %34,6'dır. Genç erkeklerin istihdam oranı genç kadınların istihdam oranından yüksek olmakla birlikte, aradaki fark toplam nüfustaki kadar yüksek değildir. Genç erkeklerin istihdam oranı %44, genç kadınların %25,3'tür. Gençlerin de en fazla çalıştıkları sektör hizmetlerdir. Her çalışan gencin %26,4'ü hizmetler sektöründedir. İkinci sırada %39,6 ile sanayi ve %12,8 ile tarım sektörleri takip etmektedir. Gençlerde cinsiyetler arası çalışılan sektör ağırlıkları da aynıdır.

Şekil 12: Gençlerin çalıştıkları sektörler, TR42,%,2011

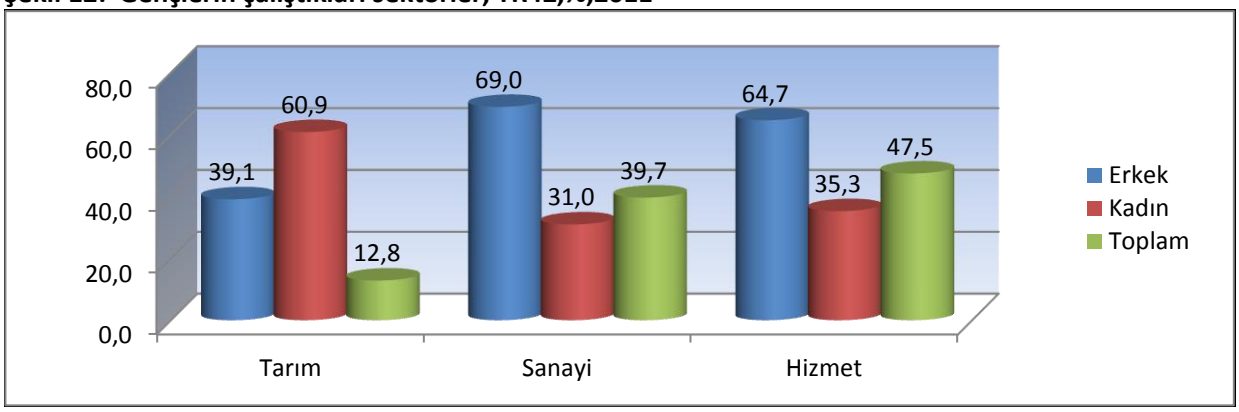

Kaynak: TÜİK

Genç erkeklerin %81,4'ü ücretli ve yevmiyeli olarak çalışırken genç kadınların da %75,7'si ücretli ve yevmiyeli olarak çalışmaktadır. Çalışan gençlerin %54,7'si lise altı eğitimlidir. Düşük eğitim seviyesi kayıtdışılığı da beraberinde getirmektedir. Gençlerin %43'ü kayıt dışı çalışırken, lise altı eğitimlilerde kayıt dışılık %55,1'e ulaşmaktadır. Kayıt dışılık %26 ile en düşük yüksekokul mezunlarındadır. Genç erkeklerin %41,5'i, genç kadınların da %45,4'ü kayıt dışı çalışmaktadır.

İşsizlik

Şekil 13: Eğitim durumuna göre işsizlik oranı,TR42,%,2011

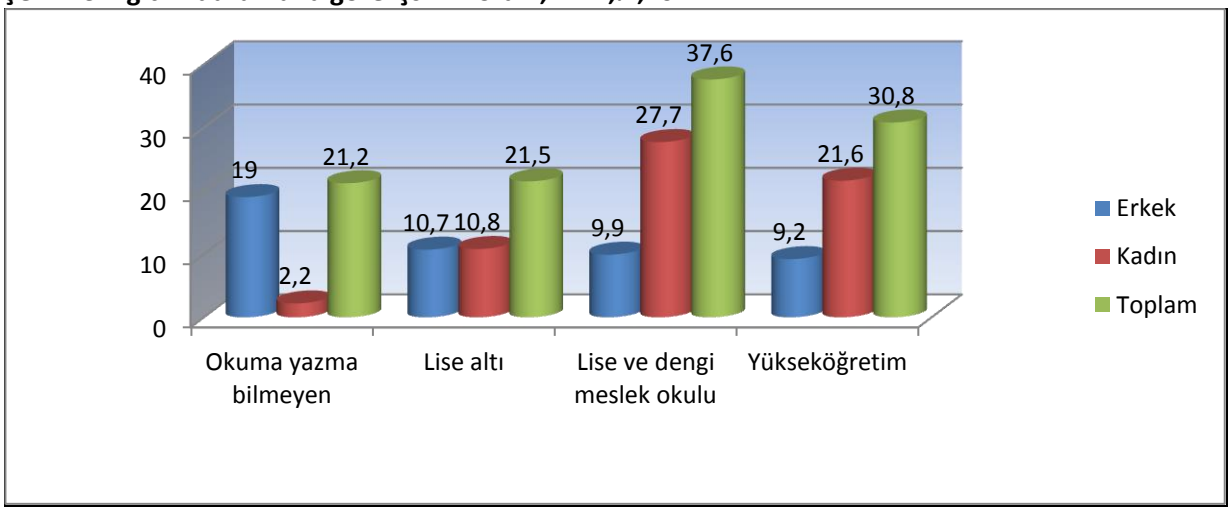

Kaynak: TÜİK

[10] Genç nüfus: 15-24 yaş grubu, TÜİK

Bölgede toplam işsizlik oranı %11,9, erkeklerde işsizlik oranı %10,4, kadınlarda işsizlik oranı ise %15,2'dir. En düşük işsizlik oranı %21,2 ile okuryazar olmayanlarda iken bunu %21,5 ile lise altı eğitimliler izlemektedir. Lise ve dengi okul mezunlarında % 37,6 olan işsizlik oranı yüksekokul mezunlarında %30,8'dir. Diğer bir ifade ile işsizlik oranının en yüksek olduğu eğitim seviyesi Lise ve dengi okul mezunlarındadır. Yalnız bölgede çok ilginç bir yapı dikkati çekmektedir. Hem lise ve dengi meslek okulu hem de yükseköğretimde işsizlik oranını yükseltenler kadınlardır. Lise ve dengi meslek okulunda erkeklerde %9,9 olan işsizlik oranı, kadınlarda %27,7'ye, yükseköğretim mezunu erkeklerde %9,2 olan işsizlik oranı kadınlarda %21,6'ya yükselmektedir. Okuma yazma bilmeyen erkeklerde işsizlik oranı diğer eğitim grubu mezunu erkelere göre en fazladır. Okuma yazma bilmeyen kadınların işsizlik oranının düşük olması bu eğitim grubundaki kadınların işgücüne katılım oranının düşük olması ile açıklanabilir.

Şekil 14: Yaş gruplarına göre işsizlik oranı,TR42,%,2011

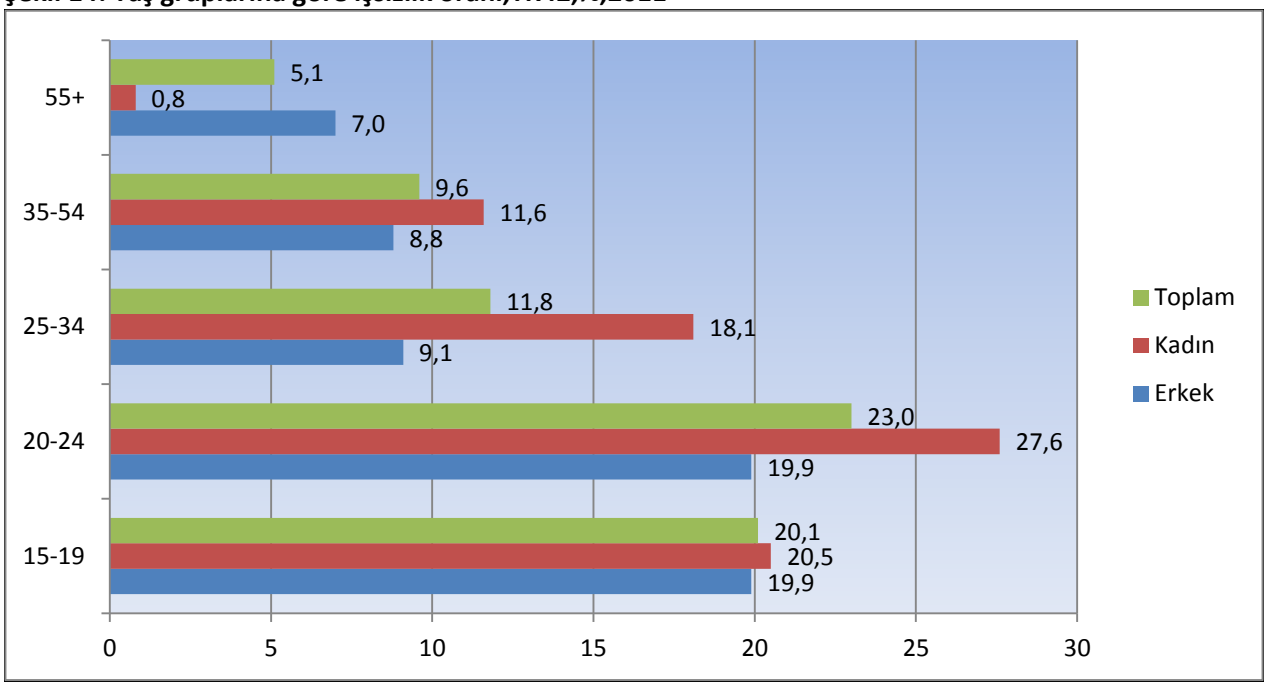

Kaynak: TÜİK

En yüksek işsizlik oranı hem erkeklerde hem de kadınlarda 20-24 yaş grubundadır. Bu yaş grubunda %23 olan işsizlik oranı, erkeklerde %19,9 kadınlarda ise %27,6'dır. Bölgedeki en yüksek işsizlik oranı da 20-24 yaş grubunda bulunan kadınlardaki işsizlik oranıdır. 20-24 yaş grubunu %20,5 ile 15-19 yaş grubu takip etmektedir. Bu grupta erkeklerde işsizlik oranı %19,9'dur. Sadece 55 ve üzeri yaş grubunda erkeklerin işsizlik oranı kadınlardan yüksektir. Bu da 55 yaş ve üzeri kadınların işgücüne katılım oranlarının düşük olması ve kadınlarda emeklilik yaşının erkeklere göre düşük olması nedeniyle işgücü piyasasından daha erken çıkmaları ile açıklanabilir.

Tablo 14: Daha önce çalışılan faaliyete göre işsizlerin eğitim durumu,TR42, bin kişi, 2012

Eğitim Durumu	Tarım	Sanayi	Hizmet	İlk Kez İş Arayanlar	Toplam
İlkokul	4	25	15	3	49
Yüksekokul veya fakülte	2	4	18	6	31
Lise dengi meslek okul	0	11	13	1	25
Genel lise	1	6	9	3	19
İlköğretim	1	7	8	2	19
Ortaokul	1	8	6	0	15
Bir okul bitirmeyen	1	1	1	0	3
Okuma-yazma bilmeyen	0	1	1	0	2
Toplam	**9**	**63**	**70**	**16**	**163**

Kaynak: TÜİK

Bölgenin eğitim düzeyine paralel olarak işsizlerin büyük çoğunluğu (%66) lise altı eğitimlidir. Lise altı eğitimlilerin neredeyse tamamı (%94,3) daha önce çalışırken işsiz kalmıştır. Buna karşılık yüksekokul mezunlarının %19,3'ü ilk kez iş aramaktadır.

Şekil 15: Bekleme sürelerine göre işsizler (bin), TR42 bölgesi, 2011

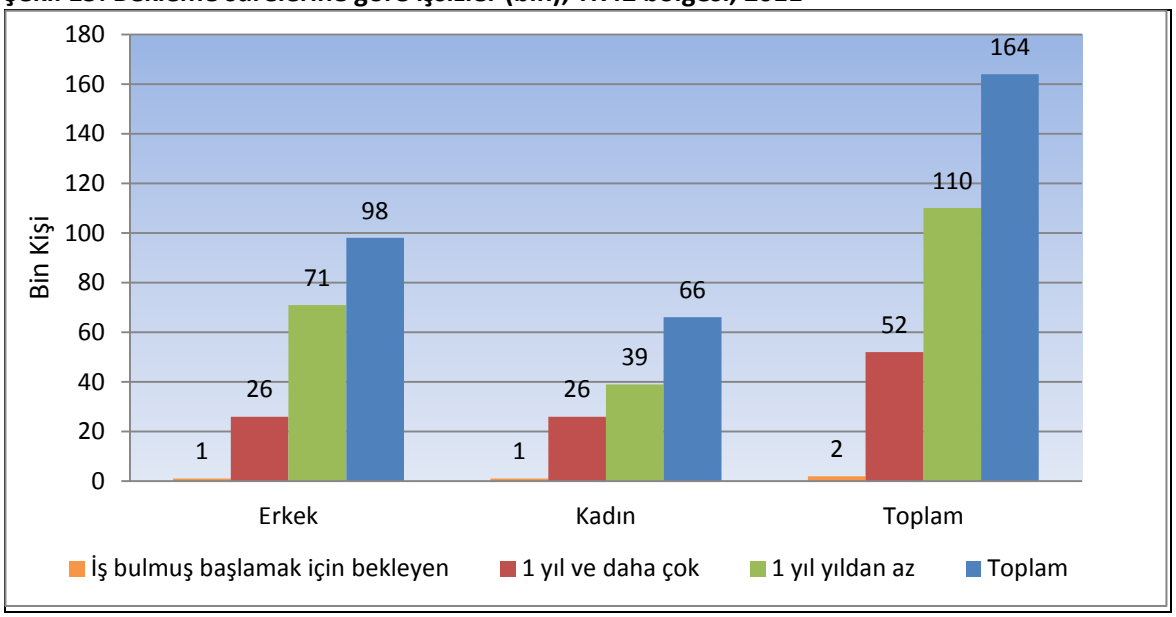

Kaynak: TÜİK

Bekleme sürelerine göre işsizliğe bakıldığında, Türkiye genelinde bir yıl ve daha çok süredir iş arayanların oranı %26,2 iken, TR42 bölgesinde bir yıl ve daha çok süredir iş arayanların oranı %40,2'dir. Uzun süreli işsizlik cinsiyet bazında incelendiğinde, erkelerin %72'si bir yıldan daha az süreli iş ararken, iş arayan kadınların ise %26,5'i bu pozisyondadır. Kadınlarda uzun süreli işsizlik, erkeklerden yüksektir. Kadınların %39,3'ü bir yıl ve daha uzun süredir iş ararken, erkeklerde bu oran %26,5' tir.

İşgücüne Dâhil Olmayan Nüfus

2011 yılı verilerine göre Yalova ilinin de içerisinde yer aldığı TR42 bölgesinde işgücü dışında kalan nüfus 1.137.000 kişidir. Bu nüfusun %45,3'ünün işgücü piyasası dışında kalması demektir. Bölgede işgücü dışında kalan kadınların oranı %73,1 ile erkeklerinkinin (%26,8) iki katından daha fazladır. TR42 bölgesinde 15-19 yaş aralığında bulunan gençlerin istihdam oranı %23,1 iken 20-24 yaş grubundaki gençlerde istihdam oranı %47,4'tür

Şekil 16: Eğitim durumuna göre işgücü dışında bulunma oranı,(Bin),15+ Yaş, TR42,%,2011

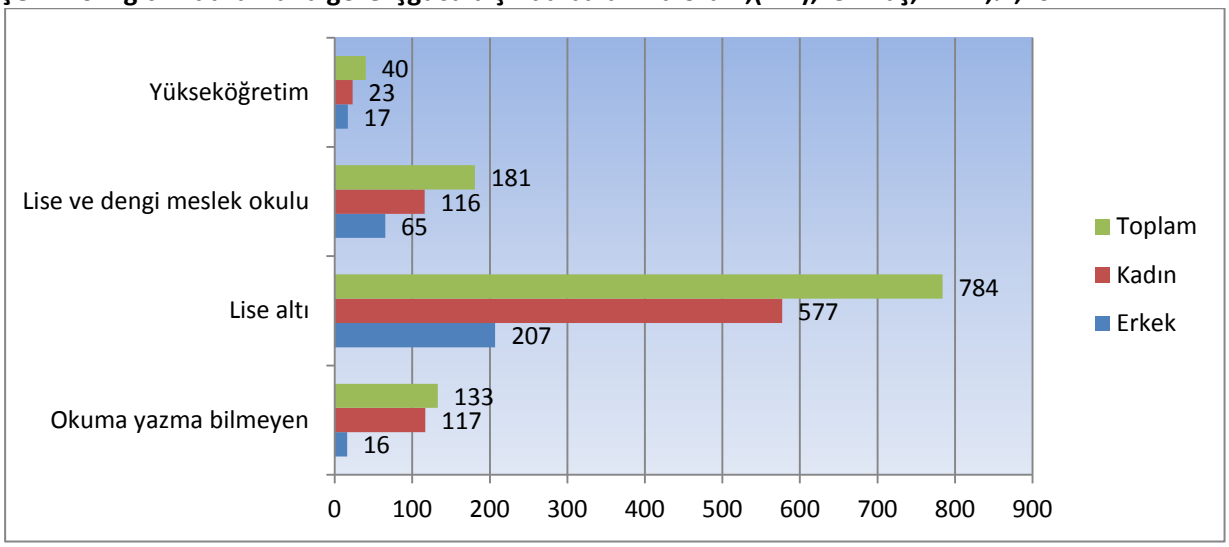

Kaynak: TÜİK

Eğitim düzeyi arttıkça her iki cinsiyette de işgücü dışında kalma azalmaktadır. Bu durum özellikle yükseköğretimde çok belirgindir. İşgücüne dâhil olmayanlar erkeklerde %67,8 ile kadınlarda ise %69,3 ile Lise altı eğitim grubunda en fazladır.

Şekil 17: Nedene ve cinsiyete göre işgücü dışında bulunma oranı, TR42,(Bin),2011

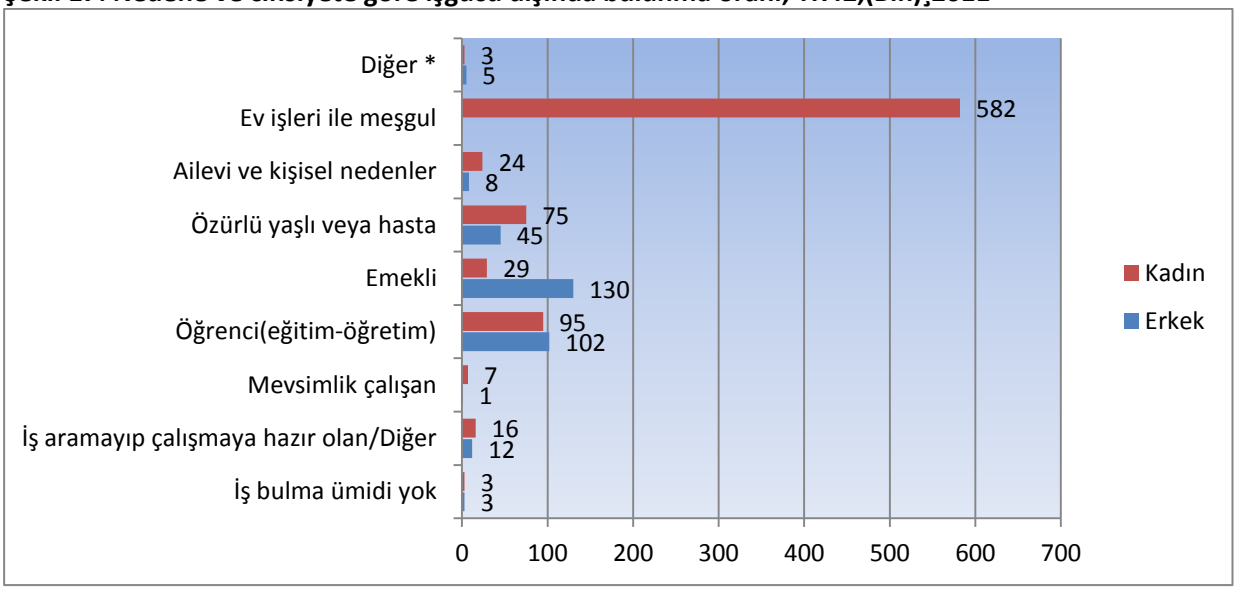

Kaynak: TÜİK

İşgücü dışında bulunma nedenlerinde kadınlarda ilk sırada %70 ile ev işleri ile meşgul olma yer alırken, erkeklerde %42,6 ile emeklilik yer almaktadır. İşgücü dışındaki kadın nüfusun sadece %3,4'ü emeklidir. Erkeklerde ikinci sırada %33,4 ile eğitim ve öğretimde olanlar yer alırken, kadınlarda bu oran %11,4'tür. Erkeklerde dikkat çeken diğer bir husus iş bulma ümidi olmadığı veya diğer nedenlerle çalışmak istedikleri halde iş aramayanların oranı işgücü dışındaki erkeklerin %6,5'ini oluşturmaktadır.

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri sadece İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcut olmasına rağmen bu veri seti il bazında cinsiyet, yaş, eğitim gibi kayıtlı işsizlerin özelliklerini ve açık işlerin sektörel dağılımı gibi özellikleri içermesi açısından önemli göstergelerdir.

Yalova'da 2012 yılı sonunda kayıtlı işsiz sayısı 8.116 kişidir. Kayıtlı işsizlerin % 51,5'i erkek, % 48,4'ü kadındır. Türkiye toplamında kayıtlı işsizlerin % 60,4'ü erkek, % 39,6'sı kadındır. Kayıtlı işsizlerin Türkiye dağılımına göre İlde kayıtlı işsiz erkek oranı düşük iken kadın oranı ise Türkiye oranına göre yüksektir.

Tablo 15: Kayıtlı işsizlerin yaş grupları ve cinsiyete göre dağılımı, (Bin)¸ 2012

Yaş grupları	YALOVA			Türkiye		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
15-19	154	135	289	50288	32115	82.403
20-24	813	780	1.593	274705	199468	474.173
25-29	859	805	1.664	313831	211007	524.838
30-34	666	653	1.319	258215	170357	428.572
35-39	480	593	1073	191732	130177	321.909
40-44	423	439	862	149106	96750	245.856
45-49	389	253	642	114150	55503	169.653
50-54	205	147	352	46710	26124	72.834
55-59	118	75	193	22494	10309	32.803
60-64	54	31	85	8248	4391	12.639
65+	25	19	44	4142	2440	6.582
Toplam	**4186**	**3930**	**8.116**	**1433621**	**938641**	**2.372.262**

Kaynak: İŞKUR

2012 İŞKUR İstatistiklerine göre ilde en yüksek kayıtlı işsiz 25-29 yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin % 20,5'i bu yaş grubundadır. 25-29 yaş grubunu %19,6 ile 20-24 yaş grubu takip etmektedir. Yaş artıkça kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır. 20-34 yaş grubundaki kayıtlı işsizler, Türkiye toplamında olduğu gibi, ildeki toplam işsizlerin yaklaşık dörtte üçünü oluşturmaktadır. 50 ve üzeri yaş grubundaki işsizlerin toplam işsizler içindeki payı ise Türkiye ortalamasından daha yüksektir. İlde % 8,3 olan 50 ve üzeri yaş grubunun payı, Türkiye toplamında %5,2'dir. İlde toplam işsizlerin içinde kadınların payı %48,4 ile Türkiye ortalamasından 8,8 puan daha yüksektir. Türkiye toplamında %60,4 olan erkek kayıtlı işsiz oranı Yalova'da % 51,5 ile Türkiye ortalamasını altındadır.

Tablo 16: Kayıtlı işsizlerin eğitim durumu ve cinsiyete göre dağılımı, (Bin)¸ 2012

	Yalova			Türkiye		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okur Yazar Olmayan	32	71	103	21759	23216	44975
Okur Yazar	33	38	71	35031	24409	59440
İlköğretim	2282	1683	3965	740714	368821	1109535
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	1177	1270	2447	417795	294049	711844
Önlisans	324	507	831	105057	114854	219911
Lisans	325	344	669	109175	108142	217317
Yüksek Lisans	13	16	29	3869	4982	8851
Doktora	0	1	1	221	168	389
Genel Toplam	4186	3930	8116	1433621	938641	2372262

Kaynak: İŞKUR

İldeki çalışma çağındaki nüfusun eğitim seviyesi Türkiye ortalamasından daha düşük olmasına rağmen, İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin dağılımında ise eğitim seviyesi Türkiye ortalamasını yansıtmaktadır. İlde lise altı eğitimlilerinin kayıtlı işsizler içindeki payı % 50,9 ile % 51,1 olan Türkiye toplamının altında iken, lise mezunlarının payı % 30,1 ile % 30 olan Türkiye toplamına yakındır. Lise ve üzeri mezunların payı ise Türkiye ile aynıdır. Cinsiyetler arası dağılımda Türkiye ortalamasına göre en belirgin fark lise ve üstü mezunu kadınlardadır. Türkiye ortalamasında % 9,6 olan lise üstü mezun kadın oranı Yalova'da %10,6 ile Türkiye ortalamasından fazladır.

Tablo 17: Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı, (İlk On Meslek) 2012

Türkiye	%	Yalova	%
Beden İşçisi (Genel)	24,5	Beden İşçisi (Genel)	19,2
Büro Memuru (Genel)	6,0	Büro Memuru (Genel)	6,4
Beden İşçisi (Temizlik)	3,9	Satış Elemanı (Tanıtım)	5,0
Satış Elemanı (Tanıtım)	2,0	Temizlik Görevlisi	4,3
Sekreter	1,9	Kasiyer	2,8
Temizlik Görevlisi	1,9	Garson (Servis Elemanı)	2,5
Ön Muhasebeci	1,6	Sekreter	2,4
Şoför-Yük Taşıma	1,5	Ön Muhasebeci	2,2
Muhasebeci	1,3	Taksi Şoförü	2,0
Bilgisayar İşletmeni	1,1	Beden İşçisi (Temizlik)	1,8

Kaynak: İŞKUR

Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımına bakıldığında Türkiye'de ve Yalova'da ilk sırada beden işçisi (Genel) diğer mesleklerden oldukça yüksek bir oranda yer almaktadır. Bu durum kayıtlı işsizlerin eğitim seviyesi ile doğru orantılı olarak niteliksiz işgücünün ne kadar fazla olduğunu bir göstergesidir. Aynı zamanda mesleksizliğin de bir sonucudur. Yalova ve Türkiye kayıtlı işsiz kıyaslamasında genel olarak ilköğretim ve lise düzeyi mesleklerin aynı oranda olmasa da ilk sıralarda olduğu görülmektedir.

Tablo 18: Kayıtlı işsizlerin bekleme sürelerine göre dağılımı, %, 2012

	1 gün-6 ay arası	6-12 ay arası	1 - 2 YIL	2 - 3 YIL	3 - 4 YIL	4 - 5 YIL	6 yıl ve üzeri
Yalova	28,0	20,7	30,1	12,1	5,3	1,8	1,0
Türkiye	30,6	22,3	28,7	10,0	4,4	1,8	0,9

Kaynak: İŞKUR

Kayıtlı işsizlerin bekleme sürelerine göre dağılımına bakıldığında süre uzadıkça kayıtlı işsiz oranı düşse de uzun süreli işsizliğin hem Türkiye'de hem de Yalova'da fazla olduğu görülmektedir.

Şekil 18: Yaş gruplarına göre işsizlik ve işsizlik ödeneği oranları, Yalova,%,2012

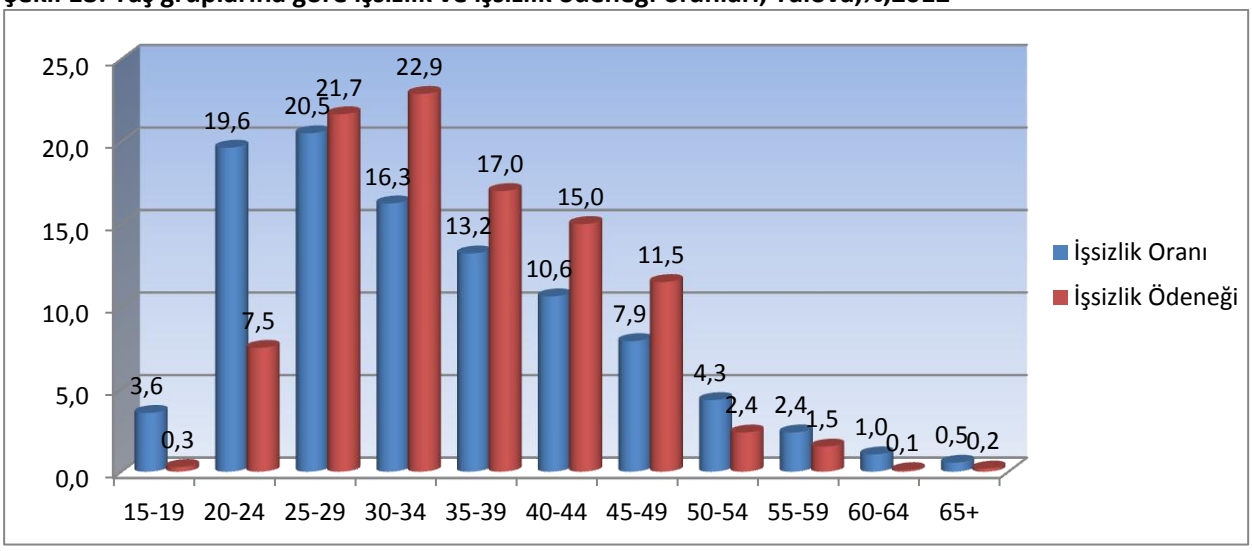

Kaynak: İŞKUR

İşsizlik ödeneğinde çalışma sürelerinin etken olması nedeni ile işsizlik ve işsizlik ödeneği dağılımı arasında bir paralellik "olmaması" beklenmektedir. Şekilde de görüldüğü gibi daha büyük yaş gruplarında beklendiği gibi işsizlik ödeneğinin payı, işsizlerin payından daha yüksektir. En yüksek işsizlik oranı 25-29 yaş grubunda iken en yüksek işsizlik ödeneği 30-34 yaş grubundadır.

Tablo 19: Eğitim durumuna cinsiyete göre işsizlik ödeneği alanlar, (Bin)¸ 2012

Eğitim Durumu	Yalova			Türkiye		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okur Yazar Olmayan	9	2	11	1417	1026	2443
Okur Yazar	2	1	3	2265	1010	3275
İlköğretim	456	104	560	144185	38436	182621
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	192	135	327	75717	39121	114838
Önlisans	41	48	89	11817	12670	24487
Lisans	30	29	59	19429	16960	36389
Yüksek Lisans	2	3	5	761	845	1606
Doktora	0	0	0	32	28	60
Genel Toplam	732	322	1054	255623	110096	365719

Kaynak: İŞKUR

İşsizlik ödeneği başvurularında Türkiye toplamında ve ilde en fazla işsizlik ödeneği alan ilköğretim seviyesindedir. Bunu orta öğretim mezunları takip etmektedir. Yalova'da ilk ve orta öğretim seviyesinde işsizlik ödeneği alan erkek sayısı kadınlardan fazla iken lise üstü öğrenim seviyelerinde birbirine yakındır.

Şekil 19: Açık işlerin sektörel dağılımı, 2012

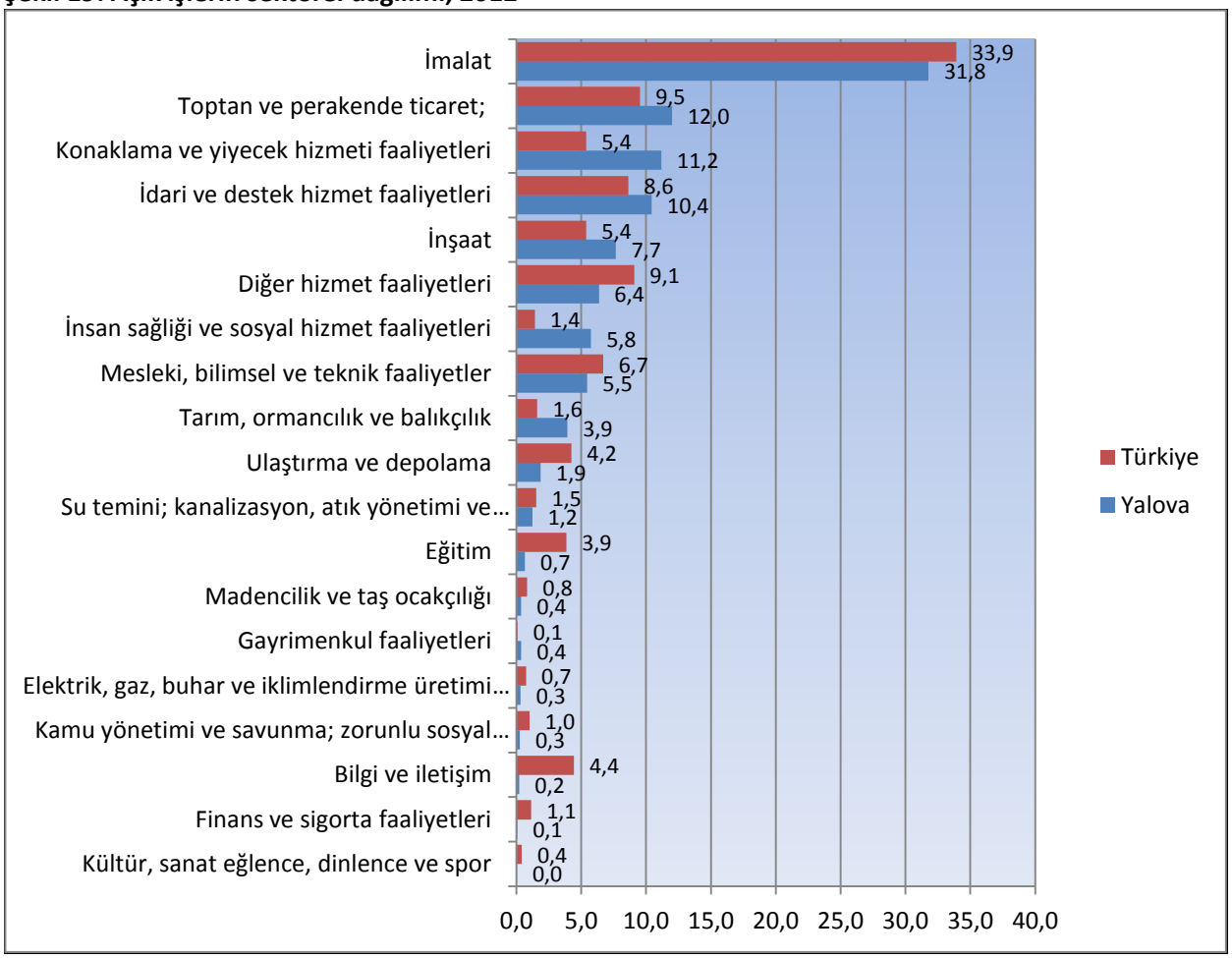

Kaynak: İŞKUR

8.116 kayıtlı işsize karşın ilde 4.381 açık iş mevcuttur. İmalat sektörü, Toptan Perakende Ticaret ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İdari Destek Hizmet Faaliyetleri ve İnşaat sektörleri ilk beşi paylaşmaktadır. Özellikle Toptan Perakende Ticaret ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İdari Destek Hizmet Faaliyetleri, İnşaat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Tarım sektörlerindeki açık işlerin oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir. Kültür Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor Sektöründe ise ilde açık iş bulunmamaktadır.

Şekil 20: İşe yerleştirilenlerin sektörler göre dağılım oranı, 2012

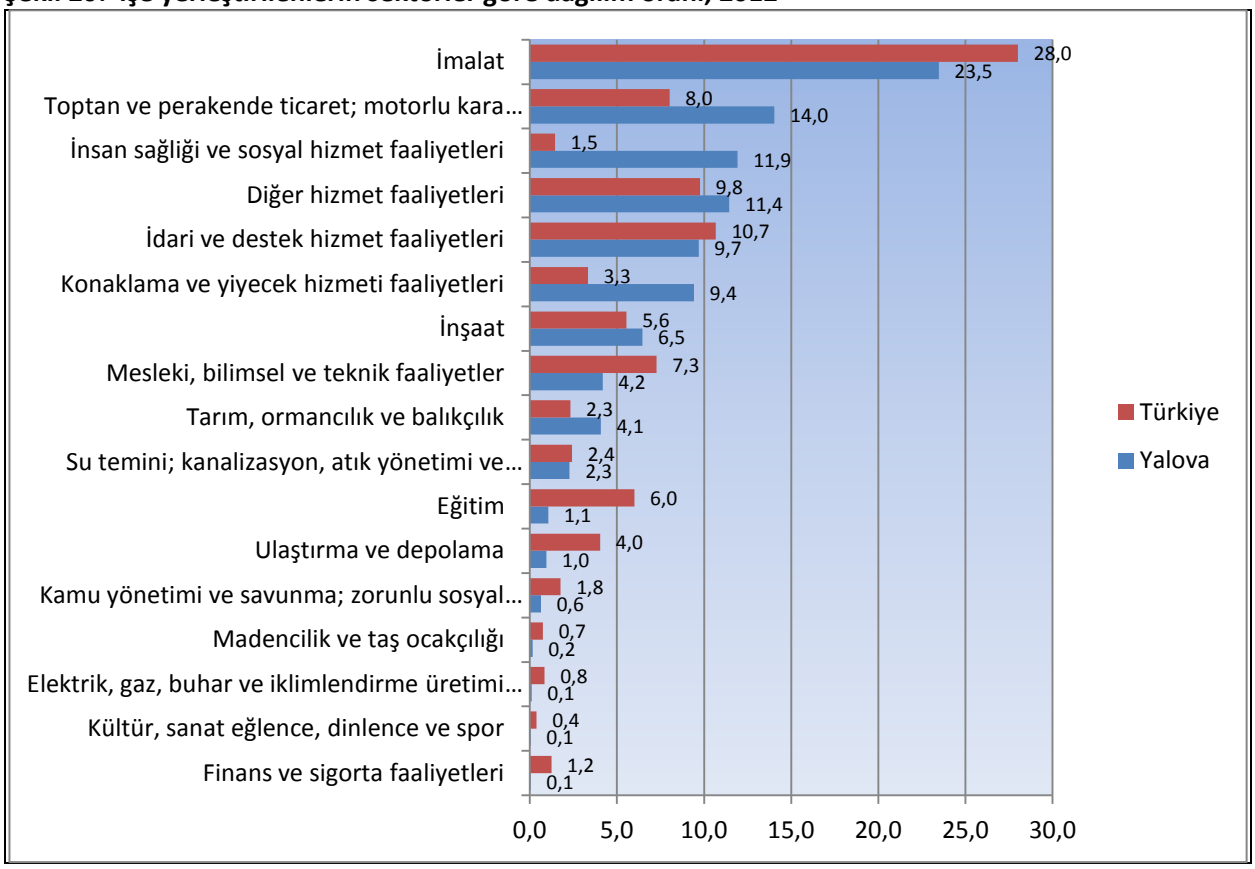

Kaynak: İŞKUR

İlde 2012 yılı itibariyle 1.888 kişi işe yerleştirilmiştir. İlde işe yerleştirme oranı[11] %43'tür ve %56,1 olan Türkiye işe yerleştirme oranının altındadır. En fazla işe yerleştirme İmalat, Toptan Perakende Ticaret, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet sektörlerinde olmuştur. İşe yerleştirilenlerin yarıya yakını bu sektörlerdedir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü %11,9'luk işe yerleştirme oranı ile Türkiye ortalamasının % 10,4 puan üzerindedir. Türkiye ortalamasına oranla bir diğer dikkat çeken sektör ise konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleridir. Bu sektörde de Türkiye ortalamasına göre %6,1 oranla daha fazla işe yerleştirme gerçekleşmiştir.

Tablo 20: İşe Yerleştirilenlerin mesleklere göre dağılım oranı,(İlk On Meslek), 2012

Yalova	%	Türkiye	%
Beden İşçisi (Genel)	43,9	Beden İşçisi (Genel)	41,3
Müşteri Hizmetleri Görevlisi	11,1	Beden İşçisi (Temizlik)	6,7
Temizlik Görevlisi	7,2	Temizlik Görevlisi	5,3
Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim ve Ev Tekstili)	4,8	Güvenlik Görevlisi	2,4
Garson (Servis Elemanı)	3,7	Satış Elemanı (Tanıtım)	2,1
Satış Elemanı (Tanıtım)	3,1	Büro Memuru (Genel)	1,5
Büro Memuru (Genel)	2,3	Reyon Görevlisi	1,5
Kasiyer	2,0	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,5
Güvenlik Görevlisi	2,0	Makineci (Dikiş)	1,5
Müşteri Temsilcisi	1,7	Kasiyer	1,2

Kaynak: İŞKUR

[11] İşe yerleştirme oranı: İse yerleştirilen sayısı/ Açık iş sayısı*100

İşe yerleştirilenlerin mesleklere göre dağılımına bakıldığında Yalova'da ve Türkiye'de genelde aynı meslekler görülürken Yalova'da Türkiye ortalamasından farklı olarak müşteri hizmetleri görevlisi mesleği %11,1'lik oldukça yüksek oranı ile dikkat çekmektedir.

Tablo 21: Sosyal duruma göre işe yerleştirilenlerin dağılım oranı,%,2012

	Normal	Özürlü	Eski Hükümlü
Yalova	94,81	5,19	
Türkiye	93,55	6,38	0,06

Kaynak: İŞKUR

Sosyal duruma göre işe yerleştirmelerde Yalova'da %94,8 oranında normal işe yerleştirme varken %5,19 oranında özürlü işe yerleşmiştir. Eski hükümlü işe yerleştirme ise gerçekleşmemiştir.

Şekil 21: İşe yerleştirilenlerin meslek gruplarına göre dağılım oranı,%, (Bin)¸ 2012

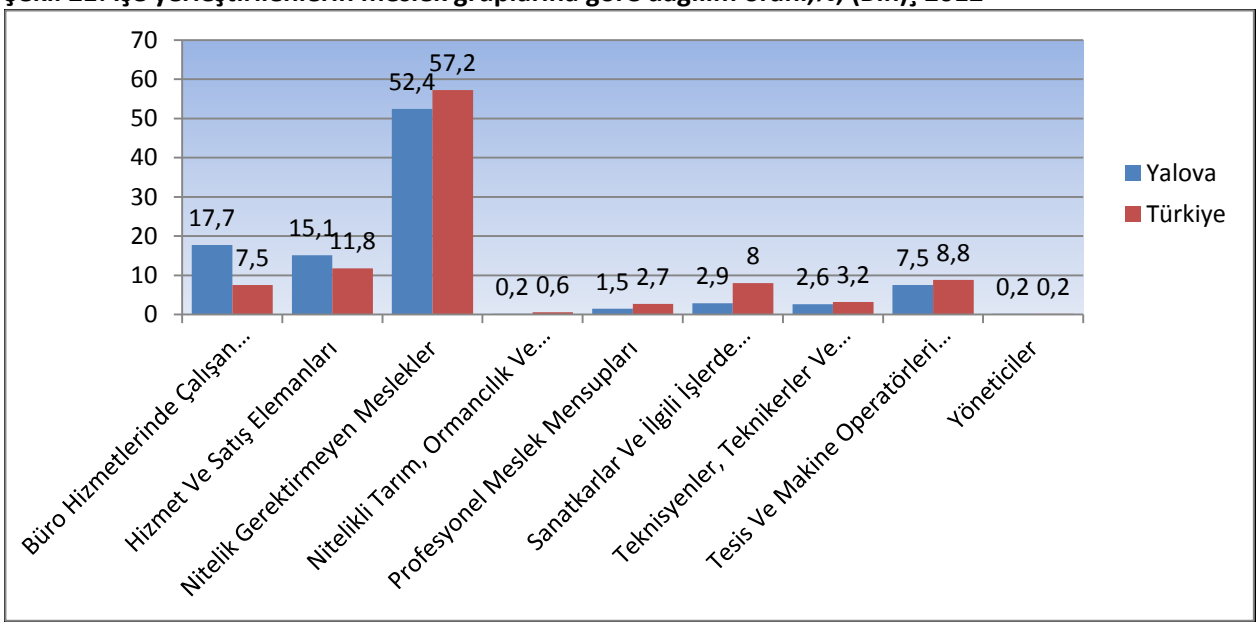

Kaynak: İŞKUR

Meslek gruplarına göre işe yerleştirmelerde nitelik gerektirmeyen meslekler Türkiye ve Yalova ortalamasında büyük bir oranla ilk sıradadır. Büro hizmetlerinde çalışanlar ve hizmet ve satış elemanları meslek gruplarında ise Yalova Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Tablo 22: Yaş gruplarına göre işe yerleştirmeler, (Bin). 2012

		15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	Toplam	Genel Toplam
Yalova	**Erkek**	38	242	196	144	109	118	89	70	29	8	7	1050	
	Kadın	55	196	138	117	124	111	60	29	5	2	1	838	1888
Türkiye	**Kadın**	14201	39393	31386	28025	23797	16386	8340	2969	874	196	41	165608	
	Erkek	24961	88397	88408	69815	47764	33708	22844	9603	4043	1157	279	390979	556587

Kaynak: İŞKUR

Her iki cinsiyette de en fazla işe yerleştirme 20-24 yaş grubundadır. İşe yerleştirilen her 5 kişiden biri bu yaş grubundadır. Aynı eğilim Türkiye toplamında da görülmektedir. Yaş arttıkça beklendiği gibi işe yerleştirme oranları azalmaktadır.

Tablo 23: Eğitim durumlarına göre işe yerleştirmeler, (Bin), 2012

		Okur Yazar Olmayan	Okur Yazar	İlköğretim	Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam	Genel Toplam
Yalova	Erkek	0	0	626	319	79	25	1	0	1050	1888
	Kadın	1	0	437	287	75	38	0	0	838	
Türkiye	Erkek	1739	15200	229017	113021	19487	12229	280	6	390979	556587
	Kadın	863	5765	89619	46740	13060	9196	364	1	165608	

Kaynak: İŞKUR

İşe yerleştirilenlerin % 56,3'ü ilköğretim mezunudur. İşe yerleştirilen erkeklerin % 69,6'sı, kadınların % 52,1'i ilköğretim mezunudur. İkinci sırada % 32 ile ortaöğretim mezunları gelmektedir. İşe yerleştirilenlerin sadece %11,5'i ön lisans, lisans ve yüksek lisansı da içeren yüksek eğitimlilerdir.

Tablo 24: Düzenlenen kurs ve katılımcı sayısı, (Bin), 2012

KURS TÜRÜ	Yalova				Türkiye			
		Katılan Sayısı				Katılan Sayısı		
	Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam	Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam
Eski Hükümlülere Yönelik Kurslar	1	8	0	8	20	195	3	198
Girişimcilik	1	20	8	28	900	12.804	12.149	24.953
İşgücü Yetiştirme/ İstihdam Garantili	7	31	91	122	4.564	47.760	68.691	116.451
İşgücü Yetiştirme Kurs/Genel	12	66	256	322	1.576	9.303	24.716	34.019
İşgücü Yetiştirme Kurs/TYÇP	20	409	285	694	4.936	140.106	46.493	186.599
İşbaşı Eğitim Programı	85	36	50	86	8.018	9.060	9.510	18.570
Özürlü Kursları	1	8	1	9	574	3.753	2.519	6.272
UMEM Projesi	35	197	457	654	2.359	25.963	15.091	41.054
UMEM Projesi/İEP	4	10	0	10	3.333	8.486	4.017	12.503
Genel Toplam	**166**	**725**	**1.148**	**1.933**	**27.351**	**257.430**	**183.189**	**440.619**

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında açılan kurs sayısı 166'dır. Açılan kursların %25,3'ü istihdam garantili ve UMEM projesi kapsamındadır. Bu oran Türkiye ortalaması ile aynıdır. Bu kurslara, toplam kurs katılımcılarının %40,1'i olan 776 kişi katılmış olup bu oranla Yalova %35,7 olan Türkiye oranının üzerindedir. Cinsiyete göre katılımcı sayılarına bakıldığında Yalova'da Kadınların oranı %59,3 ile erkeklerden fazla iken Türkiye toplamında ise erkeklerin oranı %58,4 ile kadın katılımcı oranından fazladır.

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 25: İŞKUR işgücü piyasası araştırmaları (2007-2012)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI[12]**	
2007	50+ TÜM İŞYERLERİ	15 EKİM - 30	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2012 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 10 Eylül – 31 Ekim 2012 tarihleri arasında Türkiye genelinde 53.164 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 13" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 2012 yılı içerisinde işe giriş-çıkışlar,
- 31 Aralık 2012 ve 30 Haziran 2013 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

[12] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.

[13] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dâhil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Yalova İşgücü Piyasası Talep Araştırması çerçevesinde toplam 334 işyeriyle görüşülmüştür. Bu işyerlerinden 66 tanesi 1-9 kişi çalıştıran işyerleri, 268 tanesi ise 10 kişi ve üstü kişi çalıştıran işyerlerinden oluşmaktadır. Araştırma kapsamına sadece 10 ve üstü çalışana sahip işyerleri girmekle birlikte, uygulama aşamasında bu tür işyeri olduğu belirtildiği için ziyaret edilen 66 işyerinin, zaman içerisinde 1-9 büyüklüğündeki işyerine dönüşmüş olduğu tespit edilmiştir. Bu durum önceden 10 ve üstü çalışana sahip işyerlerinin sayılarında zaman içerisinde %19,8 oranında bir azalma olduğunu göstermektedir. Özellikle Toptan ve Perakende, İnşaat ve İmalat sektöründeki işyerlerinde bu durum çok net görülebilmektedir. Araştırmanın saha çalışması Eylül-Ekim aylarında gerçekleşmesinden dolayı mevsimsel etkiler devreye girmiştir. İnşaat sektöründe 1-9 arası büyüklüğe inen işyeri sayısı toplam anket uygulana işyerlerinin % 35'i dir. Araştırmaya dâhil olan işyerlerinin % 16,5'i 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleridir. 50 ve daha fazla kişi istihdama eden işyerlerinin % 38,2'si İmalat sektöründedir.

Tablo 26: Sektörlere göre işyeri sayıları

Sektör	İşyeri Sayısı (1-9)	İşyeri Sayısı (10-49)	İşyeri Sayısı (50+)	Toplam
İmalat	16	58	21	95
Toptan ve Perakende Ticaret;	22	50	8	80
İnşaat	12	19	4	35
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	2	24	3	29
Eğitim	1	12	3	16
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	2	12	0	14
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	3	6	4	13
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0	8	4	12
Ulaştırma ve Depolama	2	4	4	10
Diğer Hizmet Faaliyetleri	3	6	0	9
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	2	5	0	7
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0	3	3	6
Bilgi ve İletişim	1	1	0	2
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme	0	2	0	2
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	0	2	0	2
Gayrimenkul Faaliyetleri	0	1	0	1
Su Temini; Kanalizas. Atık Yön. ve İyileştirme Faal.	0	0	1	1
Genel Toplam	**66**	**213**	**55**	**334**

Kaynak: İl İPA 2012

Yalova ilinde araştırma kapsıma giren en fazla işyeri İmalat sektöründedir. İşyerlerinin yaklaşık % 63'ü İmalat, Toptan Perakende Ticaret ve İnşaat sektörlerindedir.

Şekil 22: Yalova ve Türkiye'deki işyerlerinin sektörel dağılımı, %, 2012

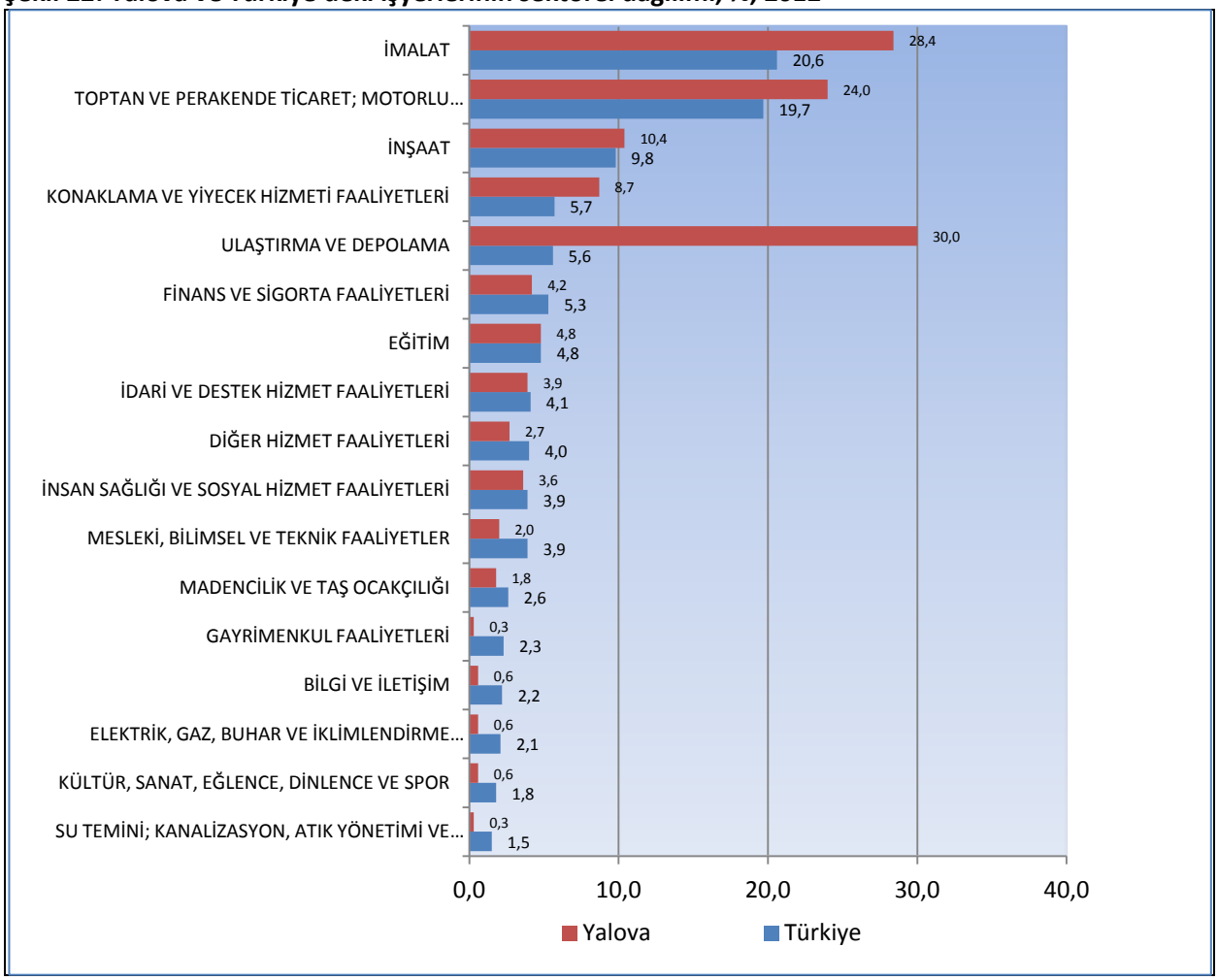

Kaynak: İl İPA 2012

Türkiye genelindeki araştırma kapsamındaki işyerlerinin sadece binde 3'ü (% 0,3) Yalova'dadır. Bütün işyerleri açısından bakıldığında, 2012 yılı itibariyle Yalova ve Türkiye genelinde en fazla işyeri bulunan ilk üç sektör aynıdır. Yalova'da %28,4'lük bir oranla en fazla işletmeye sahip olan İmalat sektörü, Türkiye'de de %20,6'lık oranla ilk sıradadır. İkinci sırada ise Yalova'da %24'lük bir orana sahip olan Toptan ve perakende ticaret sektörü, Türkiye'de %19,7'lik oranla aynı sıradadır. Yalova'da %10,4 ile üçüncü sırada yer alan İnşaat sektörü ise Türkiye genelinde %9,8'li oranla yine aynı sırada yer almaktadır. En fazla ağırlığa sahip ilk dört sektör ve genel işyeri sıralamasına baktığımızda Yalova'nın Türkiye ortalamasını yansıttığı görülmektedir. İlk dört sektörün Yalova ili içerisindeki ağırlığı Türkiye geneline göre daha yüksektir.

Tablo 27: Sektörlere göre çalışan sayıları

	Çalışan Sayısı			Çalışan Oranı	
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
İmalat	3504	861	4364	80,3%	19,7%
Toptan ve Perakende Ticaret	1223	586	1809	67,6%	32,4%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti	639	240	879	72,7%	27,3%
İnşaat	770	68	838	91,9%	8,1%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet	231	509	740	31,2%	68,8%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	491	139	630	77,9%	22,1%
Ulaştırma ve Depolama	503	84	587	85,7%	14,3%
Eğitim	212	252	464	45,7%	54,3%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	300	13	314	95,5%	4,1%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	131	97	227	57,7%	42,7%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönet.	181	21	202	89,6%	10,4%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	92	42	134	68,7%	31,3%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	93	22	115	80,9%	19,1%
Kültür, Sanat, Eğlence, Din. ve Spor	37	22	59	62,7%	37,3%
Gayrimenkul Faaliyetleri	10	13	22	45,5%	59,1%
Bilgi ve İletişim	15	6	21	71,4%	28,6%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İk. Ür. ve Dağ.	17	0	17	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**8449**	**2975**	**11422**	**74,0%**	**26,0%**

Kaynak: İl İPA 2012

Yalova iline özel işgücü piyasası verilerinin azlığı göz önüne alındığında, çalışanların dağılımı hakkındaki bu veriler işgücü piyasasını arz yönünden değerlendirmek açısından önemlidir[14]. Araştırma kapsamında Yalova'da 334 işyerinde toplam 11.422 çalışan istihdam edilmektedir. Çalışanların %74'ü erkek, %26'sı kadındır. İşyeri başına düşen ortalama çalışan sayısı ise 34,1'dir. Türkiye genelinde ise 127.687 işyerinde 6.240.294 kişi istihdam edilmektedir. Türkiye'deki işyerlerinde çalışan kadınların oranı %25,2 ile Yalova oranına yakınken, işyeri başına düşen ortalama çalışan sayısı ise 48,8 ile Yalova ortalamasının üzerindedir. Toplam çalışanların binde 18'i Yalova ilinde çalışmaktadır.

En fazla çalışanın olduğu sektör İmalat'tır. Daha sonra Toptan ve Perakende Ticaret ile Konaklama ve Yiyecek Faaliyetleri sektörü gelmektedir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler, Eğitim ve Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde çalışan kadın sayısı erkek sayısından fazladır. Türkiye genelinde ise kadınlar İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler ile Eğitim sektörlerinde erkeklerden daha fazla çalışmaktadır. Yalova'da kadınların İnşaat ile Madencilik ve Taşocakçılığı sektörlerinde çalışma oranı oldukça düşüktür. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe ise çalışan kadın bulunmamaktadır.

[14] Tüm sonuçlar değerlendirilirken Tarım ve Kamu işyerlerinin ve 1-9 arası tüm sektörlerde işyerlerinin araştırma kapsamında olmadığı göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 28: Sektörlere göre çalışan oranları ,%,2012

Sektör	YALOVA		TÜRKİYE		YALOVA	TÜRKİYE
	Erkek çalışan oranı,%	Kadın çalışan oranı,%	Erkek çalışan oranı,%	Kadın çalışan oranı,%	Sektördeki işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranı,%	Sektördeki işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranı,%
Bilgi ve İletişim	0,2	0,2	1,8	3,1	0,6	2,2
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1,1	1,4	1,8	2,5	2,7	4,0
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlen. Üre. ve Dağ.	0,2	0	5,9	3,0	0,6	2,1
Eğitim	2,5	8,5	3,3	11,9	4,8	4,8
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	1,6	3,3	3,3	7,3	4,2	5,3
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,1	0,4	1,4	1,6	0,3	2,3
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	7,6	8,1	5,1	5,2	8,7	5,7
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	0,4	0,7	1,9	1,8	0,6	1,8
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	3,6	0,4	3,2	0,6	1,8	2,5
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	1,1	0,7	2,2	2,8	2,1	3,9
Su Temini; Kanalizasyon, Atık	2,1	0,7	7,2	1,2	0,3	1,5
Toptan Ve Perakende Ticaret;	14,5	19,7	10,3	9,4	24	19,8
Ulaştırma Ve Depolama	6	2,8	5,2	2,4	3	5,6
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	5,8	4,7	12,0	14,9	3,9	4,1
İmalat	41,5	28,9	25,3	19,4	28,4	20,6
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	2,7	17,1	2,2	10,4	3,6	3,9
İnşaat	9,1	2,3	7,8	2,6	10,5	9,8
TOPLAM	**74**	**26**	**74,8**	**25,2**	**100**	**100,0**

Kaynak: İl İPA 2012

Yalova'da erkeklerin ağırlıkta çalıştığı üç sektör İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat iken, kadınların ağırlıklı olarak çalıştığı ilk iki sektör erkek ile aynı iken kadınlarda üçüncü olarak en fazla çalışılan sektör İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet faaliyetleridir. Türkiye genelinde erkeklerin yoğun olarak çalıştığı sektörler sırayla İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Toptan ve Perakende Ticaret iken kadınların yoğun olarak çalıştığı sektörler sırayla İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri Sektörü ile Eğitim sektörleridir.

Yalova'da erkeklerin %41,5'i İmalat, %14,5'i Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde çalışırken aynı sektörlerde erkeklerin Türkiye genelinden çalışma oranları sırası ile % 25,3 ve %10,3'tür. Yalova'da kadınların %28,9'u İmalat, %19,7'si Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde çalışırken aynı sektörlerde kadınların Türkiye genelinde çalışma oranları sırası ile %19,4 ve %9,4'tür. Yalova'da İdari ve destek Hizmetleri sektöründe çalışan erkek ve kadınların oranı aynı sektörde Türkiye genelindeki oranlara göre oldukça düşüktür. Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyeti sektöründe çalışan erkek ve kadınların payı ise aynı sektörde Türkiye geneline göre yüksektir.

Şekil 23: Sektörlere göre toplam çalışanların dağılımı,%, 2012

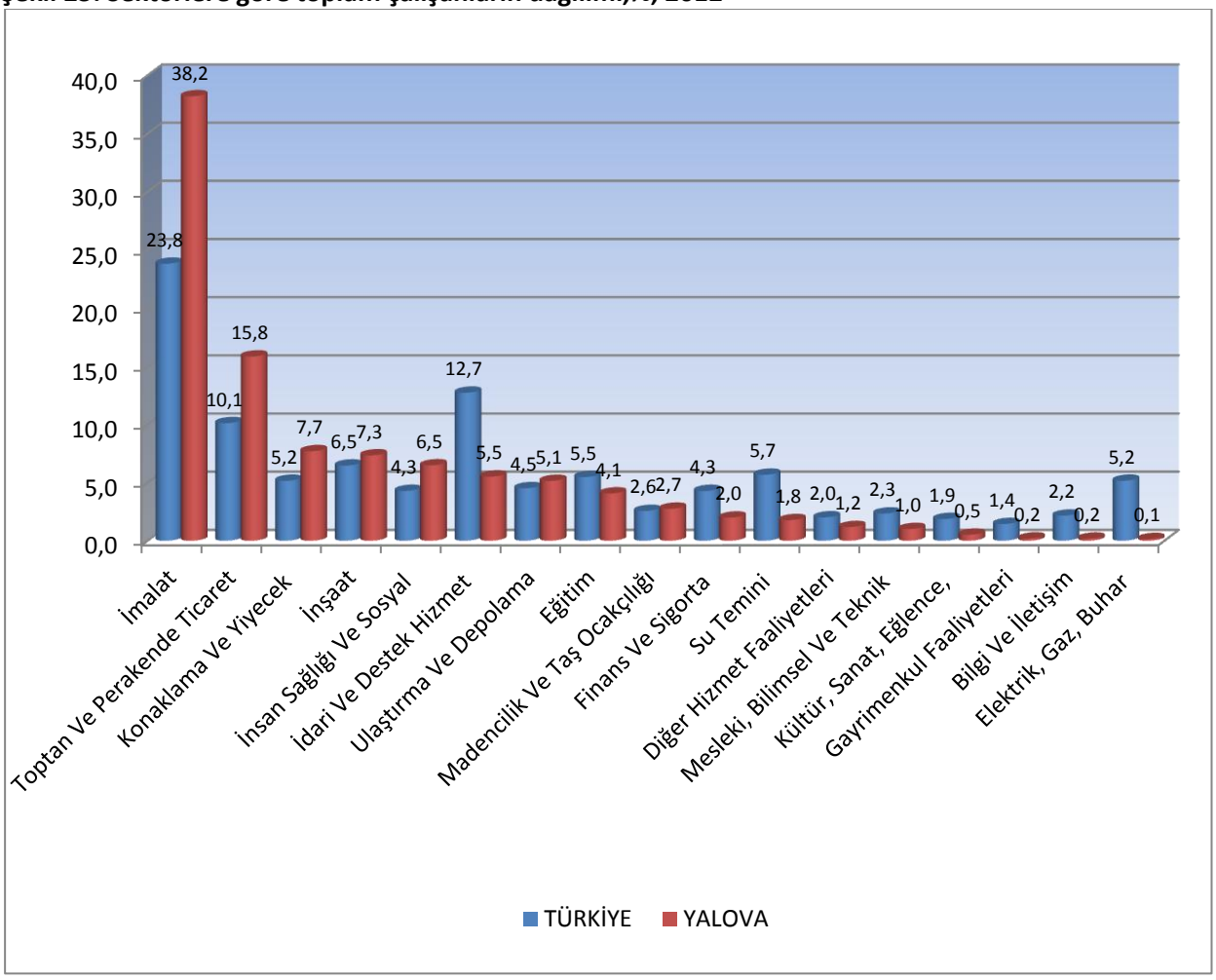

Kaynak: İl İPA 2012

Araştırma sonuçlarına göre çalışanların %61,7'si İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti sektöründe yer almaktadır. En fazla çalışanı olan sektör Türkiye'de olduğu gibi İmalat sektörüdür ama çalışanların sektördeki ağırlığı Türkiye'den çok yüksektir. İmalat sektöründe çalışanlar Türkiye'de toplam çalışanların %23,8'i iken, bu oran ilde %38,2'yükselmektedir. Çalışanların sektörel dağılımı ilk sıradan sonra farklılaşmaktadır. Türkiye'de ikinci sırada yer alan İdari ve Destek Hizmetler sektörü ilde altıncı sıradadır. İmalat sektörünü ilde %15,8 ile Toptan ve Perakende Ticaret ve %7,7 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeti sektörleri takip etmektedir.

Tablo 29: Meslek gruplarına göre çalışan sayıları

Meslek Grup	Çalışan Sayısı			Çalışan Oranı		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Tesis ve Makine Oper. ve Montajcılar	1763	509	2271	77,6%	22,4%	100,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1200	521	1721	69,7%	30,3%	100,0%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1608	70	1678	95,8%	4,2%	100,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	1111	487	1598	69,5%	30,5%	100,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	684	501	1184	57,8%	42,3%	100,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve	940	210	1150	81,7%	18,3%	100,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	418	534	953	43,9%	56,0%	100,0%
Yöneticiler	680	105	784	86,7%	13,4%	100,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık	45	38	83	54,2%	45,8%	100,0%
Genel Toplam	**8449**	**2975**	**11422**	**74,0%**	**26,0%**	**100,0%**

Kaynak: İl İPA 2012

Türkiye genelinde meslek gruplarına göre çalışan sayılarına göre ilk sırada nitelik gerektirmeyen meslekler yer alırken il genelinde meslek gruplarına göre çalışan sayılarına bakıldığında Yalova'da tesis ve makine operatörleri ve montajcılar %19,8 ile ilk sırada yer almaktadır. Türkiye genelinde profesyonel meslek mensupları ikinci sırada yer alırken Yalova'da nitelik gerektirmeyen meslekler %15 ile ikinci sırada bulunmaktadır. Türkiye ortalamasında büro hizmetlerinde çalışanlar üçüncü sıradayken Yalova'da %14,6 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar bulunmaktadır. Türkiye geneline göre Yalova ilinde çalışanlar daha fazla mesleki nitelik ve beceri gerektiren melek gruplarında çalışmaktadır. Türkiye genelinde her 4 çalışandan biri Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde istihdam edilirken Yalova'da her 6 çalışandan biri Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde istihdam edilmektedir.

Türkiye genelinde hiçbir meslek grubunda çalışan kadın sayısı erkek sayısından fazla değil iken, Yalova ilinde Büro Hizmetlerinde Çalışanlar meslek grubunda kadın çalışan sayısı erkek çalışanlara göre daha fazladır. Sanatkârlar ve İlgili İşlerde çalışanların içerisinde kadınların çalışma oranı oldukça düşüktür.

Şekil 24: Ana meslek gruplarına göre cinsiyet oranları,%

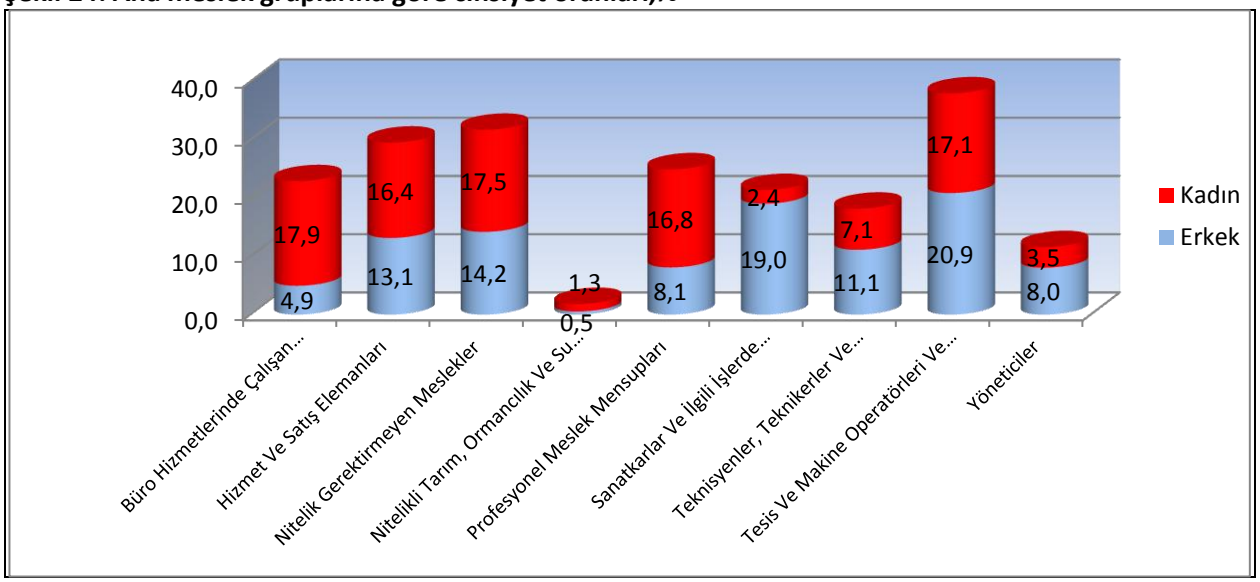

Kaynak: İl İPA 2012

İl bazında toplam çalışanların %26'sını kadınlar teşkil ederken, kadınların çalıştığı ilk üç meslek grubuna baktığımızda; %17,9'u ile büro ve hizmet işleri ilk sırayı alırken %17,5 ile nitelik gerektirmeyen meslekler ikinci sırada, %17,1'i tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu ise üçüncü sırada yer almaktadır. Buna karşılık çalışan kadınların sadece %3,5'i Yöneticidir. İl genelinde erkelerin en fazla çalıştığı meslek gruplarına göre bakıldığında; birinci sırada %20,9 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, ikinci sırada %19 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve üçüncü sırda ise %14 ile nitelik gerektirmeyen mesleklerde çalışmaktadır. Nitelik gerektirmeyen mesleklerde çalışma oranı hem erkekler için hem de kadınlar için Türkiye genelinin altındadır.

Tablo 30: Çalışanların mesleklere göre dağılımı

İlk On Meslek (Kadın)	%	İlk On Meslek (Erkek)	%	İlk On Meslek (Toplam)	%
Temizlik Görevlisi	2,2	Temizlik Görevlisi	3,4	Temizlik Görevlisi	5,6
Diğer İplik İşçileri Ve Sarıcıları	1,6	Diğer Elyaf Hazırlayıcıları	3,1	Diğer Elyaf Hazırlayıcıları	3,2
Sekreter	1,3	Metal Mamuller Montaj İşçisi	2,4	Metal Mamuller Montaj İşçisi	2,4
Makineci (Dikiş)	1,1	Güvenlik Görevlisi	2,2	Diğer Üst Düzey Yöneticiler	2,3
Kasiyer	0,8	Diğer Üst Düzey Yöneticiler	2,1	Güvenlik Görevlisi	2,3
Reyon Görevlisi	0,7	Garson (Servis Elemanı)	1,7	Garson (Servis Elemanı)	2,1
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler	0,6	Montajcı (Kurgucu)	1,5	Diğer İplik İşçileri Ve Sarıcıları	1,9
Ön Muhasebeci	0,6	Ağır Kamyon Şoförü	1,5	Beden İşçisi (Genel)	1,8
Hemşire	0,6	Ambalajcı (Makine İle)	1,4	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler	1,6
Aşçı	0,5	Beden İşçisi (Genel)	1,4	Reyon Görevlisi	1,5
Toplam	**10,0**	**Toplam**	**20,6**	**Toplam**	**24,8**

Kaynak: İl İPA 2012

Kadın ve erkeklerin mesleklere göre dağılımı ve mesleki çeşitliliği cinsiyetler arasında farklıdır. Erkeklerde mesleki yoğunlukta başta yer alan ilk on meslek toplam erkek mesleklerinin yaklaşık dörtte birini oluştururken, kadınlarda yarıya yakınını oluşturmaktadır. Kadın çalışanların görece olarak daha etken oldukları meslekler makineci(dikiş), diğer iplik işçileri ve sarıcıları, kasiyer, reyon görevlisi, aşçı gibi eğitimden çok belli bir beceri isteyen meslekler ve ön muhasebeci, hemşire, sekreter gibi belirli bir eğitim seviyesi isteyen mesleklerdir. Kadınlar daha fazla nitelik ve beceri isteyen mesleklerde istihdam edilmektedirler.

AÇIK İŞLER

Yalova İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında açık iş araştırmanın saha uygulaması sürecinde ziyaret edilen işyerlerinde işverenlerin "fiilen" ihtiyaç duydukları meslekleri ifade etmektedir. Açık iş, dolu olmayan veya yakında boşalacak olan pozisyonları tanımlar. Yalova İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında ise Yalova ilinde işyerlerine yapılan ziyaretler neticesinde, referans dönemi (10 Eylül-31 Ekim 2012) esas alınmak üzere, var olduğu öğrenilen açık iş sayısı 433'tür. Araştırma kapsamında en fazla açık iş bulunan ilk üç sektör sırasıyla imalat, inşaat ve toptan ve perakende ticaret sektörleridir.

Tablo 31: Sektörlere göre açık işler

Sektör	Toplam	Oranı
İmalat	199	46,0%
İnşaat	53	12,2%
Toptan ve Perakende Ticaret;	41	9,5%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	33	7,6%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	27	6,2%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	20	4,6%
Ulaştırma ve Depolama	14	3,2%
Eğitim	13	3,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	13	3,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	10	2,3%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	5	1,2%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4	0,9%
Genel Toplam	**433**	**%100**

Kaynak: İl İPA 2012

Türkiye genelinde toplanan veriler göz önüne alındığında, ülke genelinde referans dönemi içerisinde toplam 215.243 açık iş talebi alınmıştır. Yalova ili Türkiye genelindeki açık işlerin binde 2'sine sahiptir. Bu işlerin çoğunluğunu sırasıyla imalat, inşaat, toptan ve perakende ticaret sektörleri oluşturmaktadır. İlk üç sektör Türkiye geneli ile aynıdır. İşyeri büyüklüklerine göre incelendiğinde, en fazla açık iş talebi 10-49 arası çalışana sahip işletmelerden alınmıştır.

Yalova ilinde açık iş olmayan sektörler bilgi ve iletişim, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, gayrimenkul faaliyetleri, kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor, su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörleridir. Türkiye genelinde açık iş oranı hesaplandığında %3,3 olduğu görülmektedir. Oransal olarak en fazla açık iş bulunan sektörler Türkiye genelinde inşaat (%6,1), gayrimenkul faaliyetleri (%5,7) ve imalat (%5) olarak sıralanmaktadır. İnşaat ve gayrimenkul sektöründe açık iş oranının yüksek olmasının temel sebeplerinden biri, son yıllarda bu sektörlerin yüksek büyüme oranlarına sahip olmasıdır.

Şekil 25: Sektörlere göre açık iş oranı,%, 2012

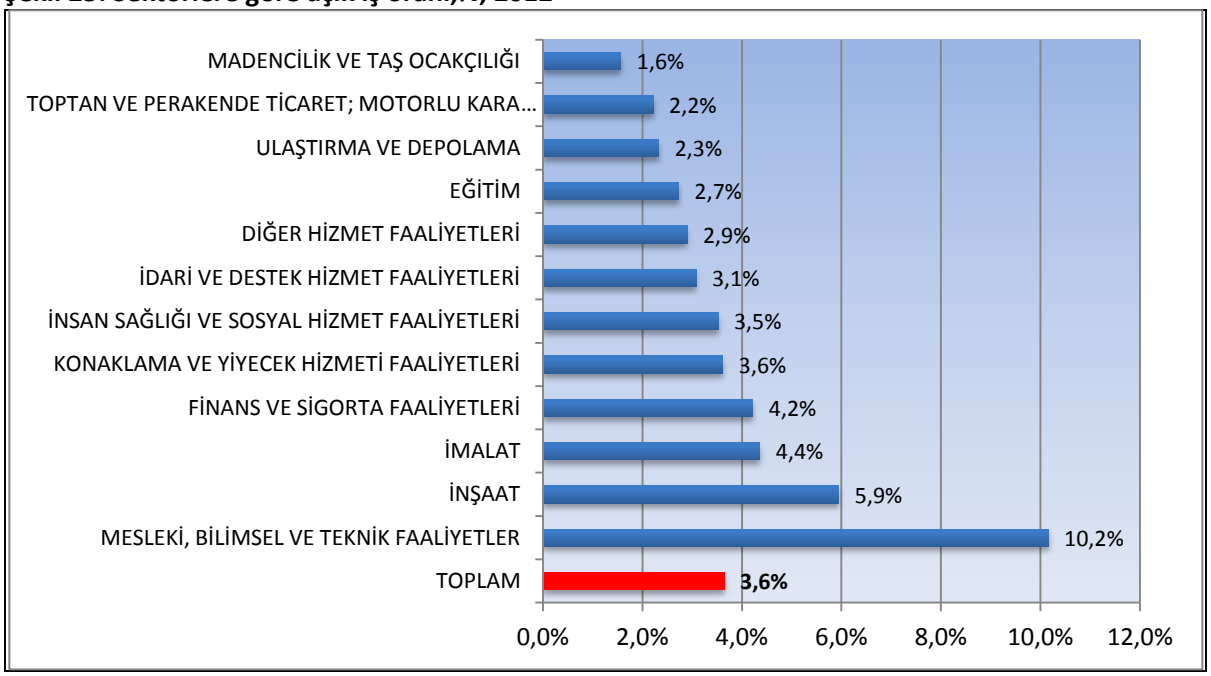

Kaynak: İl İPA 2012

Araştırma kapsamında açık iş[15] oranı; mevcut açık iş sayısının mevcut istihdam/çalışan ve açık sayısının toplamına oranıdır. Araştırma sonuçlarına göre, Yalova genelinde açık iş oranı yüzde 3,6 olarak hesaplanmıştır. Sektörler itibariyle bakıldığında en yüksek açık iş oranının yüzde 10,2 ile Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler[16] sektöründe olduğu görülmektedir. Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörünü yüzde 5,9'luk açık iş oranı ile İnşaat sektörü ve yüzde 4,4'lük açık iş oranı ile İmalat sektörü izlemektedir.

[15] Açık İş Oranı = (Açık İş Sayısı * 100) / (Mevcut istihdam/çalışanlar + Açık İş Sayısı).

[16] Çalışanların yalnızca %1'i Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründedir.

Şekil 26: Ana meslek gruplarına göre açık işlerin dağılımı,%,2012

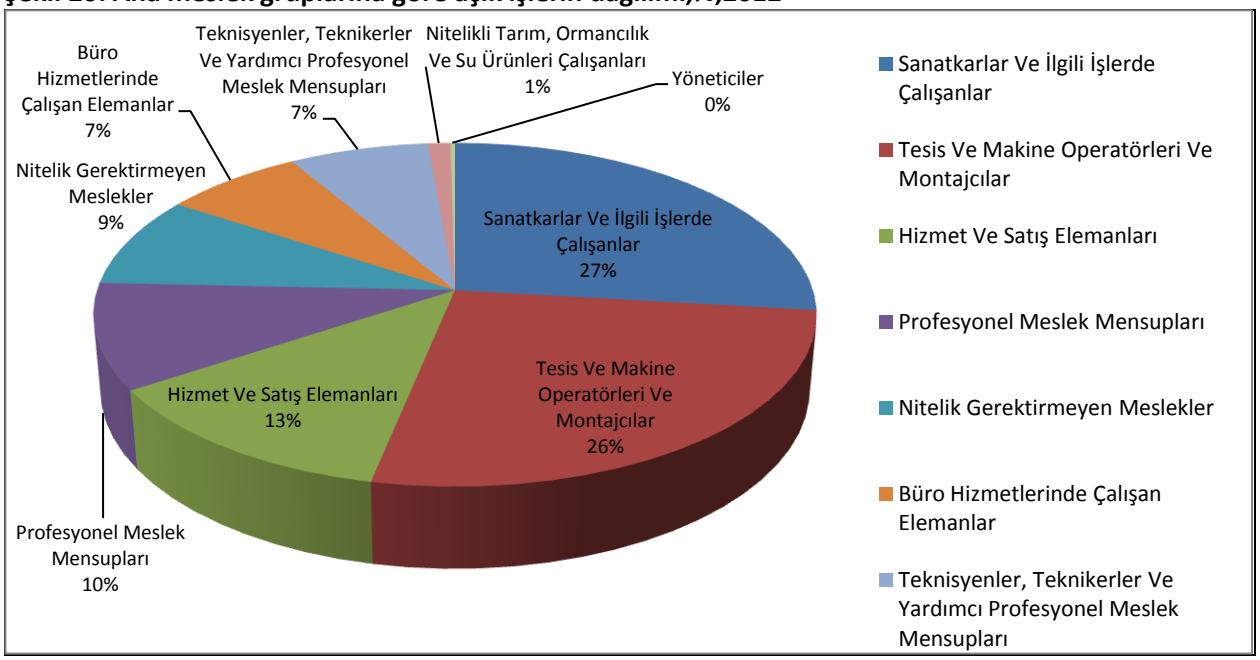

Kaynak: İl İPA 2012

Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu %27 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar %26 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar olup bunu %13 ile hizmet ve satış elemanları takip etmektedir. Nitelik gerektirmeyen mesleklerin oranı ise %9'dur. En az açık iş Yöneticiler meslek grubundadır. Bu meslek grubundaki açık iş sayısı sadece 1'dir.

Şekil 27: Ana meslek gruplarına göre açık iş oranları,%,2012

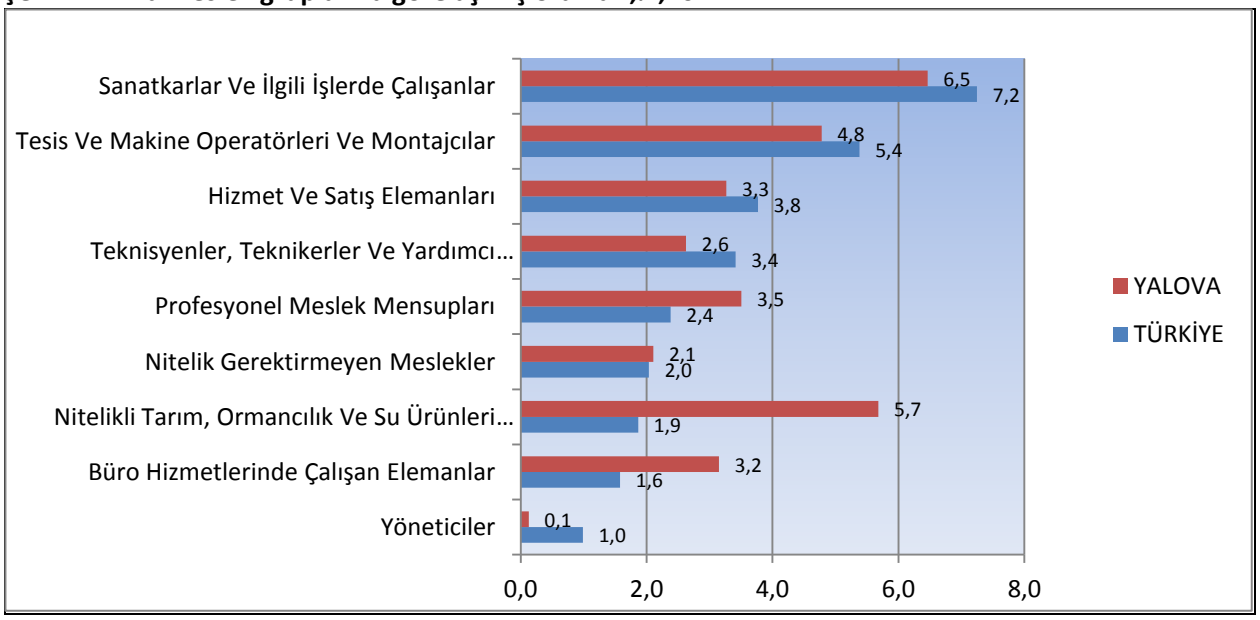

Kaynak: İl İPA 2012

Meslek grupları itibariyle Yalova'da en yüksek açık iş oranı; yüzde 6,5 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubundadır. Açık iş oranının yüksek olduğu diğer ana meslek grupları ise yüzde 5,7 ile nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları ile yüzde 4,8 tesis ve makine operatörleri ve montajcılarıdır. Yalova ilinde Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde açık iş oranı Türkiye genelindeki Nitelik

Gerektirmeyen Mesleklerdeki açık iş oranından çok az yüksek olsa da Yalova ilinde daha çok nitelikli elemana ihtiyaç bulunmaktadır.

Tablo 32: Mesleklere göre açık iş sayıları

İlk On Meslek (Toplam)	%
Metal Mamuller Montaj İşçisi	9,2
Makineci (Dikiş)	7,6
Güvenlik Görevlisi	3,0
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	3,0
Komi (Garson Yardımcısı)	2,5
Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim ve Ev Tekstili)	2,3
Beden İşçisi (Genel)	2,1
Garson (Servis Elemanı)	2,1
Hemşire	2,1
Temizlik Görevlisi	1,8
Toplam	**35,8**

Kaynak: İl İPA 2012

Ek 4'te bulunan 1. Tablodan yararlanılarak "Mesleklere göre açık iş sayıları incelendiğinde (Bknz Ek: 4 Tablo: 2) Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslekler metal mamuller montaj işçisi ve makineci (Dikiş)'tir. Açık işlerin %9,2'sini metal mamuller montaj işçisi oluşturmaktadır. Metal mamuller montaj işçilerini %7,6 ile makineci (dikiş) takip etmektedir ve her iki mesleğe olan ihtiyaç birbirine yakın olmakla birlikte diğer mesleklerle aralarında çok büyük fark vardır. En çok talep edilen meslekler sıralamasında ilk on meslekte yer alan diğer meslekler arasındaki fark ise minimum düzeydedir. En fazla açık iş sayış olan diğer meslekler %3 ile güvenlik görevlisi ve kaynakçı, %2,5 ile komi, %2,3 ile model makineci ,%2,1 beden işçisi, garson, hemşire, %1,8 temizlik görevlisidir. Açık iş sayısının en yüksek olduğu ilk on meslek toplam açık işlerin %36'sını oluşturmaktadır.

Şekil 28: Açık işler için istenen eğitim düzeyler,%,2012

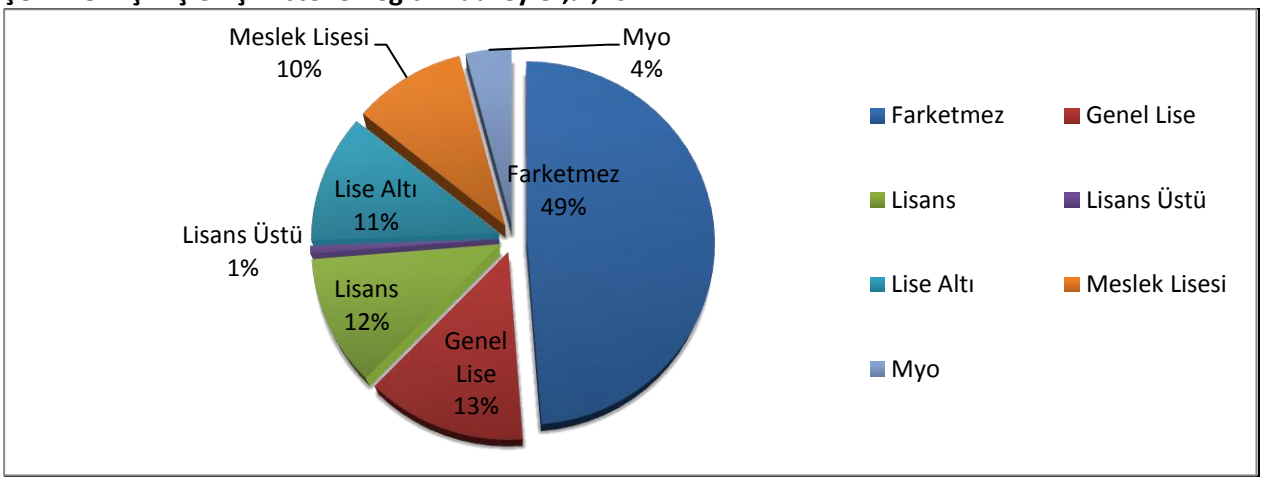

Kaynak: İl İPA 2012

Açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde herhangi bir eğitim düzeyinin istenmemiş olmasıdır. İşverenlerin çoğu talep edilen eğitim düzeyine fark etmez cevabını vermiştir.

Tablo 33: Açık işler için talep edilen eğitim düzeyleri,%

Meslek	Fark etmez	Genel Lise	Lisans	Lisans Üstü	Lise Altı	Meslek Lisesi	Myo
Metal Mamuller Montaj İşçisi	13,2	3,6	0	0	22,9	0	0
Satış Elemanı (Tanıtım)	0	7,1	4,2	0	2,1	0	5,9
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	5,3	0	0	0	0	4,8	0
Komi (Garson Yardımcısı)	1	5,4	0	0	12,5	0	0
Beden İşçisi (Genel)	0	1,8	0	0	4,2	11,9	0
Garson (Servis Elemanı)	2,5	0	0	0	2,1	7,1	0
Ön Muhasebeci	0	1,8	0	0	0	2,4	11,8
İnşaat Mühendisi	0	0	10,4	0	0	0	0
Bulaşıkçı (Stevard)	1,5	0	0	0	2,1	0	0
Makineci(Dikiş)	16,2	0	0	0	0	0	0
Diğer Meslekler	60,3	80,3	85,4	100	54,1	73,8	82,4
Genel Toplam	**204**	**56**	**48**	**3**	**48**	**42**	**17**

Kaynak: İl İPA 2012

Ek 4'te bulunan 2. Tablodan yararlanılarak "Açık işler için talep edilen eğitim düzeyleri incelendiğinde (Bknz Ek: 4 Tablo: 3) İlde tüm açık işlerde fark etmez ve lise altı eğitim oranı %60,2'dır. Bu durum kendini Türkiye sonucunda da göstermektedir. Türkiye sonucunda oran ilden daha düşük olmakla birlikte (%36) yine ilk sırada eğitim düzeyi fark etmez sonucu yer almaktadır. Genel lise ve mesleki eğitim düzeyi %23,4 olurken, lisans eğitimi %11,6, MYO %4,1, yüksek lisans 0,72 oranında talep edilmektedir. Çıraklık eğitimi seviyesini talep eden hiç bir işyeri olmamıştır. Türkiye sonucunda da meslek lisesi mezunları MYO mezunlarına tercih edilmektedir.

Açık işlerde ilk iki sıradaki meslekler Metal Mamuller Montaj İşçisi ve makineci (dikiş), Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Mobilya Montaj İşçisi belirli bir eğitim düzeyi aranmazken, Güvenlik Görevlisi, Satış Elemanı (Tanıtım), Pazarlamacı (Satış Temsilcisi) için bireylerin lise mezunu olmaları beklenmektedir. Meslek lisesi ve MYO mezunları daha çok ön muhasebeci, elektrik teknikeri, elektrik teknisyeni, hemşire, satış elemanı gibi mesleklerde yoğunlaşırken, lisans mezunları da diploması olmadan kesinlikle yapılamayacak olan inşaat, harita ve gemi inşaat mühendislik dallarında ve matematik, ingilizce ve zihinsel engelliler öğretmenliği vb. sınıflarda yoğunlaşmıştır

Türkiye geneli için, beden işçisi (genel), Garson (Servis Elemanı), Konfeksiyon İşçisi, Makineci (Dikiş), Mermer İşçisi, Soğuk Demirci, İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle), Temizlik görevlisi, için belirli bir eğitim düzeyi aranmamaktadır. Bununla beraber Müşteri Temsilcisi, pazarlamacı (satış temsilcisi) , satış elemanı (tanıtım), Servis Garsonu, Çağrı Merkezi Görevlisi için talep edilen bireylerden lise mezunu olmaları beklenmektedir.

Şekil 29: Açık işler için talep edilen beceri düzeyleri

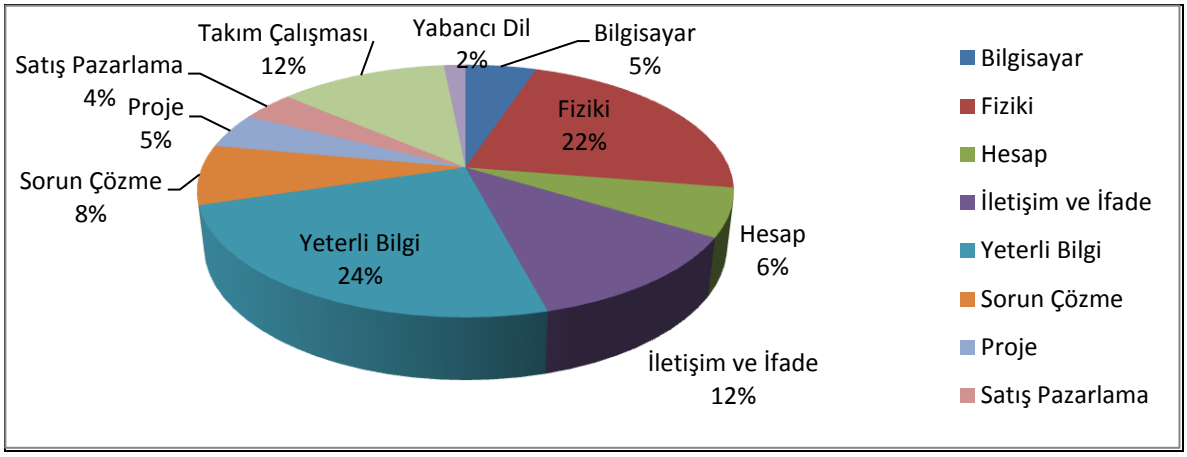

Kaynak: İl İPA 2012

Ek 4'te bulunan 3. Tablodan yararlanılarak "Açık işler için talep edilen beceri düzeyleri incelendiğinde (Bknz Ek: 4 Tablo: 4) Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeylerine bakıldığında Yalova iş gücü piyasasında işverenlerin en çok talep ettikleri beceri; meslekte yeterli bilgiye sahip olmaktır. Bu beceriyi fiziki güç ve takım çalışmasına uygunluk takip etmektedir. İstenen diğer beceri sıralaması ise şu şekildedir; iletişim ve ifade, Takım çalışması, sorun çözme, hesap yapabilme, bilgisayar bilgisi, satış pazarlama, proje bazlı çalışma ve yabancı dil gelmektedir. Türkiye genelinde de, iş gücüne dâhil olmak isteyen bireylerde en fazla aranan nitelik, fiziksel ve bedensel yeterlilik ile birlikte mesleki bilgi yeterliliğidir. Fiziki beceri ve mesleki bilginin en fazla arandığı mesleklerin başında beden işçisi, inşaat kalıpçısı, makineci (dikiş) ve güvenlik görevlisi gelmektedir.[17]

Şekil 30: Mesleklere göre açık işlerin karşılanma yolları

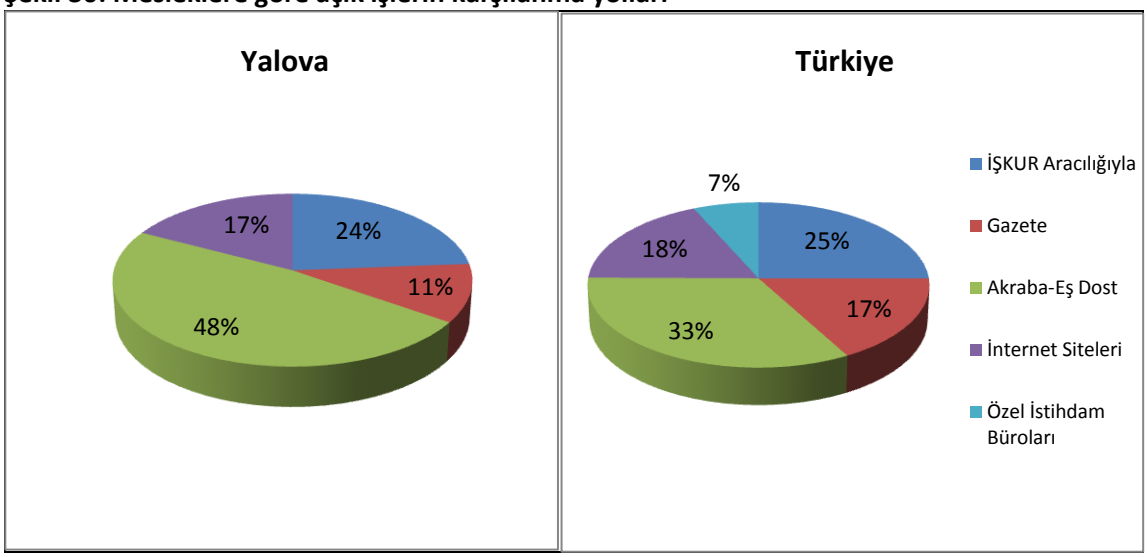

Kaynak: İl İPA 2012[18]

Ek 4'te bulunan 4. Tablodan yararlanılarak "Mesleklere göre açık işlerin karşılanma yolları incelendiğinde (Bknz Ek: 4 Tablo: 5) ve araştırma kapsamında işverenler ile yapılan görüşmeler neticesinde elde edilen

[17] Bir meslekte birden fazla beceri girilebildiği için toplam %100'ü geçmektedir.

[18] Bir meslekte birden fazla arama kanalı girilebildiğinden toplam %100'ü geçmektedir.

bilgilerden birisi de açık işlerin temin edilme kanallarıdır. Buna göre; mesleklerin geneli için açık işlerin karşılanma yollarına baktığımızda Yalova'da ve Türkiye'de aynı sıralama görülmektedir. İlk sırada akraba-eş dost vasıtası ile karşılama ikinci sırada İŞKUR, üçüncü sırada internet siteleri dördüncü sırada ise gazete ile açık işlerin karşılanması benzer çıkmış olup Türkiye ortalamasında Yalova'dan farklı olarak özel istihdam büroları ise son sırada yer almıştır. Yalova 'da ise özel istihdam bürosu yer almamıştır. Bu durum Yalova'da herhangi bir özel istihdam bürosunun olmaması ile açıklanabilir. Yalova ilinde Akraba-Eş Dost kanalıyla eleman arama oldukça yaygındır. Açık iş olan mesleklerin çoğunluğu Akraba-Eş Dost vasıtasıyla aranmaktadır. Bankacılık Meslek Elemanı ve Mimar gibi mesleklerde eleman aranırken Akraba- Eş Dost yöntemi kullanılmamaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında Yalova ilinde 2012 yılı içerisinde işgücü piyasasında aranıp bulunmasında güçlük çekilen meslekler ve temininde güçlük çekilme nedenleri ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Tablo 34:Sektörlere göre temininde güçlük çekilen meslekler

Sektör	Toplam	Oranı
İmalat	341	42,6%
İnşaat	111	13,9%
Toptan ve Perakende Ticaret;	105	13,1%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	82	10,2%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	53	6,6%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	24	3,0%
Eğitim	18	2,2%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	16	2,0%
Bilgi ve İletişim	13	1,6%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	10	1,2%
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	10	1,2%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	8	1,0%
Ulaştırma ve Depolama	5	0,6%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	3	0,4%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	2	0,2%
Genel Toplam	**811**	**%100**

Kaynak: İl İPA 2012

Temininde güçlük çekilen meslekler en fazla İmalat, İnşaat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde görülmektedir. Türkiye genelinde ise bu sıralama İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri şeklindedir.

Şekil 31: Meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen meslekler

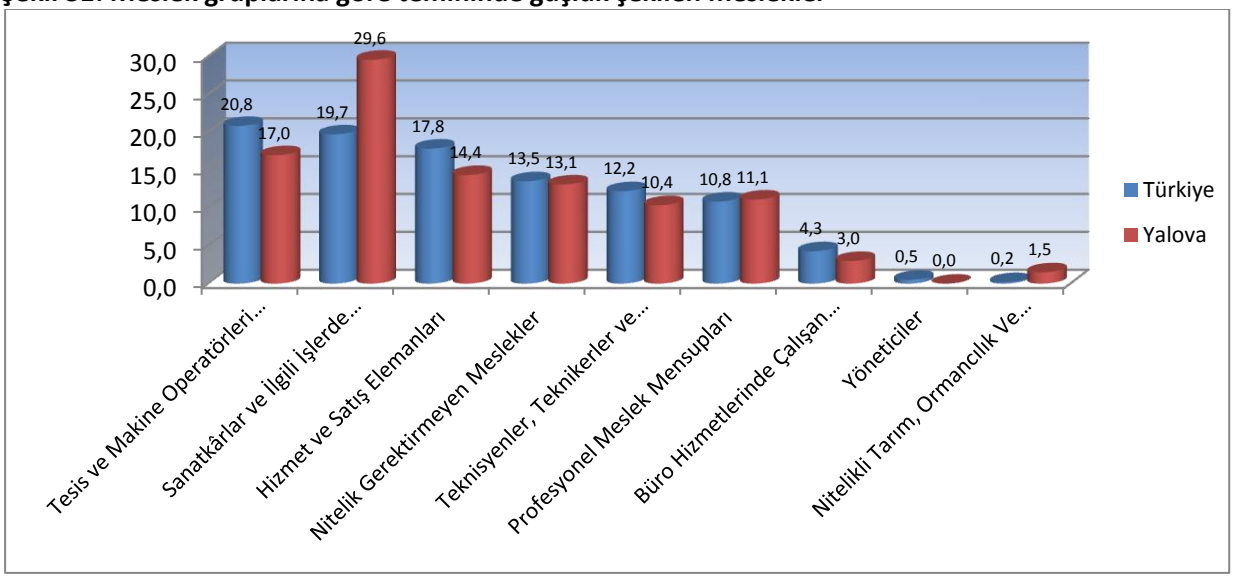

Kaynak: İl İPA 2012

Yalova İPA sonuçlarına göre, ana mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayılarına bakıldığında, ilk sırada 237 kişilik ihtiyaçla sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar gelmektedir. İkinci sırada 136 kişiyle Tesis ve Makine operatörleri ve montajcılar, üçüncü sırada ise hizmet ve satış elemanları meslekleri gelmektedir. Türkiye genelinde ise ihtiyaç duyulan ve temininde güçlük çekilen meslek grupları çoktan aza doğru tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve hizmet ve satış elemanlarıdır.

Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde temininde güçlük çekilme oranı Yalova ilinde Türkiye geneline göre daha düşüktür. Büro Hizmetlerinde Çalışanlarda eleman temininde çok fazla güçlük çekilmediği görülmektedir. İşsizler genelde masabaşı bir iş isterken Yalova işgücü piyasasında bu alanda eleman ihtiyacı sınırlıdır.

Şekil 32: Temininde güçlük çekilen meslekler (İlk On Meslek),%

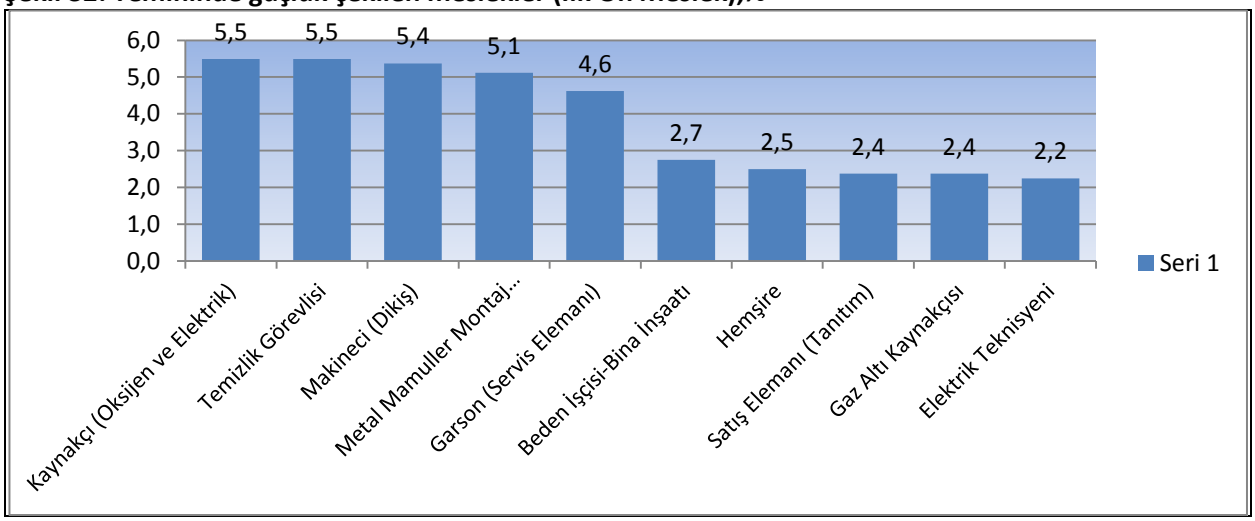

Kaynak: İl İPA 2012

Ek 4'te bulunan 5. Tablodan yararlanılarak "Temininde güçlük çekilen meslekler incelendiğinde (Bknz Ek: 4 Tablo: 6) Yalova ilinde temininde güçlük çekilen meslekler Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Temizlik Görevlisi, Makineci (Dikiş), Metal Mamuller Montaj işçisi, Garson(Servis Elemanı) şeklinde sıralanmaktadır. Türkiye genelinde elde edilen sonuçlar ise Yalova'dakinden biraz daha farklı bir tablo

ortaya çıkarmaktadır. Türkiye genelinde işverenler tarafından en fazla talep edilen ilk beş meslek sırasıyla, Beden işçisi (Genel), Makineci (Dikiş), Güvenlik Görevlisi, Garson (Servis Elemanı), Aşçı'dır. Yalova'da temininde güçlük çekilen meslekler Türkiye geneline göre daha fazla mesleki beceri ve nitelik gerektiren mesleklerdir.

Şekil 33: Mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenleri

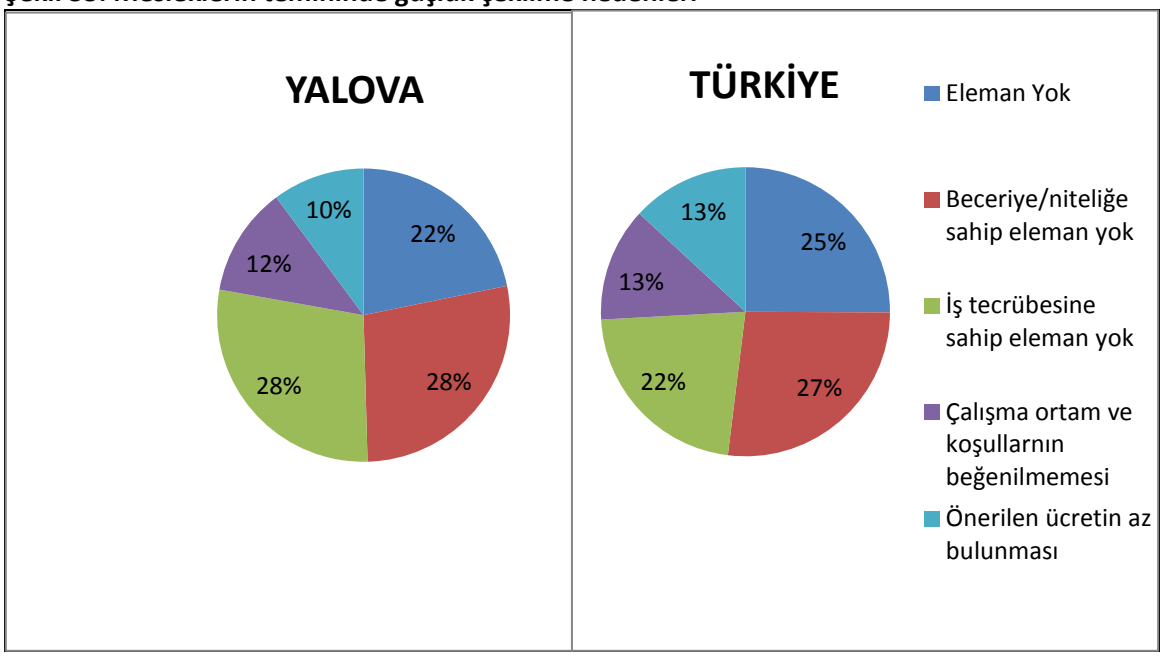

Kaynak: İl İPA 2012

Ek 4'te bulunan 6. Tablodan yararlanılarak "Mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenleri" incelendiğinde (Bknz Ek: 4 Tablo 7) İşverenler eleman temininde güçlük çekmede en önemli nedenlerini iş tecrübesine ve gerekli beceriye sahip eleman bulunmaması olarak sıralamışlardır.

Yeterli beceri ve nitelik, aranılan alanda eleman olmaması, çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi, önerilen ücretin az bulunması ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman olmaması nedenleri dağılımı Yalova ve Türkiye için benzerlik göstermektedir. Yalova ile Türkiye ortalaması arasındaki en önemli fark İş tecrübesine sahip eleman olmaması %45 ile Türkiye ortalamasında ikinci sırada iken Yalova'da Yeterli beceri ve nitelik ile yeterli iş tecrübesine sahip eleman olmaması nedenleri %68'lik bir oranla ile birbirine çok yakın ve ilk sırada çıkmıştır.

Türkiye genelinde işveren tarafından sağlanan bildirimler neticesinde temininde güçlük çekilen meslekler ile beraber nedenleri de incelenmiştir. Buna göre, beden işçilerinin önerilen ücreti az bulması ve sunulan çalışma ortamından memnun olmaması bu mesleğin temininde önemli rol oynamaktadır. Makineci (dikiş), Dondurma İmal ustası, Metal Mamuller montaj işçisi, Temizlik görevlisi mesleklerinde önerilen ücretin az bulunması nedeniyle eleman temininde güçlük çekme oranı diğer mesleklere göre daha fazla çıkmış olması bu alanda faaliyet gösteren işletmelerden geri alınan önemli bildirimler arasında yer almaktadır.

2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

2012 yılı başından araştırmanın uygulandığı tarihe kadar Yalova ili 10+özel yerel birim işyerlerinde işe alınan eleman sayısı çıkartılan eleman sayısından fazladır. İşten çıkışın, işe alımdan daha fazla olduğu, yani istihdamın azaldığı üç sektör vardır. Bunlar, Gayrimenkul Faaliyetleri, Ulaştırma ve Depolama, ve Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti sektörleridir. Mevsimsellik göz önünde bulundurulduğunda özellikle Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti sektöründeki hareketlilik olağandır. Tüm sektörlerdeki işyerleri açısından bakıldığında Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı sektöründe ise hiç işe alım ve işten çıkış olmamıştır.

Şekil 34: Sektörlere göre 2012 yılı içerisinde işe alınanlar ve işten çıkarılanlar

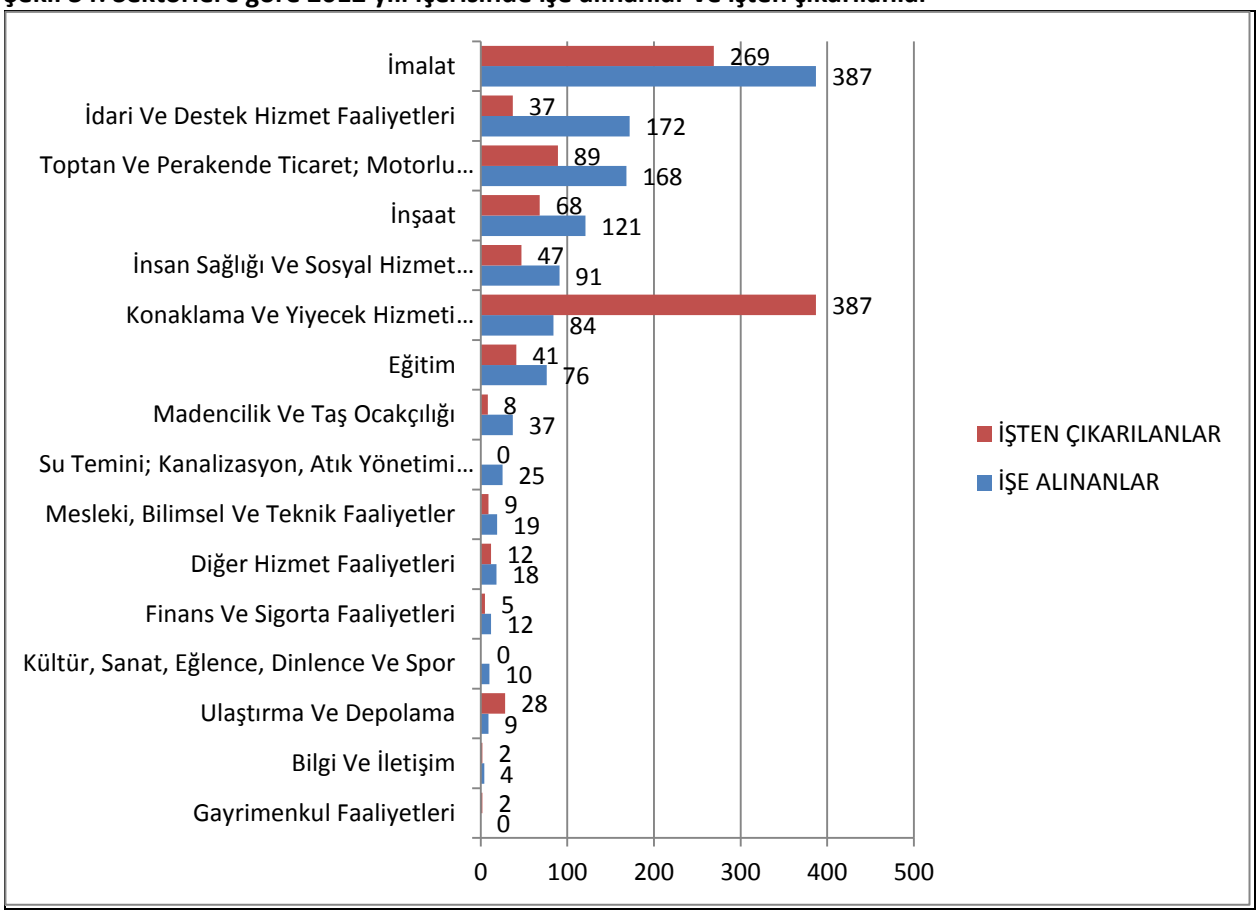

Kaynak: İl İPA 2012

2012 yılında işyerlerinde sektörlere ve işyeri büyüklüklerine göre eleman alımı ve elaman çıkma/çıkarılma durumu değerlendirildiğinde, Yalova'da işten çıkartılan toplam 1005 kişiye karşılık toplam 1233 kişinin işe alındığı görülmekte iken Türkiye için bu rakamlar 1.409.278 kişinin işten çıkarılmasına karşılık 1.766.399 kişinin işe alındığını göstermektedir. Diğer ifadeyle, Yalova için net çalışan artışı %10,2 iken Türkiye için %11.2 olarak ortaya çıkmaktadır

Yalova'da 2012 yılında en fazla net istihdam artışı olan ilk üç sektöre baktığımızda; birinciliğin 135 kişi İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Bunu 118 kişi ile İmalat sektörü takip etmekte, üçüncü sırada ise 79 kişi ile Toptan ve Perakende Ticaret, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü gelirken ilk üç sektör toplam istihdam artışının % 59 'unu içermektedir. Türkiye genelinde 2012 yılında en fazla net istihdam artışı olan ilk üç sektör sırasıyla İdari ve Destek Hizmetleri, İmalat ve Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri sektörüdür. Bu ilk üç sektörün toplam istihdam artışının %56'sını oluşturduğu anlaşılmaktadır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Tablo 35: 2012 Yılı aralık ayı ve 2013 yılı haziran ayı itibariyle net istihdam değişim oranı (%)

SEKTÖRLER	ARALIK 2012 BEKLENTİSİ	HAZİRAN 2013 BEKLENTİSİ
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2,2%	7,5%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretim ve Dağıtımı	0,0%	47,1%
Eğitim	1,3%	-0,2%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	7,0%	0,4%
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	0,0%	16,9%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	3,8%	7,5%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,6%	4,1%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	7,8%	1,7%
Toptan ve Perakende Ticaret	2,2%	6,3%
Ulaştırma ve Depolama	2,6%	1,7%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	3,0%	10,5%
İmalat	4,3%	5,1%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	4,2%	2,0%
İnşaat	14,2%	15,4%
Toplam	**4,2%**	**5,8%**

Kaynak: İl İPA 2012

Yalova İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre 2012 yılının Aralık ayı sonu itibarıyla net istihdam artışı beklentisi yüzde 4,2 iken bu beklenti 2013 yılı Haziran ayı sonunda 1,6 puan artış göstererek yüzde 5.8'e yükselmiştir. Türkiye'de de aynı eğilim kendini göstermekte ve net istihdam beklenti oranı kısa vadede % 1,9 iken, orta vadede artarak 3,7'ye yükselmektedir.

2012 Yılı sonu itibariyle sektörler içerisinde istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, sektör içerisinde oransal olarak en yüksek istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 14,2 ile İnşaat sektörü yüzde 7,8 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri ve yüzde 7 ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörü olduğu görülecektir.

2013 Yılı Haziran ayı sonu itibariyle sektörler içerisinde istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, sektör içerisinde oransal olarak en yüksek istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 47,1 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, yüzde 16,9 ile Kültür, Sanat, Eğlence. Dinlence ve Spor Faaliyetleri ve yüzde 15,4 ile İnşaat sektörü olduğu görülecektir. [19]

[19] *Burada oranlar değerlendirilirken Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe bulunan işyerlerinin, toplam işyerleri içerisindeki payının yüzde 0,7 olduğu göz ardı edilmemelidir*

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

Tablo 36: Mesleklere göre 31 Aralık 2012 itibariyle beklenen istihdam artışı

Meslek (İlk On Meslek)
Metal Mamuller Montaj İşçisi
Makineci (Dikiş)
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)
Montajcı (Kurgucu)
Elektrik Teknisyeni
Güvenlik Görevlisi
Hemşire
Arge Elemanı
Boru Kaynakçısı

Kaynak: İl İPA 2012

2012 Yılı Aralık ayı sonu itibariyle en fazla net istihdam artış beklentisi olan ilk beş meslek şu şekilde sıralanmaktadır; Metal Mamuller Montaj İşçisi, Makineci (Dikiş), Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Beden İşçisi (Bina İnşaatı) ve Montajcı (Kurgucu).

Tablo 37: Mesleklere göre 30 Haziran 2013 itibariyle beklenen istihdam artışı

Meslek (İlk On Meslek)
Beden İşçisi (Genel)
Temizlik Görevlisi
Dondurma İmal Ustası
Garson (Servis Elemanı)
Ağır Kamyon Şoförü
Güvenlik Görevlisi
Beden İşçisi (İnşaat)
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)
Reyon Görevlisi
Gaz Altı Kaynakçısı

Kaynak: İl İPA 2012

2013 Yılı Haziran ayı sonu itibariyle en fazla net istihdam artış beklentisinin olduğu ilk beş meslek Beden İşçisi(Genel), Temizlik Görevlisi, Dondurma İmal Ustası, Garson (Servis Elemanı) ve Ağır Kamyon Şoförü meslekleridir.

İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler

Tablo 38: Mesleklere göre 31 Aralık 2012 itibariyle beklenen istihdam azalışı

Meslek (İlk On Meslek)
Raspacı (Gemi)
Filit İşçisi (Haşere İlaçlama)
Plastik Doğramacı /PVC Doğrama-İmalat ve Montajcısı
Trafik ve Çevre Bilgisi Öğreticisi (Sürücü Kursu)
Akaryakıt Satış Elemanı
Direksiyon Eğitmeni
Temizlik Görevlisi
Oto Yıkama Elemanı
Güzellik Uzmanı
Psikiyatri Uzmanı

Kaynak: İl İPA 2012

2012 Yılı Aralık ayı sonu itibariyle en fazla net istihdam azalışı beklenen bazı meslekler ise Raspacı (Gemi), Filit İşçisi (Haşere İlaçlama) ve Plastik Doğramacı /PVC Doğrama-İmalat ve Montajcısı şeklinde sıralanmaktadır.

Tablo 39: Mesleklere göre 30 Haziran 2013 itibariyle beklenen istihdam azalışı

Meslek (İlk On Meslek)
Fotoğrafçı
Trafik ve Çevre Bilgisi Öğreticisi (sürücü Kursu)
Banka Gişe Yetkilisi
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)
Bulaşıkçı (Stevard)
İngilizce Öğretmeni
Sınıf Öğretmeni
Plastik Doğramacı
Ön Muhasebeci
Pazarlamacı
Diğer Meslekler
Genel Toplam

Kaynak: İl İPA 2012

2013 Yılı Haziran ayı sonu itibariyle en fazla net istihdam azalış beklentisinin olduğu ilk beş meslek; Fotoğrafçı, Trafik ve Çevre Bilgisi Öğreticisi (Sürücü Kursu), Banka ve Gişe Yetkilisi, Güvenlik Görevlisi (Silahlı) ve Bulaşıkçı (Stevard) meslekleridir. Bu mesleklerde beklenen istihdam azalışı çok az sayıdadır.

SONUÇ

Yalova İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Bu verilerin önemli bir kısmı il değil, İİBS2 bölümlenmesi doğrultusunda Yalova, Bolu, Sakarya, Düzce, Kocaeli illerini kapsayan TR42 bölgesine aittir. Arza yönelik ikinci kısıtlama ise bu verilerin önemli bölümünün 2011 yılına ait olması, bir kısmının ise daha eski tarihlere dayanmasıdır.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi 2012 Nisan ayında güncelleştirilmesine ve araştırma 10+çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Diğer bir önemli kısıt ise Türkiye işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı çalışma oranı çok yüksektir. İşverenlerin çalışanlarına yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir olgudur. Araştırmanın diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması Yalova ilinde kapsama giren işyerlerinde tam sayım olarak yüz yüze yapılması birçok çekinceyi ortadan kaldırmıştır

Yalova ili sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 81 il içinde 13.sıradadır. Çalışabilir yaştaki nüfusun eğitim seviyesi Türkiye ortalamasından daha düşüktür. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını (%50,8) lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Okuryazar olmayan nüfusun %83,6'sı, diploması olmayanların da % 68,3'ü kadın nüfustur. Nüfusun %24,2'si lise ve dengi okul mezunu, % 11,6'sı ise yüksek eğitimlidir. Bu yapının işgücü piyasasını derinden etkilemesi kaçınılmazdır. Çalışma çağındaki nüfusun eğitim oranlarının düşüklüğü işgücü piyasasına girişi zorlaştırmakta ve kayıt dışı çalışmayı da beraberinde getirmektedir. İşgücünün eğitim durumu anlamında bir diğer nokta ise Yalova ilinde yeni öğrenci kayıtlarının meslek ve teknik ortaöğretim lehine artışta olduğudur. Bu durum talep açısından daha fazla nitelikli işgücü yetişmesi anlamına gelmektedir.

TR42 bölgesinde iktisadi faaliyet ve istihdam, hizmetler ve sanayi sektöründe yoğunlaşmakta en fazla Gayri Safi Katma Değerde bu sektörlerde üretilmektedir. Bölgede 2008 yılında kişi başı yaratılan katma değer 16,990 liradır. Türkiye ortalamasına göre kişi başı yaratılan katma değer 12,020 liradır. Bu değer ile bölge, 2008 yılında kişi başına Türkiye'de yaratılan katma değerden %41,3 daha fazla katma değer yaratmıştır.

Bölgede sektörlerin gayri safi katma değer içindeki payı %38,1 ile Türkiye ortalamasının %11,1 puan üzerindedir. İstihdamın edilenlerin eğitim durumuna bakıldığında bölge sanayisinde istihdam edilenlerin eğitim seviyesi düşüktür. Sanayi sektöründe çalışanların %59,1'ini lise altı eğitimliler oluştururken Lise ve dengi eğitimlilerin oranı ise %28'dir. Lise eğitimlilerin %52,4'ü Hizmet, %43,7'si Sanayi Sektöründe çalışırken, yüksek eğitimlilerin %72,3'ü Hizmetler sektöründe çalışmaktadır. Bu durumda Hizmetler ve Sanayii sektörünün ağırlığı göz önüne alındığında işgücü yetiştirme faaliyetlerinin bu sektörlere ve işgücünün eğitim seviyesine uygun olarak yapılması gerekmektedir.

İl bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığında Bölgede dikkat çeken önemli husus işsizlik oranının yüksekliğidir. İşsizlik oranının yükselmesinde iki etken vardır. Genç nüfus ve kadınlar. 2011 yılı Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçlarına göre bölgede işsizlik oranı %11,9 iken, bu oran genç nüfusta %23'tür. Özellikle genç kadın nüfus işgücü piyasasına girmeye çalışmakta ve işsizlik oranı üzerinde etkili olmaktadır. Erkeklerde %19,9 olan işsizlik oranı, kadınlarda %27,6 ile bölgenin en yüksek işsizlik oranını oluşturmaktadır.

Eğitim düzeyi kadınların işgücü piyasasına girişlerini erkeklerden daha fazla etkilemektedir. Lise ve dengi meslek okulunda erkeklerde %9,9 olan işsizlik oranı, kadınlarda %27,7'ye, yükseköğretim mezunu erkeklerde %9,2 olan oran kadınlarda %21,6'ya yükselmektedir. İlk kez iş arayan kadınların işsizlik süreleri erkeklerden yüksektir. Kadınların %39,3'ü bir ve daha uzun süredir iş ararken, erkeklerde bu oran %26,5'tir. Tüm bu göstergeler bölgede kadınlarda eğitimli, ilk kez işgücü piyasasına giren ve uzun süredir işsiz profili varlığını ortaya koymaktadır.

TR42 bölgesinde eğitim yükseldikçe işgücüne katılım da yükselmektedir. Bu veriler kadınların ve gençlerin işgücüne katılım oranının ve istihdam olanaklarının artması, işsizlik oranlarının ise azalması için kadınlara ve gençlere önem verilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin öncelikli hedef kitlesi kadınlar ve gençler başta olmak üzere işsizler, diğer bir hedef kitlesi ise işgücü dışında kalan nüfus olmalıdır.

İŞKUR'a kayıtlı işsizler incelendiğinde aynı yapının Yalova ili kayıtlı işsizleri için de geçerli olduğu görülmektedir. 2012 yılında en fazla kayıtlı işsiz 20-34 yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin %56,3'i yani diğer bir ifadeyle yarsından fazlası bu yaş grubundadır.

İlin eğitim durumuna paralel olarak kayıtlı işsizlerin yarısı lise altı eğitime sahiptir. Kayıtlı işsizlerin %19,8'i yüksek eğitimlidir. Kayıtlı işsiz istatistikleri ilde de bölge işsizlik yapısına benzer bir yapıyı ortaya koymaktadır. Bu istatistiklerde de eğitim seviyesi yükseldikçe kadınların işgücü piyasasına girmeleri artmaktadır. Lise altı eğitimli kayıtlı kadın işsizler toplam lise altı eğitimli kayıtlı işsizlerin %43,2'sini oluştururken, yüksek eğitimlilerde bu oran %56,7'ye yükselmektedir. Yalova'da işe yerleştirilenlerin genelde alt eğitim grubu ve nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu göz önüne alınırsa yüksek eğitim seviyesine sahip kadınların işgücü katlım oranının da fazla olmasının etkisiyle bu eğitim gurubundaki kadınlarda kayıtlı işsiz oranı daha fazladır.

Araştırma sonuçlarına göre Kadın çalışanların görece olarak daha etken oldukları meslekler makineci(dikiş), diğer iplik işçileri ve sarıcıları, kasiyer, reyon görevlisi, aşçı gibi belli bir beceri isteyen düşük eğitim seviyesine yönelik meslekler ve öğretmen, bankacılık meslek elemanı, ön muhasebeci, hemşire, sekreter gibi yüksek eğitim seviyesi isteyen mesleklerdir. Diğer bir ifade ile kadınlar ya belirli becerileri gerektiren düşük eğitimli mesleklerde veya yüksek eğitim düzeyi isteyen mesleklerde çalışmaktadır.

İlde 2012 yılı itibariyle 1.888 kişi işe yerleştirilmiştir. Her iki cinsiyette de en fazla işe yerleştirme 20-24 yaş grubundadır. İşe yerleştirilen her 5 kişiden biri bu yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin yaş dağılımı ve işe yerleştirme oranı dikkate alındığına bu oran doğal görülebilir. Toplam işe yerleştirilenlerin %44,3'ü kadındır. İşe yerleştirmelerde kadın payının en yüksek olduğu eğitim seviyesi ilköğretim ve ortaöğretim düzeyidir. Kadınların işe yerleştirilmelerinde kurslar vasıtasıyla yapılan işe yerleştirmeler önemli yer almaktadır.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun içinde düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekliliktir. Yalova'da İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin yarısı lise altı eğitimlidir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenlerin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Yalova ilinde 10+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörün imalat sektörü olması sonucu en fazla açık iş ve temininde güçlük çekilen meslek de ağırlıklı olarak imalat sektöründedir.

Buna karşılık açık iş oranları itibariyle önde gelen sektör Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörüdür. Sektörde açık iş oranı %10,2'dir. Sektördeki işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranı ise % 2,1'dir. Ekonomide bu oranın önemini henüz hissettirmese de sektörün gelişimi ile birlikte bu yöndeki talep kendini etkin olarak hissettirebilecektir.

En fazla çalışana sahip sektörlerin açık iş oranları da yüksektir. Yalova ilinde sayısal olarak en fazla açık iş sırasıyla imalat, inşaat, toptan ve perakende ticaret sektörlerindedir. İşyeri büyüklüklerine göre incelendiğinde, en fazla açık iş talebi 10-49 arası çalışana sahip işletmelerden alınmıştır. Açık iş oranının yüksekliğinin iki anlamı vardır. Ya istihdamda yaşanan yüksek artış doldurulması gereken işler yaratmaktadır; ya da yüksek bir eleman devri nedeniyle yüksek açık iş yaşanmaktadır. Elimizde şu aşamada ilde istihdam artışını gösterecek bir veri yoktur. Bu veri ancak gelecek yıl mevcut olacaktır. 10+ işyerlerinde tam sayımın uygulanması, gelecek yıl kapsanacak birçok işyerinin bu yıl ile aynı olmasına yol açacak ve hem gruplandırılmış veriler hem de işyeri bazında açık iş oranı ve sebebi bulunabilecektir.

Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu %27 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar %26 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar olup bunu %13 ile hizmet ve satış elemanları takip etmektedir. Açık iş oranı yüksek mesleklerin büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek mümkündür.

Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslekler metal mamuller montaj işçisi ve makineci (Dikiş)'tir. Temininde güçlük çekilen meslekler sıralamasında da, Makineci (Dikiş) ve Metal Mamuller Montaj işçisi mesleği ilk beştedir.

İlde açık işlerde işverenlerin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "fark etmez" cevabı dikkat çekicidir. Açık işlerde ilk iki sıradaki meslekler metal mamuller montaj işçisi ve makineci gibi belirli bir eğitim ve beceri isteyen meslekler olmasına rağmen bu meslekler için de istenen eğitim düzeyi sorusuna verilen cevap "fark etmez" olmuştur. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemeleri etkendir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri beceri ve niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. Aranılan alanda eleman olmaması, çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi, önerilen ücretin az bulunması ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman olmaması gelmektedir. İstenilen beceri ve niteliğe sahip olunmayan mesleklerin başında yine makineci ve metal mamüller montaj işçisi gelmektedir.

Sadece ilk iki meslekte değil, ilk onda yer alan açık işlerle temininde güçlük çekilen meslekler arasında da büyük bir paralellik vardır. Aynı paralellik istenilen beceri ve niteliğe sahip olunmayan mesleklerde de görülmektedir. Becerilerin geliştirilerek işverenlerin istekleri doğrultusunda açık işlerin karşılanması bu mesleklere ve yukarıda belirtilen meslek gruplarına yönelik eğitim programlarını öncelikli hale getirmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre işletmelerin gelecek beklentileri olumludur. Kısa dönem (altı ay) itibariyle net istihdam artışı beklentisi yüzde 4,20 iken bu beklenti orta dönem (on iki ay) itibariyle 1,60 puan artış göstererek yüzde 5.80'e yükselmiştir. Bunun yanı sıra gerek sayısal olarak en fazla açık iş ve gerekse temininde güçlük çekilen mesleklerin imalat, inşaat, toptan ve perakende ticaret ve konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde olması, bu sektörlerde emek arzı ile emek talebi arasında bir dengesizlik olduğunu ve bu dengesizliği giderebilmek için de ihtiyaca göre eğitim programlarının düzenlenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

İşgücü talebi açısından bakıldığında bu üç sektörün, işyeri sayısı, çalışan sayısı, açık iş sayısı, işe giriş-çıkışlar ve gelecekte istihdam artışı anlamında ağırlıklı bir yere sahip olduğu açıkça görülmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin kısa vadede bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelmesi olumlu sonuçlanabilir doğurabilir.

Sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli ara kademe insan gücünün yetiştirilmesi, ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlanması amacıyla; dar meslek alanları yerine geniş tabanlı sektörel eğitimin verildiği, modüler yapıyla esneklik özelliğine sahip ve çalışma yaşamının ihtiyaçlarına cevap verebilen bir mesleki ve teknik eğitim sistemi hedeflenmelidir.

Verilecek eğitimlerin gerçekten nitelikli olması, işletmelerin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırması ve istihdam garantili olması gerekliliği açıktır. Bu amaçla verilecek eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi noktasında mesleki eğitim uzmanlarının yanı sıra ilgili alanlardan işveren temsilcilerinin görüşlerinin alınması çok önemlidir.

İşletmelerin eleman alımlarında İŞKUR'u daha fazla kullanmaları için oluşturulmuş olan teşvik sistemlerini işverenlere daha etkili yollarla anlatılması ve işe yerleştirilen elemanların takibinin daha etkin yapıldığı bir sitemin oluşturulması ile açık işlerin karşılanma oranlarının artacağı düşünülmektedir.

Yalova'da artan göç baskısı ve vasıfsız işgücü, istihdam konusunda bazı sorunları beraberinde getirmektedir. İstihdam odaklı politikaların hayata geçirilerek İŞKUR'un il genelindeki faaliyetlerinin tüm ilgili taraflarca desteklenmesi durumunda istihdam konusunda yaşanan sorunların çözümünde olumlu sonuçlar alınabilir. Bu alanda nihai başarı elde edilebilmesi, toplumun tüm kesimleri arasında işbirliğinin geliştirilmesine bağlıdır.

KAYNAKÇA

İŞKUR; İstatistik Yıllıkları

MEB; Millî Eğitim İstatistikleri,

TÜİK; İstatistik Göstergeler 1923-2010, TÜİK Yayını, Ankara

TÜİK; Haber Bülteni, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt İstatistikleri

TÜİK; Hanehalkı İşgücü İstatistikleri

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

TOBB İstatistikleri

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

….. İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI
(İŞYERİ BİLGİ FORMU)
Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.
Bilgi verme ve gizlilik
Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz. 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun Madde 21-Gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.”
Kapsam
Bu araştırma, İlinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm İşyerlerini kapsamaktadır. İlgi formunun, İşyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan İşyerlerinde İnsan Kaynakları, Personel, İşletme veya Muhasebe Müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir.
Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.
Örnek No:
İşyerinin Yasal Ünvanı :
İşyerinin Tabela Ünvanı:
…..
ADRES BİLGİLERİ
…..
Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin Bilgileri
…..
BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI
…..

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

1: İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz(*)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

(*) Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.

Sayfa 1

2: İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile	Aynı		
	Değişmiş		
3: İşyeri mevsimlik çalışıyor mu?	Evet		→ Soru 4'e geçiniz.
	Hayır		→ Soru 4'e geçiniz.

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S4: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü,	Erkek	Kadın	Toplam

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S5: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S5.1: Eleman ihtiyacı duymuyoruz ☐ → Soru 6.1'e geçiniz.

01	02	03	04										05	06				
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik beceri) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği										İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda hemangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet Siteleri 5. Özel İstihdam Büroları				
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		1	2	3	4	5
	☐☐	☐											☐					

BÖLÜM IV. İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

S6.1: 2012 yılı içerisinde işyerinizde eleman alımı yapıldıysa mesleklere göre belirtiniz?

S6.2: 2012 yılı içerisinde işyerinde eleman alımı yapılmadı. ☐ → Soru 7'e geçiniz.

01	02
Eleman Alınan Meslekler	Alınan Eleman Sayısı
	|_|_|

BÖLÜM IV. İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

S7.1: İşyerinizde, 2012 yılı içerisinde eleman çıkma/çıkarılma durumunu mesleklere göre belirtiniz?

S7.2: 2012 yılı içerisinde işyerinde eleman çıkma/çıkarılma durumu olmadı. ☐ → Soru 8'e geçiniz.

01	02
Eleman Çıkan / Çıkarılan Meslekler	Çıkan / Çıkarılan Eleman Sayısı
	|_|_|

BÖLÜM V. 31 ARALIK 2012 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.8: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet →	**8.3'e geçiniz**
S.8.1: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	9.soruya geçiniz
S.8.2: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	9.soruya geçiniz
S8.3: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında artış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
31 Aralık 2012 tarihi itibariyle ARTIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	31 Aralık 2012 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **artışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

01	02	03
S.9: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	**9.3'e geçiniz**
S.9.1: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	10.soruya geçiniz
S.9.2: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	10.soruya geçiniz
S.9.3: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında azalış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
31 Aralık 2012 tarihi itibariyle AZALIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	31 Aralık 2012 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **azalışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

BÖLÜM VI. 30 HAZİRAN 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.10: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet →	10.3'e geçiniz
S.10.1: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	11.soruya geçiniz
S.10.2: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	11.soruya geçiniz
S10.3: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında artış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
30 Haziran 2013 tarihi itibariyle **ARTIŞ** olacağını düşündüğünüz meslekler	30 Haziran 2013 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **artışı** belirtiniz.	
	___	

BÖLÜM VI. 30 HAZİRAN 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.11: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	11.3'e geçiniz
S.11.1: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	12.soruya geçiniz
S.11.2: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	12.soruya geçiniz
S11.3: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında azalış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
30 Haziran 2013 tarihi itibariyle **AZALIŞ** olacağını düşündüğünüz meslekler	30 Haziran 2013 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **azalışı** belirtiniz.	
	___	

BÖLÜM VII. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S12.1: 2012 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S12.2: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Anket Bitmiştir**. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temimininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı? **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
01	02	03	04				
	___	_					

Ek 2a: Araştırma Yöntemi

İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dahilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 66 ilde tamsayım 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir. Geri kalan 66 ilde ise 10+işyerlerinde tam sayım uygulanmıştır. Yalova ili de tam sayım uygulanan illerden bir tanesidir.

Amaç: Talep araştırmasının amacı işsizliğin indirgenmesi ve iller bazında sektörlere göre istihdam politikalarının oluşturulması için işverenlerin talep boyutunu tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.
Coğrafi kapsam: İlçe ve köyleri de kapsayacak şekilde tüm ildir.
Birim: İldeki 10 ve daha fazla kişi çalışanı olan yerel birim işyerleridir.
Yerel birim coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir girişim ya da girişimin bir parçasıdır. Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, otel, lokanta, kafe, okul, hastane, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerdeki yerleşik olan bölümüdür. Bu yerde ekonomik faaliyet tek bir girişim için bir ya da daha çok kişinin tam gün ya da kısmi olarak çalışmasıyla yürütülür. Girişim merkezinin bulunduğu yer de bir yerel birimdir.
Çerçeve: TÜİK'in 2011 yılı İşyeri Kayıt Sistemi işyerleri listesini oluşturmuştur. Çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için işyeri cevapsızlık formu doldurulmuştur.

Sektörel kapsam: İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si kapsama dahil edilmiştir.

B	*Madencilik ve Taş ocakçılığı*
C	*İmalat*
D	*Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*
E	*Su temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri*
F	*İnşaat*
G	*Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı*
H	*Ulaştırma ve Depolama*
I	*Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri*
J	*Bilgi ve İletişim*
K	*Finans ve Sigorta Faaliyetleri*
L	*Gayrimenkul Faaliyetleri*
M	*Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler*
N	*İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri*
P	*Eğitim*
Q	*İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri*
R	*Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor*
S	*Diğer Hizmet Faaliyetleri*

Kapsanmayan sektörler

A	*Tarım, Ormancılık, Balıkçılık*
O	*Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik*
T	*Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri*
U	*Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri*

Meslek sınıflaması: Mesleklerin tespitinde kullanılan sınıflama ISCO 2008'in Türkiye uyarlaması olan Türk Meslekler Sözlüğüdür.

Veri derleme yöntemi: İşgücü Piyasası Talep Araştırması (İPTA) alan uygulaması yüz yüze görüşme yöntemi ile 10 Eylül- 31 Ekim 2012 tarihleri arasında uygulanmıştır.

Cevapsızlık düzeltmesi: Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.
R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2b: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585
Manisa	1.582
Tekirdağ	1.545
Hatay	1.416
Aydın	1.370
Şanlıurfa	1.342
Kahramanmaraş	1.327
Eskişehir	1.282
Sakarya	1.250
Malatya	1.070
Afyonkarahisar	995
Elazığ	974
Ordu	962
Kütahya	890
Erzurum	856
Van	850
Zonguldak	832
Sivas	804
Çorum	802
Çanakkale	753
Düzce	736
Uşak	691
Giresun	687
Mardin	677
Osmaniye	671
Adıyaman	644
Batman	641
Rize	607
Aksaray	602
Nevşehir	559
Edirne	517
Isparta	505
Kırklareli	485
Kastamonu	481
Yozgat	475
Amasya	445
Niğde	423
Bolu	406
Karaman	393
Yalova	386
Burdur	364
Şırnak	345
Bartın	303
Karabük	299
Bilecik	291
Bingöl	281
Sinop	280
Erzincan	278
Kırşehir	260
Artvin	244
Kırıkkale	240
Siirt	233
Bitlis	216
Ağrı	213
Çankırı	212
Muş	192
Kars	177
Iğdır	162
Gümüşhane	127
Kilis	119
Hakkari	117
Tunceli	93
Bayburt	77
Ardahan	57
Tamsayım toplamı	**38.698**

Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Adana	1.677
Ankara	1.982
Antalya	1.745
Bursa	1.838
Denizli	1.507
Diyarbakır	1.422
Gaziantep	1.472
İstanbul	2.132
İzmir	1.881
Kayseri	1.440
Kocaeli	1.737
Konya	1.658
Mersin	1.572
Muğla	1.478
Trabzon	1.393
ÖrneklemToplam	**24.934**
Tokat (Pilot İl)	704
Samsun (Pilot İl)	1387
Araştırmada Seçilen Toplam İşyeri	**65.723**

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 10-Eylül-31 Ekim tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2011 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz)}}{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus}} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine

ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{İşsiz}{İşgücü\ arzı\ (istihdam+işiz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler, çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus-(İstihdam+İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı

işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı

pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 4- Ek Tablolar

Tablo 1: İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (SEGE)

İL KODU	İLLER	SEGE 2011 Sırası	İL KODU	İLLER	SEGE 2011 Sırası
TR100	İstanbul	1	TRB11	Malatya	42
TR510	Ankara	2	TR332	Afyon	43
TR310	İzmir	3	TR905	Artvin	44
TR421	Kocaeli	4	TRA12	Erzincan	45
TR611	Antalya	5	TR631	Hatay	46
TR411	Bursa	6	TR821	Kastamonu	47
TR412	Eskişehir	7	TR813	Bartın	48
TR323	Muğla	8	TR722	Sivas	49
TR211	Tekirdağ	9	TR833	Çorum	50
TR322	Denizli	10	TR823	Sinop	51
TR424	Bolu	11	TR903	Giresun	52
TR212	Edirne	12	TR633	Osmaniye	53
TR425	**Yalova**	**13**	TR822	Çankırı	54
TR222	Çanakkale	14	TR712	Aksaray	55
TR213	Kırklareli	15	TR713	Niğde	56
TR621	Adana	16	TR832	Tokat	57
TR721	Kayseri	17	TRB14	Tunceli	58
TR422	Sakarya	18	TRA11	Erzurum	59
TR321	Aydın	19	TR632	Kahramanmaraş	60
TR521	Konya	20	TR902	Ordu	61
TR612	Isparta	21	TR906	Gümüşhane	62
TR221	Balıkesir	22	TRC13	Kilis	63
TR331	Manisa	23	TRA13	Bayburt	64
TR622	Mersin	24	TR723	Yozgat	65
TR334	Uşak	25	TRC12	Adıyaman	66
TR613	Burdur	26	TRC22	Diyarbakır	67
TR413	Bilecik	27	TRA22	Kars	68
TR812	Karabük	28	TRA23	Iğdır	69
TR811	Zonguldak	29	TRC32	Batman	70
TRC11	Gaziantep	30	TRA24	Ardahan	71
TR901	Trabzon	31	TRB13	Bingöl	72
TR522	Karaman	32	TRC21	Şanlıurfa	73
TR831	Samsun	33	TRC31	Mardin	74
TR904	Rize	34	TRB21	Van	75
TR423	Düzce	35	TRB23	Bitlis	76
TR714	Nevşehir	36	TRC34	Siirt	77
TR834	Amasya	37	TRC33	Şırnak	78
TR333	Kütahya	38	TRA21	Ağrı	79
TRB12	Elazığ	39	TRB24	Hakkâri	80
TR715	Kırşehir	40	TRB22	Muş	81
TR711	Kırıkkale	41			

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Tablo 2. Mesleklere Göre Açık İş Sayıları

Meslek	Toplam Açık İş
Metal Mamuller Montaj İşçisi	40
Makineci (Dikiş)	33
Güvenlik Görevlisi	13
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	13
Komi (Garson Yardımcısı)	11
Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim ve Ev Tekstili)	10
Beden İşçisi (Genel)	9
Garson (Servis Elemanı)	9
Hemşire	9
Temizlik Görevlisi	8
Satış Elemanı (Tanıtım)	8
Taş Taşlama İşçisi	8
Dağıtıcı (Posta Dağıtım Hizmetleri)	8
Gaz Altı Kaynakçısı	8
Mobilya Montaj İşçisi	7
Raspacı (Gemi)	7
Banka Gişe Yetkilisi	6
Boru Kaynakçısı	5
İnşaat Mühendisi	5
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	5
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	5
Plastik Enjeksiyon Kalıplama Makinesi Operatörü	5
Makine Teknisyeni	5
Meydancı	5
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	5
Hayvan Yetiştirme İşçisi-Sığır	4
Radyoloji Teknisyeni-Radyodiagnostik	4
Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	4
Diğer İnşaat Boyacıları	4
Tekne Montaj İşçisi	4
Ön Muhasebeci	4
Bulaşıkçı (Stevard)	4
Soğuk Demirci	4
Sıvacı	4
Elektrikçi (Diğer)	4
Kat Görevlisi-Temizlik	4
Alüminyum Doğramacı	4
Elektrik Teknisyeni	3
Forklift Operatörü	3
Çelik Konstrüksiyon İşçisi	3
İzolasyoncu (Gemi)	3
Elektrik Teknikeri	3
Aşçı Yardımcısı	3
Kasiyer	3

Meslek	Toplam Açık İş
Ortacı	3
İngilizce Öğretmeni	3
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	3
Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri	3
Kasap	3
Makine Montajcısı (Genel)	3
Havuz Görevlisi	3
Plastik Doğramacı /PVC Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	3
Ağır Kamyon Şoförü	2
Kesme Makinesi Operatörü (Tuğla, Kiremit Ve Benzeri İnşaat Elemanları)	2
Kesme Makinesi Ayarcı-Operatörü (Ağaç)	2
Grafiker	2
Memur (Okul)	2
Diğer Uzman Tıp Doktorları	2
Anestezi Teknisyeni	2
Laboratuvar Teknisyeni(Sağlık)	2
Ebe	2
Doğal Gaz Isıtma ve Gaz Yakıcı Cihaz Servis Personeli	2
Diğer Büro Memurları	2
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)	2
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	2
Tır Şoförü	2
Muhasebe Meslek Elemanı	2
İnşaat Teknikeri	2
Gemi İnşaatı Mühendisi	2
CNC Freze Tezgahı Operatörü	2
Sıhhi Tesisatçı	2
Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	2
Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	2
Sekreter	2
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	2
Kesimci (Konfeksiyon)	2
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	1
Şoför-Yük Taşıma	1
Atık Toplayıcısı	1
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	1
Yönetici-Kamu Ve Özel Teşebbüse Ait Hizmetler	1
İş Makineleri Operatörü	1
Kuruyemişçi	1
Marangoz	1
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	1
Acil Tıp Teknisyeni	1
Direksiyon Eğitmeni	1
Metal İşleme Tezgahı Operatörü	1
Vinç Operatörü	1
Operasyon Yetkilisi (Banka)	1
Satış Temsilcisi/plasiyer	1

Meslek	Toplam Açık İş
Gemi İnşa Teknisyeni	1
CNC Tezgah Operatörü	1
Süs Bitkileri Yetiştiricisi	1
Aşçıbaşı	1
Mimar	1
Fizyoterapist	1
Pazarlama Yetkilisi (Banka)	1
Makine Mühendisi	1
Muhasebeci	1
Jeoloji Mühendisi	1
Harita Mühendisi	1
Maden Mühendisi	1
Büro Memuru (Genel)	1
Kimyager	1
Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni-Ortaöğretim	1
Unlu Mamüller Paketleme İşçisi	1
Yangın İlk Müdahale İşçisi	1
Satış Elemanı (Perakende)	1
Elektrikçi-Gemi	1
Mekanik Bakım Ve Onarımcısı (Motorlu Taşıtlar Hariç)	1
Genel Toplam:	433

Tablo 3. Açık İşler İçin Talep Edilen Eğitim Düzeyleri

Meslek	Farketmez	Genel Lise	Lisans	Lisans Üstü	Lise Altı	Meslek Lisesi	Myo	Firma Sayısı
Metal Mamuller Montaj İşçisi	27	2	0	0	11	0	0	8
Satış Elemanı (Tanıtım)	0	4	2	0	1	0	1	7
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	11	0	0	0	0	2	0	5
Komi (Garson Yardımcısı)	2	3	0	0	6	0	0	5
Beden İşçisi (Genel)	0	1	0	0	2	5	0	4
Garson (Servis Elemanı)	5	0	0	0	1	3	0	4
Ön Muhasebeci	0	1	0	0	0	1	2	4
İnşaat Mühendisi	0	0	5	0	0	0	0	4
Bulaşıkçı (Stevard)	3	0	0	0	1	0	0	3
Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri	2	0	0	0	1	0	0	3
Kasiyer	0	1	0	0	0	2	0	3
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	0	0	5	0	0	0	0	3
Mobilya Montaj İşçisi	7	0	0	0	0	0	0	3
Temizlik Görevlisi	3	0	0	0	5	0	0	3
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	2	0	0	0	0	0	0	2
Ağır Kamyon Şoförü	1	0	0	0	1	0	0	2
Aşçı Yardımcısı	3	0	0	0	0	0	0	2
Banka Gişe Yetkilisi	0	0	6	0	0	0	0	2
Dağıtıcı (Posta Dağıtım Hizmetleri)	0	2	5	0	0	0	0	2

Meslek	Farketmez	Genel Lise	Lisans	Lisans Üstü	Lise Altı	Meslek Lisesi	Myo	Firma Sayısı
Diğer Büro Memurları	0	0	2	0	0	0	0	2
Elektrik Teknikeri	0	0	0	0	0	3	0	2
Elektrik Teknisyeni	0	0	0	0	0	3	0	2
Elektrikçi (Diğer)	0	0	0	0	0	4	0	2
Forklift Operatörü	0	3	0	0	0	0	0	2
Gaz Altı Kaynakçısı	3	0	0	0	4	0	0	2
Gemi İnşaatı Mühendisi	0	0	2	0	0	0	0	2
Güvenlik Görevlisi	0	13	0	0	0	0	0	2
Hemşire	0	0	3	0	0	0	5	2
Kat Görevlisi-Temizlik	3	1	0	0	0	0	0	2
Muhasebe Meslek Elemanı	0	0	1	0	0	1	0	2
Radyoloji Teknisyeni-Radyodiagnostik	0	0	0	0	0	2	2	2
Raspacı (Gemi)	7	0	0	0	0	0	0	2
Sekreter	1	1	0	0	0	0	0	2
Soğuk Demirci	4	0	0	0	0	0	0	2
Sıvacı	4	0	0	0	0	0	0	2
Taş Taşlama İşçisi	2	0	0	0	5	0	0	2
İngilizce Öğretmeni	0	0	3	0	0	0	0	2
İnşaat Teknikeri	0	0	0	0	0	0	2	2
Acil Tıp Teknisyeni	0	0	0	0	0	1	0	1
Alüminyum Doğramacı	0	4	0	0	0	0	0	1
Anestezi Teknisyeni	0	0	0	0	0	0	2	1
Atık Toplayıcısı	0	0	0	0	1	0	0	1
Aşçıbaşı	1	0	0	0	0	0	0	1
Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	2	0	0	0	0	0	0	1
Boru Kaynakçısı	5	0	0	0	0	0	0	1
Büro Memuru (Genel)	0	0	1	0	0	0	0	1
CNC Freze Tezgahı Operatörü	0	0	0	0	0	2	0	1
CNC Tezgah Operatörü	0	1	0	0	0	0	0	1
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	3	0	0	0	0	0	0	1
Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni-Ortaöğretim	0	0	1	0	0	0	0	1
Direksiyon Eğitmeni	1	0	0	0	0	0	0	1
Diğer Uzman Tıp Doktorları	0	0	0	2	0	0	0	1
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	5	0	0	0	0	0	0	1
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	5	0	0	0	0	0	0	1
Diğer İnşaat Boyacıları	4	0	0	0	0	0	0	1
Doğal Gaz Isıtma ve Gaz Yakıcı Cihaz Servis Personeli	0	2	0	0	0	0	0	1
Ebe	0	0	2	0	0	0	0	1
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	0	0	0	0	0	2	0	1
Elektrikçi-Gemi	0	0	0	0	0	1	0	1
Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	2	0	0	0	0	0	0	1
Fizyoterapist	0	0	1	0	0	0	0	1
Gemi İnşa Teknisyeni	0	0	0	0	0	1	0	1
Grafiker	0	0	0	0	0	0	2	1
Harita Mühendisi	0	0	1	0	0	0	0	1

Meslek	Farketmez	Genel Lise	Lisans	Lisans Üstü	Lise Altı	Meslek Lisesi	Myo	Firma Sayısı
Hayvan Yetiştirme İşçisi-Sığır	4	0	0	0	0	0	0	1
Jeoloji Mühendisi	0	0	1	0	0	0	0	1
Kasap	3	0	0	0	0	0	0	1
Kesimci (Konfeksiyon)	2	0	0	0	0	0	0	1
Kesme Makinesi Ayarcı-Operatörü (Ağaç)	0	0	0	0	2	0	0	1
Kesme Makinesi Operatörü (Tuğla, Kiremit Ve Benzeri İnşaat Elemanları)	0	0	0	0	2	0	0	1
Kimyager	0	1	0	0	0	0	0	1
Kuruyemişçi	0	1	0	0	0	0	0	1
Laboratuvar Teknisyeni(Sağlık)	0	0	0	0	0	2	0	1
Maden Mühendisi	0	0	1	0	0	0	0	1
Makine Montajcısı (Genel)	0	0	0	0	0	3	0	1
Makine Mühendisi	0	0	0	1	0	0	0	1
Makine Teknisyeni	5	0	0	0	0	0	0	1
Makineci (Dikiş)	33	0	0	0	0	0	0	1
Marangoz	0	0	0	0	0	1	0	1
Mekanik Bakım Ve Onarımcısı (Motorlu Taşıtlar Hariç)	1	0	0	0	0	0	0	1
Memur (Okul)	0	0	2	0	0	0	0	1
Metal İşleme Tezgahı Operatörü	1	0	0	0	0	0	0	1
Meydancı	5	0	0	0	0	0	0	1
Mimar	0	0	1	0	0	0	0	1
Model Makineci (Tekstil)	10	0	0	0	0	0	0	1
Muhasebeci	0	0	0	0	0	1	0	1
Operasyon Yetkilisi (Banka)	0	0	0	0	0	0	1	1
Ortacı	3	0	0	0	0	0	0	1
Pazarlama Yetkilisi (Banka)	0	0	1	0	0	0	0	1
Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	0	4	0	0	0	0	0	1
Plastik Doğramacı /PVC Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	3	0	0	0	0	0	0	1
Plastik Enjeksiyon Kalıplama Makinesi Operatörü	0	5	0	0	0	0	0	1
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	0	0	0	0	0	1	0	1
Satış Elemanı (Perakende)	0	1	0	0	0	0	0	1
Satış Temsilcisi/plasiyer	0	1	0	0	0	0	0	1
Süs Bitkileri Yetiştiricisi	1	0	0	0	0	0	0	1
Sıhhi Tesisatçı	2	0	0	0	0	0	0	1
Tekne Montaj İşçisi	0	0	0	0	4	0	0	1
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	0	0	0	0	0	1	0	1
Tır Şoförü	2	0	0	0	0	0	0	1
Unlu Mamüller Paketleme İşçisi	0	0	0	0	1	0	0	1
Vinç Operatörü	1	0	0	0	0	0	0	1
Yangın İlk Müdahale İşçisi	1	0	0	0	0	0	0	1
Yönetici-Kamu Ve Özel Teşebbüse Ait Hizmetler	0	0	1	0	0	0	0	1
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	0	0	1	0	0	0	0	1

Çelik Konstrüksiyon İşçisi	3	0	0	0	0	0	0	1
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)	2	0	0	0	0	0	0	1
İzolasyoncu (Gemi)	3	0	0	0	0	0	0	1
İş Makineleri Operatörü	0	1	0	0	0	0	0	1
Şoför-Yük Taşıma	1	0	0	0	0	0	0	1
Genel Toplam	204	56	48	3	48	42	17	180

Tablo 4. Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri

Meslek	Bilgisayar	Fiziki	Hesap	İletişim ve İfade	Yeterli Bilgi	Sorun Çözme	Proje	Satış Pazarlama	Takım Çalışması	Yabancı Dil
Acil Tıp Teknisyeni	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	0	2	0	1	2	0	0	0	1	0
Alüminyum Doğramacı	0	4	4	4	4	4	4	0	4	0
Anestezi Teknisyeni	2	2	0	2	2	2	0	0	2	0
Atık Toplayıcısı	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ağır Kamyon Şoförü	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0
Aşçı Yardımcısı	0	1	0	1	3	0	0	0	1	0
Aşçıbaşı	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Banka Gişe Yetkilisi	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Beden İşçisi (Genel)	5	9	5	8	8	5	7	5	7	0
Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Boru Kaynakçısı	0	5	0	0	5	0	0	0	0	0
Bulaşıkçı (Stevard)	0	4	1	2	3	0	0	0	0	1
Büro Memuru (Genel)	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1
CNC Freze Tezgahı Operatörü	0	0	2	2	2	2	2	2	2	2
CNC Tezgah Operatörü	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0
Dağıtıcı (Posta Dağıtım Hizmetleri)	5	8	2	8	8	2	5	5	8	0
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0
Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni-Ortaöğretim	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Direksiyon Eğitmeni	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0
Diğer Büro Memurları	1	0	0	1	2	1	0	0	1	0
Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri	0	3	0	1	3	0	0	0	0	0
Diğer Uzman Tıp Doktorları	0	0	0	2	2	2	0	0	0	0
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	0	5	0	0	5	0	0	0	0	0
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	0	5	0	0	5	0	0	0	0	0
Diğer İnşaat Boyacıları	0	0	4	0	4	0	0	0	0	0
Doğal Gaz Isıtma ve Gaz Yakıcı Cihaz Servis Personeli	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0
Ebe	2	2	0	2	2	2	0	0	2	0
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Elektrik Teknikeri	2	2	2	0	3	0	0	0	2	0
Elektrik Teknisyeni	2	3	2	1	3	0	0	0	2	0
Elektrikçi (Diğer)	0	4	0	0	4	0	0	0	1	0

Meslek	Bilgisayar	Fiziki	Hesap	İletişim ve İfade	Yeterli Bilgi	Sorun Çözme	Proje	Satış Pazarlama	Takım Çalışması	Yabancı Dil
Elektrikçi-Gemi	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Fizyoterapist	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0
Forklift Operatörü	1	3	1	1	3	0	0	0	1	0
Garson (Servis Elemanı)	0	1	0	7	9	0	0	0	0	3
Gaz Altı Kaynakçısı	0	8	3	8	8	8	0	0	8	0
Gemi İnşa Teknisyeni	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0
Gemi İnşaatı Mühendisi	1	1	1	1	2	1	1	0	1	0
Grafiker	2	2	2	2	2	2	0	2	2	0
Güvenlik Görevlisi	0	13	0	13	13	5	5	0	5	0
Harita Mühendisi	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1
Havuz Görevlisi	0	3	0	3	3	0	0	0	0	0
Hayvan Yetiştirme İşçisi-Sığır	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0
Hemşire	3	9	0	3	9	3	0	0	3	0
Jeoloji Mühendisi	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1
Kasap	0	3	0	3	3	3	0	0	3	0
Kasiyer	2	2	1	2	2	1	0	0	1	0
Kat Görevlisi-Temizlik	1	4	0	4	4	1	0	0	1	0
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	0	13	0	0	11	0	0	0	3	0
Kesimci (Konfeksiyon)	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0
Kesme Makinesi Ayarcı-Operatörü (Ağaç)	0	2	0	2	2	0	2	0	2	0
Kesme Makinesi Operatörü (Tuğla, Kiremit Ve Benzeri İnşaat Elemanları)	0	2	0	2	2	0	2	0	2	0
Kimyager	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0
Komi (Garson Yardımcısı)	0	11	4	11	7	0	0	0	2	0
Kuruyemişçi	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0
Laboratuvar Teknisyeni(Sağlık)	2	2	0	2	2	2	0	0	2	0
Maden Mühendisi	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1
Makine Montajcısı (Genel)	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0
Makine Mühendisi	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Makine Teknisyeni	0	5	5	0	5	5	0	0	0	0
Makineci (Dikiş)	0	33	0	0	33	0	0	0	33	0
Marangoz	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	2	0	2	2	5	0	0	0	2	0
Mekanik Bakım Ve Onarımcısı (Motorlu Taşıtlar Hariç)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Memur (Okul)	2	2	2	2	2	2	0	2	2	2
Metal Mamuller Montaj İşçisi	0	40	3	14	38	14	11	11	16	0
Metal İşleme Tezgahı Operatörü	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0
Meydancı	0	5	0	0	5	0	0	0	0	0
Mimar	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0
Mobilya Montaj İşçisi	0	5	0	0	7	0	0	0	0	0
Model Makineci (Tekstil)	0	10	0	10	10	10	0	0	10	0
Muhasebe Meslek Elemanı	2	2	2	2	2	1	1	1	2	0
Muhasebeci	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0

Meslek	Bilgisayar	Fiziki	Hesap	İletişim ve İfade	Yeterli Bilgi	Sorun Çözme	Proje	Satış Pazarlama	Takım Çalışması	Yabancı Dil
Operasyon Yetkilisi (Banka)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ortacı	0	3	0	3	3	3	0	0	3	0
Pazarlama Yetkilisi (Banka)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	4	0	4	4	4	0	4	4	4	0
Plastik Doğramacı /PVC Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0
Plastik Enjeksiyon Kalıplama Makinesi Operatörü	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Radyoloji Teknisyeni-Radyodiagnostik	2	4	0	2	4	2	0	0	0	0
Raspacı (Gemi)	0	6	0	0	7	0	0	0	0	0
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Satış Elemanı (Perakende)	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0
Satış Elemanı (Tanıtım)	3	5	5	7	6	3	1	6	7	1
Satış Temsilcisi/plasiyer	0	1	0	1	0	0	0	1	1	0
Sekreter	1	2	1	1	1	1	1	1	1	0
Soğuk Demirci	0	4	0	0	2	0	0	0	0	0
Süs Bitkileri Yetiştiricisi	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
Sıhhi Tesisatçı	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Sıvacı	0	4	0	0	2	0	0	0	0	0
Taş Taşlama İşçisi	0	8	5	5	8	5	5	5	5	0
Tekne Montaj İşçisi	4	4	4	4	4	4	4	4	4	0
Temizlik Görevlisi	0	8	2	6	8	0	0	0	3	0
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0
Tır Şoförü	0	2	2	2	2	2	0	0	2	0
Unlu Mamüller Paketleme İşçisi	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0
Vinç Operatörü	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0
Yangın İlk Müdahale İşçisi	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Yönetici-Kamu Ve Özel Teşebbüse Ait Hizmetler	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0
Çelik Konstrüksiyon İşçisi	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0
Ön Muhasebeci	4	2	3	4	3	3	2	3	3	1
İngilizce Öğretmeni	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0
İnşaat Mühendisi	5	5	5	3	5	2	4	0	3	1
İnşaat Teknikeri	2	2	2	2	2	2	1	0	2	2
İzolasyoncu (Gemi)	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0
İş Makineleri Operatörü	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
Şoför-Yük Taşıma	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
Genel Toplam	82	360	99	195	391	123	73	61	195	25

Tablo 5. Mesleklere Göre Açık İşlerin Karşılanma Yolları

Meslek	İŞKUR Aracılığıyla	Gazete	Akraba-Eş Dost	İnternet Siteleri	Özel İstihdam Büroları	İşyeri Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	3	1	8	0	0	19
Satış Elemanı (Tanıtım)	6	2	3	2	0	13
Temizlik Görevlisi	2	5	3	0	0	11
Kat Görevlisi-Temizlik	0	3	4	3	0	10
Kesme Makinesi Ayarcı-Operatörü (Ağaç)	2	2	2	0	0	9
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	7	1	13	0	0	8
Metal Mamuller Montaj İşçisi	11	0	40	16	0	8
İnşaat Mühendisi	5	2	4	2	0	7
Bulaşıkçı (Stevard)	1	0	3	0	0	6
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	0	0	3	5	0	6
Aşçı Yardımcısı	2	0	3	0	0	5
Forklift Operatörü	2	0	3	1	0	5
Gemi İnşaatı Mühendisi	0	0	2	1	0	5
Komi (Garson Yardımcısı)	4	0	11	0	0	5
Muhasebe Meslek Elemanı	2	1	1	1	0	5
Soğuk Demirci	4	0	4	0	0	5
Sıvacı	4	0	4	0	0	5
İnşaat Teknikeri	2	0	1	0	0	5
CNC Tezgah Operatörü	0	0	1	1	0	4
Diğer İnşaat Boyacıları	4	0	4	0	0	4
Garson (Servis Elemanı)	5	3	6	6	0	4
Gemi İnşa Teknisyeni	0	0	1	1	0	4
Harita Mühendisi	1	0	1	0	0	4
Jeoloji Mühendisi	1	0	1	0	0	4
Maden Mühendisi	1	0	1	0	0	4
Ön Muhasebeci	3	0	2	0	0	4
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)	2	0	2	0	0	4
Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri	1	0	2	0	0	3
Kasiyer	1	1	2	0	0	3
Mobilya Montaj İşçisi	5	0	7	0	0	3
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	1	0	2	0	0	2
Ağır Kamyon Şoförü	1	0	1	0	0	2
Banka Gişe Yetkilisi	0	0	0	6	0	2
Dağıtıcı (Posta Dağıtım Hizmetleri)	0	5	0	2	0	2
Diğer Büro Memurları	0	1	0	1	0	2
Elektrik Teknikeri	3	0	2	2	0	2
Elektrik Teknisyeni	3	0	2	2	0	2
Elektrikçi (Diğer)	3	3	4	0	0	2
Gaz Altı Kaynakçısı	3	0	8	4	0	2
Güvenlik Görevlisi	13	5	5	8	0	2
Hemşire	0	9	3	5	0	2
Radyoloji Teknisyeni-Radyodiagnostik	0	4	2	2	0	2

Meslek	İŞKUR Aracılığıyla	Gazete	Akraba-Eş Dost	İnternet Siteleri	Özel İstihdam Büroları	İşyeri Sayısı
Raspacı (Gemi)	0	0	7	0	0	2
Sekreter	2	1	2	0	0	2
Taş Taşlama İşçisi	0	0	8	5	0	2
İngilizce Öğretmeni	0	0	1	3	0	2
Acil Tıp Teknisyeni	0	1	1	0	0	1
Alüminyum Doğramacı	0	0	0	4	0	1
Anestezi Teknisyeni	0	2	2	0	0	1
Atık Toplayıcısı	1	0	0	0	0	1
Aşçıbaşı	1	0	0	1	0	1
Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	2	0	2	0	0	1
Boru Kaynakçısı	5	0	5	5	0	1
Büro Memuru (Genel)	1	0	0	0	0	1
CNC Freze Tezgahı Operatörü	2	2	2	0	0	1
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	3	0	3	0	0	1
Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni-Ortaöğretim	0	0	0	1	0	1
Direksiyon Eğitmeni	0	0	1	0	0	1
Diğer Uzman Tıp Doktorları	0	2	2	0	0	1
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	0	0	5	0	0	1
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	0	0	5	0	0	1
Doğal Gaz Isıtma ve Gaz Yakıcı Cihaz Servis Personeli	0	2	2	0	0	1
Ebe	0	2	2	0	0	1
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	0	0	2	0	0	1
Elektrikçi-Gemi	0	0	1	0	0	1
Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	2	0	2	0	0	1
Fizyoterapist	1	0	1	0	0	1
Grafiker	2	0	2	0	0	1
Havuz Görevlisi	0	3	3	3	0	1
Hayvan Yetiştirme İşçisi-Sığır	0	0	0	4	0	1
Kasap	0	0	3	3	0	1
Kesimci (Konfeksiyon)	2	0	2	0	0	1
Kesme Makinesi Operatörü (Tuğla, Kiremit Ve Benzeri İnşaat Elemanları)	2	2	2	0	0	1
Kimyager	1	0	0	0	0	1
Kuruyemişçi	0	0	1	0	0	1
Laboratuvar Teknisyeni(Sağlık)	0	2	2	0	0	1
Makine Montajcısı (Genel)	3	3	3	0	0	1
Makine Mühendisi	1	0	1	0	0	1
Makine Teknisyeni	0	5	5	0	0	1
Makineci (Dikiş)	0	0	33	0	0	1
Marangoz	1	0	0	0	0	1
Mekanik Bakım Ve Onarımcısı (Motorlu Taşıtlar Hariç)	0	0	1	0	0	1
Memur (Okul)	0	0	0	2	0	1
Metal İşleme Tezgahı Operatörü	1	0	1	0	0	1
Meydancı	5	0	5	0	0	1
Mimar	1	0	0	0	0	1

Meslek	İŞKUR Aracılığıyla	Gazete	Akraba-Eş Dost	İnternet Siteleri	Özel İstihdam Büroları	İşyeri Sayısı
Model Makineci (Tekstil)	0	0	10	0	0	1
Muhasebeci	1	0	1	0	0	1
Operasyon Yetkilisi (Banka)	0	0	0	1	0	1
Ortacı	0	0	3	0	0	1
Pazarlama Yetkilisi (Banka)	0	0	0	1	0	1
Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	0	0	4	4	0	1
Plastik Doğramacı /PVC Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	0	0	3	0	0	1
Plastik Enjeksiyon Kalıplama Makinesi Operatörü	5	0	0	0	0	1
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	0	1	1	1	0	1
Satış Elemanı (Perakende)	1	0	0	0	0	1
Satış Temsilcisi/plasiyer	1	0	1	0	0	1
Süs Bitkileri Yetiştiricisi	0	0	1	0	0	1
Sıhhi Tesisatçı	2	0	2	0	0	1
Tekne Montaj İşçisi	0	0	4	4	0	1
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	0	0	1	0	0	1
Tır Şoförü	0	0	2	0	0	1
Unlu Mamüller Paketleme İşçisi	0	0	1	0	0	1
Vinç Operatörü	1	0	1	0	0	1
Yangın İlk Müdahale İşçisi	0	0	1	0	0	1
Yönetici-Kamu Ve Özel Teşebbüse Ait Hizmetler	0	0	0	1	0	1
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	0	0	0	1	0	1
Çelik Konstrüksiyon İşçisi	3	0	3	3	0	1
İzolasyoncu (Gemi)	3	0	3	3	0	1
İş Makineleri Operatörü	1	0	1	0	0	1
Şoför-Yük Taşıma	1	0	1	0	0	1
Genel Toplam	166	76	335	121	0	279

Tablo 6. Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslek	Toplam Temininde Güç Sayısı
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	44
Temizlik Görevlisi	44
Makineci (Dikiş)	43
Metal Mamuller Montaj İşçisi	41
Garson (Servis Elemanı)	37
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	22
Hemşire	20
Satış Elemanı (Tanıtım)	19
Gaz Altı Kaynakçısı	19
Elektrik Teknisyeni	18
Elektrik Teknikeri	16
Raspacı (Gemi)	16
Muhabir	13
Destek Personeli (yardımcı Hizmetler)	12
CNC Tezgah Operatörü	11
Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim ve Ev Tekstili)	11
Dondurma İmal Ustası	11
Süs Bitkileri Yetiştiricisi	11
Aşçı	10
Elektrik-Elektronik Teknikeri	10
Komi (Garson Yardımcısı)	10
Hamurkar	10
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	9
Pişirici (Ekmek)	9
Mobilya Montaj İşçisi	8
Beden İşçisi (Genel)	7
Ön Muhasebeci	7
Kasiyer	7
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	7
Ağır Kamyon Şoförü	7
Elektrikçi (Diğer)	7
Ekskavatör (Kazıcı) Operatörü	7
Diğer İnşaat Boyacıları	7
Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	6
İnşaat Mühendisi	6
Güvenlik Görevlisi	6
Kalıp Bağlama Ve Ayar İşçisi	6
Meydancı	6
Mekanik Bakım Ve Onarımcısı (Motorlu Taşıtlar Hariç)	6
Ebe	6
İzolasyoncu (Gemi)	5
Tekne Montaj İşçisi	5
Makine Teknisyeni	5
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	5

Meslek	Toplam Temininde Güç Sayısı
Betonarme Demircisi	5
Boru Kaynakçısı	5
Beden İşçisi (İnşaat)	5
Bilgisayar Programcısı	5
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	5
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	5
Tıbbi Sekreter	4
Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri	4
Şarküteri, Bakkal Ve Gıda Pazarları Satış Elemanı	4
Ütücü	4
Freze Tezgahı Operatörü-Metal İşçiliği	4
Diğer Ustabaşı/postabaşı/formenler	4
Bilgisayar Operatörü (Çizim Proğramları)	4
İş Sağlığı Ve Güvenliği Uzmanı	4
Sekreter	3
Acil Tıp Teknisyeni	3
Fizyoterapist	3
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	3
İş Makineleri Tamircisi	3
Ortacı	3
Muhasebeci	3
Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	3
İngilizce Öğretmeni	3
Kalite Kontrolcü	3
Kasap	3
Makine Montajcısı (Genel)	3
Kepçe Operatörü	3
İş Makineleri Operatörü	3
Plastik Doğramacı /PVC Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	3
Satış Temsilcisi/plasiyer	2
Kamyonet Şoförü	2
Taş Taşlama İşçisi	2
Grafiker	2
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	2
Radyoloji/Radyoterapi Teknikeri	2
TV Anten - Uydu Sistemleri Montaj ve Servis Elemanı	2
Dağıtıcı (Posta Dağıtım Hizmetleri)	2
Memur (Okul)	2
Kimya Teknisyeni	2
İnşaat Teknikeri	2
Anestezi Teknisyeni	2
Soğuk Hava Depo İşçisi	2
Doğal Gaz Isıtma ve Gaz Yakıcı Cihaz Servis Personeli	2
Radyoloji Teknisyeni-Radyodiagnostik	2
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	2
Sıvacı	2

Meslek	Toplam Temininde Güç Sayısı
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)	2
Soğuk Demirci	2
Motor Ve Araç Tekniği Bilgisi Öğreticisi (Sürücü Kursu)	2
Mimar	2
Hasta Bakım Elemanı	2
Vinç Operatörü	2
Direksiyon Eğitmeni	2
Bulaşıkçı (Stevard)	2
Kat Görevlisi-Temizlik	2
CNC Torna Tezgahı Operatörü	2
Kasap (Et Hazırlayıcı)	2
Kimyager	2
Pide Ustası	2
Reyon Görevlisi	2
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	2
Coğrafya Öğretmeni-Ortaöğretim	1
Bahçıvan	1
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	1
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	1
Ekmek Satış Elemanı	1
Kazan Ateşçisi/Buhar Kazanı Operatörü	1
Yardımcı Klinik Elemanı (Diş)	1
Marangoz	1
Aşçıbaşı	1
Kadın Hastalıkları Ve Doğum Uzmanı	1
Diğer Uzman Tıp Doktorları	1
Ortopedi Ve Travmatoloji Uzmanı	1
Diğer Motorlu Araç Tamirci Makinistleri	1
Hemodiyaliz Hemşiresi	1
Mekaniker-Fabrika Bakımı	1
Mezbaha Kesim İşçisi	1
Operasyon Yetkilisi (Banka)	1
Banka Gişe Yetkilisi	1
Ağaç İşleme Tezgahı Operatörü	1
Pazarlama Yetkilisi (Banka)	1
Harita Mühendisi	1
Sınıf Öğretmeni	1
Büro Memuru (Genel)	1
Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman)	1
Elektrik Mühendisi	1
Pastacı Yardımcısı	1
Yangın İlk Müdahale İşçisi	1
Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni-Ortaöğretim	1
Gemi İnşaatı Mühendisi	1
Genel Toplam:	801

Tablo 7. Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslek	Eleman Yok	Beceriye/niteliğe sahip eleman yok	İş tecrübesine sahip eleman yok	Çalışma ortam ve koşullarnın beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	İşyeri Sayısı
Acil Tıp Teknisyeni	3	0	3	0	0	1
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	6	6	6	1	3	4
Anestezi Teknisyeni	2	0	0	0	0	1
Ağaç İşleme Tezgahı Operatörü	1	1	1	1	1	1
Ağır Kamyon Şoförü	2	5	7	0	0	2
Aşçı	8	7	10	0	1	6
Aşçıbaşı	0	0	0	1	1	1
Bahçıvan	0	1	1	0	0	1
Banka Gişe Yetkilisi	0	1	1	0	0	1
Beden İşçisi (Genel)	0	5	5	7	7	2
Beden İşçisi (İnşaat)	0	0	0	5	0	1
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	0	22	22	0	0	1
Betonarme Demircisi	5	0	0	5	0	1
Bilgisayar Operatörü (Çizim Proğramları)	4	4	4	0	3	2
Bilgisayar Programcısı	0	5	5	0	0	1
Boru Kaynakçısı	0	5	0	0	5	1
Bulaşıkçı (Stevard)	0	0	0	1	1	2
Büro Memuru (Genel)	1	1	1	0	0	1
CNC Tezgah Operatörü	1	6	11	0	5	3
CNC Torna Tezgahı Operatörü	2	2	2	2	0	1
Coğrafya Öğretmeni-Ortaöğretim	1	0	0	0	0	1
Dağıtıcı (Posta Dağıtım Hizmetleri)	2	0	0	0	0	1
Destek Personeli (yardımcı Hizmetler)	1	1	12	12	0	2
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	5	5	5	0	0	1
Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni-Ortaöğretim	1	0	0	0	0	1
Direksiyon Eğitmeni	2	2	2	1	0	2
Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri	3	4	4	1	0	3
Diğer Motorlu Araç Tamirci Makinistleri	1	1	1	0	0	1
Diğer Ustabaşı/postabaşı/formenler	4	0	0	0	0	1
Diğer Uzman Tıp Doktorları	1	0	0	0	0	1
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	0	5	0	0	5	1
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	5	5	5	0	0	2
Diğer İnşaat Boyacıları	4	2	2	0	0	2
Dondurma İmal Ustası	0	0	0	11	11	1
Doğal Gaz Isıtma ve Gaz Yakıcı Cihaz Servis Personeli	0	2	2	0	0	1
Ebe	6	0	0	0	0	2
Ekmek Satış Elemanı	1	1	1	1	0	1
Ekskavatör (Kazıcı) Operatörü	7	7	7	5	0	2
Elektrik Mühendisi	0	1	1	0	0	1
Elektrik Teknikeri	4	14	14	12	2	4
Elektrik Teknisyeni	2	18	18	12	2	3
Elektrik Ark Kaynakçısı	0	2	0	0	0	1

Meslek	Eleman Yok	Beceriye/niteliğe sahip eleman yok	İş tecrübesine sahip eleman yok	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	İşyeri Sayısı
Elektrik-Elektronik Teknikeri	0	10	10	0	0	1
Elektrikçi (Diğer)	7	7	7	0	0	3
Fizyoterapist	3	0	0	0	0	2
Freze Tezgahı Operatörü-Metal İşçiliği	1	0	3	0	0	2
Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	0	3	3	0	0	2
Garson (Servis Elemanı)	22	35	35	6	9	10
Gaz Altı Kaynakçısı	19	19	19	16	16	3
Gemi İnşaatı Mühendisi	1	0	0	0	0	1
Grafiker	2	2	2	0	0	1
Güvenlik Görevlisi	1	5	5	5	5	2
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	0	1	1	1	1	1
Hamurkar	7	10	8	1	0	8
Harita Mühendisi	1	1	0	0	0	1
Hasta Bakım Elemanı	2	0	0	0	0	1
Hemodiyaliz Hemşiresi	1	1	1	0	0	1
Hemşire	20	0	5	0	0	4
Kadın Hastalıkları Ve Doğum Uzmanı	1	0	0	0	0	1
Kalite Kontrolcü	0	3	3	0	0	1
Kalıp Bağlama Ve Ayar İşçisi	6	0	0	6	0	1
Kamyonet Şoförü	2	2	2	0	0	1
Kasap	3	3	3	3	3	1
Kasap (Et Hazırlayıcı)	2	0	0	0	0	1
Kasiyer	2	7	6	0	1	5
Kat Görevlisi-Temizlik	0	1	1	2	1	2
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	29	26	30	12	5	11
Kazan Ateşçisi	0	0	1	0	0	1
Kepçe Operatörü	3	3	3	0	0	1
Kimya Teknisyeni	2	2	2	2	2	1
Kimyager	2	2	2	0	0	1
Komi (Garson Yardımcısı)	2	8	8	8	5	5
Makine Montajcısı (Genel)	3	3	3	0	0	1
Makine Teknisyeni	0	0	0	5	5	1
Makineci (Dikiş)	5	43	38	5	10	3
Marangoz	1	0	0	0	0	1
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	1	3	3	0	0	3
Mekanik Bakım Ve Onarımcısı (Motorlu Taşıtlar Hariç)	0	6	6	0	0	1
Mekaniker-Fabrika Bakımı	1	1	1	0	0	1
Memur (Okul)	2	0	0	0	0	1
Metal Mamuller Montaj İşçisi	28	28	25	12	11	9
Meydancı	5	0	0	1	0	2
Mezbaha Kesim İşçisi	0	1	1	0	0	1
Mimar	1	1	1	0	0	2
Mobilya Montaj İşçisi	4	7	7	0	3	4
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	0	0	2	0	0	1
Model Makineci (Tekstil)	11	11	11	11	11	2
Motor Ve Araç Tekniği Bilgisi Öğreticisi (Sürücü Kursu)	0	0	0	0	2	1
Muhasebeci	0	3	3	0	0	2
Muhabir	13	12	13	0	1	2

Meslek	Eleman Yok	Beceriye/niteliğe sahip eleman yok	İş tecrübesine sahip eleman yok	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	İşyeri Sayısı
Operasyon Yetkilisi (Banka)	0	1	1	0	0	1
Ortacı	3	3	3	3	3	1
Ortopedi Ve Travmatoloji Uzmanı	1	0	0	0	0	1
Pastacı Yardımcısı	1	0	0	0	0	1
Pazarlama Yetkilisi (Banka)	0	1	1	0	0	1
Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	0	6	6	0	0	2
Pide Ustası	0	2	2	0	0	1
Pişirici (Ekmek)	7	9	7	1	0	7
Plastik Doğramacı /PVC Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	3	3	3	0	3	1
Radyoloji Teknisyeni-Radyodiagnostik	2	0	2	0	0	1
Radyoloji/Radyoterapi Teknikeri	2	0	0	0	0	1
Raspacı (Gemi)	6	0	6	10	0	2
Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman)	1	0	0	0	0	1
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	0	0	0	1	0	1
Reyon Görevlisi	0	2	2	0	2	1
Satış Elemanı (Tanıtım)	1	18	18	0	0	7
Satış Temsilcisi/plasiyer	1	0	2	0	1	2
Sekreter	2	1	1	1	2	3
Soğuk Demirci	2	0	0	0	0	1
Soğuk Hava Depo İşçisi	2	2	2	0	0	1
Süs Bitkileri Yetiştiricisi	11	11	11	11	11	1
Sınıf Öğretmeni	0	1	1	0	0	1
Sıvacı	2	0	0	0	0	1
TV Anten - Uydu Sistemleri Montaj ve Servis Elemanı	2	2	2	2	0	1
Taş Taşlama İşçisi	0	0	0	2	0	1
Tekne Montaj İşçisi	5	5	5	5	5	1
Temizlik Görevlisi	24	26	17	19	18	8
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	6	5	8	0	5	3
Tıbbi Sekreter	4	0	0	0	0	1
Vinç Operatörü	2	2	1	0	0	2
Yangın İlk Müdahale İşçisi	1	0	0	0	0	1
Yardımcı Klinik Elemanı (Diş)	1	1	1	0	0	1
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	2	0	0	0	1	2
Ön Muhasebeci	4	7	7	5	0	4
Ütücü	4	4	1	1	4	2
İngilizce Öğretmeni	3	1	1	0	0	2
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)	2	0	0	0	0	1
İnşaat Mühendisi	4	3	3	1	1	5
İnşaat Teknikeri	1	2	2	0	0	2
İzolasyoncu (Gemi)	0	5	0	0	5	1
İş Makineleri Operatörü	3	0	0	0	0	1
İş Makineleri Tamircisi	3	3	3	0	0	1
İş Sağlığı Ve Güvenliği Uzmanı	4	3	3	0	0	2
Şarküteri, Bakkal Ve Gıda Pazarları Satış Elemanı	4	4	4	0	0	1
Genel Toplam	427	544	553	236	199	266

Tablo 8: Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri*

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49	46,6	5
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7
Kırklareli	284	153	140	13	131	54	49,4	8,4

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı	İstihdam oranı	İşsizlik oranı
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	**163**	**76**	**69**	**8**	**87**	**46,8**	**42**	**10,2**
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak:TÜİK *(2 Ekim 2011 itibariyle)